לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"ב בניסן תשמ"ח, 30 במארס 1988 / שנת מ"ח מס' 13612 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

הבית הלבן מזהיר את נורייגה

רויטר

הבית הלבן הודיע אתמול, כי הוזעזע נוכח תקיפת עתונאים ומנהיגי אופוזיציה פנמיים בידי כוחות צבא הנאמנים לאיש החזק של פנמה, גנראל מאנואל אנטוניו נורייגה.

„דבקנו מאז ומתמיד בעיקרון, שנגן על נתינים אמריקניים כמיטב יכולתנו. הכרזנו שאין בדעתנו לפעול שם (בפנמה) צבאית, אך חשוב גם להדגיש, כי יש גבול לכל דבר — אמר דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר.

בתדריך לעיתונאים סיפר הדובר, כי כמה אמריקנים הוכו ונעצרו אור ליום ג', כאשר שני אנשי משטרה פרצו לבית־המלון הגדול ביותר בפנמה סיטי, שם עמדו מנהיגי האופוזיציה לערוך מסיבת עתונאים. האמריקנים שוחררו בינתיים, אולם חלק מן הנתינים של פנמה עצורים עדיין.

בסיסמה: „אין תחליף לאש"ף ולמדינה פלסטינית"

הפגנה שקטה באום־אל־פחם פתחה אירועי יום האדמה

חוששים מהסתות של לאומנים ערבים ומהתגרויות של הימין היהודי ■ המשטרה לא תיכנס לכפרים ולא תתערב אם לא תישקף סכנה לחיים או לרכוש ■ מפ"ם והקבה"א הביעו הזדהות עם מאבק הערבים לשוויון

קאסם זייר, בצלאל עמיקם, מוטי במוק, יהודה צור, זהבה מרום, עתיים

בהפגנה, שסיסמתה המרכזית היתה „אין תחליף לאש"ף ולמדינה פלסטינית", נפתח אתמול „יום האדמה" באום־אל פחם, ואם כי היא התנהלה בסדר מופתי ולא היו בה הפרות־סדר כלשהן, גובר החשש מפני התנגשויות אלימות בין המשטרה לבין לאומנים במגזר הערבי.

עד כה לא נמסר על אירועים מיוחדים, מלבד כמה נסיונות להקים מחסומי־אבנים, להניף דגלי אש"ף ולצייר סיסמאות עוינות למדינה במספר יישובים ערביים בגליל, בעכו ובמשולש; אך חרף קריאת ראשי המגזר הערבי, לא לתת למשטרה עילה להיכנס לכפרים ולא להפר את הסדר, גברו גילויי לאומנות ככל שהתקרב מועד ההשבתה.

המשטרה נערכת

מאות שוטרים רוכזו אתמול בצפון הארץ כדי לטפל במהירות ובתקיפות בכל מי שינסה להפר את הסדר. עם זאת, אין בדעת המשטרה להיכנס לכפרים וליישובים ערביים,

(סוף בעמוד 4)

חסומים לתקשורת חופשית

קלנדיה. מחסום זה עוצר בעד תושבי המקום מלנוע לעבר ירושלים ומעיתונאים להיכנס לשטח. מתנחלים עוברים — לשני הכיוונים. (צילום: אורי שטיין „חדשות")

המתנחלים לא אוהבים את בידוד השטחים

מנחם ענברי

מועצת יש"ע התכנסה אתמול בעופרה כדי לדון בצעדים החדשים בשטחים, ולכתבנו נודע, כי הלכי־הרוח בדיון היו נגד מדיניות שר הבטחון.

דוברים רבים הביעו חשש, כי רבין מחדד בעצם את הקו הירוק ומפריד בין יהודים לערבים בארץ־ישראל, כדי להכשיר את הקרקע להחזרת השטחים לירדן. הדובר העיקרי ברוח זו היה אליקים העצני מקריית־ארבע.

הוחלט לפגוש בהקדם את ראש הממשלה יצחק שמיר כדי להעמידו על הסכנות המגולמות במדיניות של רבין.

בהודעה שפירסמה מועצת יש"ע לא באו הלכי־הרוח האלה לידי ביטוי ברור. המתנחלים חזרו על דרישותיהם להחמיר את מדיניות הגירושים ואת מדיניות הריסת הבתים ולהתיר ליהודים לפתוח באש גם על מיידי אבנים. מועצת יש"ע גורסת, כי בשטחים שורר מצב חירום לכל דבר.

במקביל לדיוני מועצת יש"ע התכנסו בירושלים ראשי „גוש אמונים", אבל הם לא דנו במדיניות רבין, מכיוון שאין הם רואים בה סכנה. „גוש אמונים" רואה בחומרה רבה יותר את ביקורו הקרוב של שולץ ונכונותו של פרס לשתף עמו פעולה. לפיכך, עומד „גוש אמונים" לפתוח במסע חדש של הפגנות נגד יוזמת שולץ.

עיתונאי ישראל מוחים; הזרים עותרים לבג"ץ

ועדת העורכים: פגיעה בחופש העיתונות ובזכות הציבור לדעת ■ איגוד עיתונאי החוץ: סטייה חמורה מעקרונות היסוד ■ הסיקור בשטחים יתאפשר ב„פול" — בלווית נציג דובר צה"ל

עתיים, מוטי במוק, אבי בניהו, אורי הורוביץ, רויטר, סוכנויות, איי.פי.

נשיאות ועדת העורכים של עיתוני ישראל קבעה אתמול בגילוי־דעת, כי ההגבלות שהוטלו על תנועת עיתונאים וסיקור כלי־התקשורת ביהודה, שומרון וחבל־עזה, פוגעות בחופש העיתונות ובזכות הציבור לדעת ועלולות לגרום נזק וליצור רושם מוטעה.

בה בעת עתר אתמול איגוד עיתונאי החוץ בישראל לבית־הדין הגבוה לצדק, בבקשה להוציא צו על תנאי, שיורה לממשלה, לשר הביטחון ולמפקדי צה"ל בשטחים, לנמק מדוע ימנעו מלאפשר לעיתונאים להיכנס לאיזורים הסגורים ולסקר את הנעשה בהם.

צעד חסר תקדים

עתירה זו מדגישה גם היא כי סגירת השטחים בפני אמצעי התקשורת מהווה פגיעה חמורה וחסרת תקדים בחופש העיתונות ובזכות הציבור לדעת, ומונעת מעיתונאים גישה למקורות מידע בקשר לנושא בעל חשיבות ציבורית עליונה, הנתון במחלוקת חברתית ופוליטית בישראל ובמדינות הנאורות.

גם איגוד עיתונאי החוץ מזהיר כי איסור על סיקור עיתונאי עלול לגרום להפרחת שמועות מסה לאותן שטמונה בהן סכנה גדולה.

פרקליטם של העותרים, עו"ד ד"ר ישראל לשם, אומר בעתירה, כי לסגירת השטחים בפני העיתונות אין תקדים בתולדות מדינת־ישראל והיא מהווה סטייה חמורה מעקרונות־היסוד של המדינה.

(סוף בעמוד 4)

רוברט דול פרש מהמירוץ

איי.פי.

סנטור רוברט דול הודיע אתמול על פרישתו מן המאבק על מועמדות המפלגה הרפובליקנית לנשיאות ארה"ב.

בהודעה על פרישתו מן המירוץ, בירך דול את סגן הנשיא ג'ורג' בוש על נצחונותיו בבחירות המוקדמות ואיחל לו הצלחה בבחירות לנשיאות בנובמבר.

עם פרישתו של דול, נותרו רק בוש ופט רוברטסון במירוץ לזכייה במינוי המפלגה הרפובליקנית.

שלושה נהרגו בזיתא ביום הראשון לסגר

מנחם ענברי

בכפר זיתא שליד הקו הירוק, מצפון לטול־כרם נהרגו שלושה צעירים בעימות עם חיילי צה"ל, ונפצעו כתריסר, חלקם מגז מרמיע. שמות ההרוגים: מוסה עזמי בן 30, איאד עזמי, ומערוף נועמאן. כוח של צה"ל הותקף באבנים ובבקבוקי תבערה ונאלץ לפתוח באש.

לבית החולים „רפידיה" בשכם הובהל צעיר ממחנה הפליטים בלטה, זיד שראיא בן 22 לאחר שהוכה מכות אנושות באלה בכל חלקי גופו. ילדה בת 13, משכם, היפא אבו־סמור אושפזה לאחר שנורתה ברגלה. בדהיישה שליד בית־לחם נפצע צעיר מכדור גומי שנתקע בעינו.

בכל רחבי הגדה המערבית נמשכו אתמול המעצרים ומעריכים את מספר העצורים ביותר מ־4,000.

● ראה עמוד 3 ●

תושבי סילואן: שוטרים לא נותנים לנו לישון

מנחם ענברי

תושבי הכפר סילוואן שבמזרח ירושלים מתלוננים, כי המשטרה אינה מניחה להם לישון בלילה.

לדבריהם, שלשום בלילה בא כוח משטרתי לכפר בסביבות השעה שבע בערב ורמקולים רבי־עוצמה „הזמין" את הגברים לבוא לבלות מחוץ לבית, מכיוון שבין כה וכה לא יוכלו לישון.

על פי תלונת התושבים, הפעילו השוטרים עד השעה שלוש לפנות בוקר תקליטים של מוסיקה לריקודים ברמקולים המותקנים בניידות.

לפני זמן־מה ציירו שוטרי משמר־הגבול על קירות מסגד בכפר אחר במזרח ירושלים, הכפר עיסאוויה, כתובות בעברית: „כיכר הציונות", ותושבי הכפר מחקו את הסיסמאות. הכתובות צוירו במהלך חיפושים שנעשו בכפר אחר תושבים שלא שילמו מיסים.

תושבים בכפר מסרו לכתבנו, כי שוטרי משמר־הגבול הפעילו חזיזים רבי־עוצמה והתפרצו לבתים בשעות הקטנות של הלילה.

אל־מסרי — בראש משלחת פלשתינית?

● עמוד 2

קברו חיים ונדונו ל־4—5 חודשי מאסר

● עמוד 4

יום האדמה — מחאה לגיטימית

ערביי ישראל מציינים היום את „יום האדמה" תוך קיום שביתה כללית בכל היישובים הערביים. הגם שחיו ספיקות אם שביתה כזאת צריכה להערך בימים סוערים אלה, הרי עם קבלת ההחלטה על־ידי הארגונים הערביים יש לכבד את זכותם הדמוקרטית להביע את תחושותיהם בדרך זו. מארגני השביתה הבטיחו והתחייבו לדאוג למהלך שקט של „יום האדמה" ויש לקוות, כי אכן יעמדו במבחן התחייבות זו. אנו בטוחים שרובו המכריע של הציבור הערבי מעוניין בשניים: ביכולת לתת ביטוי מאורגן ופומבי לכאבם על גורלם של אחיהם הפלשתינים בשטחים הכבושים, והזדהותם עם מאבקם לשחרור מן הכיבוש, ובו בזמן לעשות הכל כדי לא לפגוע במרקם יחסי הדו־קיום בין יהודים וערבים בגבולות מדינת־ישראל.

על־פי הצהרתו של שר המשטרה, חיים בר־לב, כוחות המשטרה יהיו ערוכים מחוץ ליישובים הערביים ולא יתערבו במהלך השביתה ועצרות העם, אם לא יהיו הפרות־סדר. אנו מקווים, כי יום השביתה יעבור בשקט, כמחאה לגיטימית, אך צמודה לחבטחות המארגנים למנוע מקבוצות שוליות מעשים מזיקים ומתגרים.

הסגר בשטחים

ההחלטה לסגור את השטחים באופן הרמטי למספר ימים פירושה מדיניות חדשה של הממשלה במאמציה הכושלים לדכא את ההתקוממות העממית בשטחים. אומנם ההחלטה זו הוצמדה למועד „יום האדמה", שיצוין בקרב ערביי ישראל, אך נשמעו כבר הצהרות המבשרות, כי ההסגר יהפוך למדיניות ארוכת־טווח. ממשלת־ישראל עדיין אינה מוכנה להבין, כי שום אמצעי כוח לא יביאו להרגעה בשטחים וכי רק פתרון מדיני עשוי להפסיק את ההתקוממות, ולהביא לשלום ולדו־קיום בין שני העמים.

החלטת ההסגר אינה פוגעת בתושבי השטחים בלבד, שכן בצמוד לה הוחלט גם לסגור את השטחים בפני סיקור עיתונאי חופשי ומחימן. זהו צעד אנטי דמוקרטי הרומס את חופש העיתונות, ושכמותו לא נהוג בשום מדינה דמוקרטית. עיתונאי ישראל, על מוסדותיהם, נדרשים עתה למאבק נמרץ נגד גזירה זו. שכן אם ישלימו עמה היום, תהיה זו התחלת חיסול חופש העיתונות בארץ.

ציורמצב

בשטח/דו־קיום בסדנאות

להקשיב לאחרים

מי שמיומן בסדנאות שמתנהלת בהן דינמיקה קבוצתית לגוניה השונים, מפתח כלפי העסק הזה סלידה קלה. כמה כבר אפשר לסבול את הקלישאות שבפסבדו־היחשפות, ב„שרינג", ב„אתה רוצה לדבר על זה", ובכל הטרמינולוגיה הזו, שנשחקת זמן קצר מאוד אחרי שמאמצים אותה. אבל בעניינים פוליטיים, אותם עניינים שמקפיצים את רמת האנדרנלין ברמם של הדוברים, מעלים להם את הווליום והופכים אותו למכונות לקיום מעלות קצף, בעניינים האלה יש לסדנאות איכות ייחודית. שם אתה חייב, פשוט חייב (לצערך) להקשיב לאחרים. אתה גם מנוע לדבר סיסמאות, והמנחה הערמומי, בטקטיקה שקופה אך יעילה עד מאוד, מכריח אותך גם לדבר בגוף ראשון יחיד, רצוי בקול נמוך ומיוסר. ותאמינו לי, זה עובד נפלא כשזה מגיע לפוליטיקה.

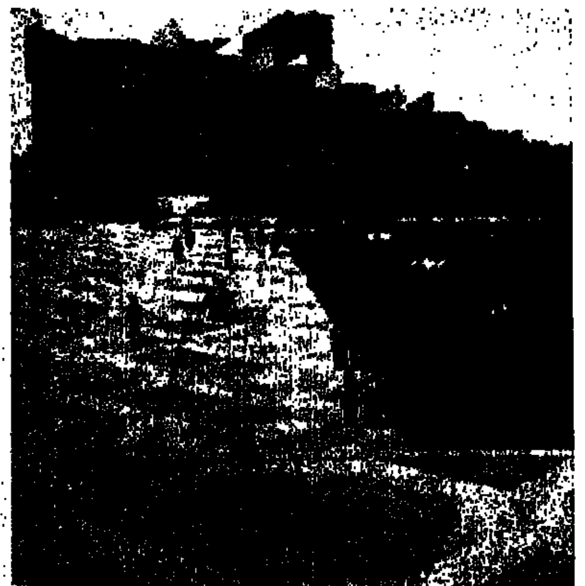

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב — האכסנייה

כך זה מתנהל, זה היום השלישי, ב„הפנינג היהודי־ערבי" שמארגנים סטודנטים, יהודים וערבים, באוניברסיטת בן גוריון. יש שם, כמובן, גם פגישות עם סופרים ועם עיתונאים משני העמים, סדנאות אומנות, שירה וג'ז, הצגות תיאטרון — והכל עם זיקה לעניין היהודי־ערבי, אבל עיקר העיקרים הן הסדנאות. הפסיכולוגים היוקרתיים והבכירים באוניברסיטה (למשל: דן בראון, שמואל בדרדו, ג'וזף הר, אמדע אור ואחרים) נרתמו למשימה. הסטודנטים, יהודים וערבים, ממש חצי חצי, כמו שהמארגנים לא העזו לחלום אפילו, נוהרים אליהם כאילו מחלקים שם נקודות־זכות סמסטריאליות חינם.

יזמו את העניין קבוצה של סטודנטים וסטודנטיות, ערבים ויהודים, עם ראש טוב ורגישות נדירה ובעיקר נכונות לרדת בכמה נקודות בממוצע הציונים השנתי כדי שיוכלו להביט על עצמם בראי. מאז חטיפת האוטובוס, הם אומרים, אפשר לחתוך את האוויר בבאר־שבע בסכין. המתח בין יהודים לערבים הולך ומתעצם. כאן, הם מאמינים, יעשו את הצעד הראשון להפשרה, להכרות אמיתית ולהידברות פשוטה. בערב, כשהסתיימה הצגת תיאטרון, פירש שרגא צייגר, סטודנט לתנועת־השמאל ואחד המארגנים, את טיב הסדנאות, וביקש מן המשתתפים להשתדל שבכל סדנה תהיה כמות שווה פחות או יותר של יהודים וערבים. איך נדע, שאל סטודנט ערבי אחד — להנאת הכל — איך נדע מי ערבי ומי יהודי? אתי נעים, גם היא במארגנות, סטודנטית לספרות ובת ירוחם, אמרה: הנה, קוראים לי אתי, אני יהודייה. יש איזה ערבי שרוצה לבוא איתי לסדנה?

שלי יחימוביץ'

בשטח/סופרי מקור

חגיגת פרסום

הרמת כוסית לכבוד הוצאת ספר היא, מטבעה, חגיגת פרסום. לא כל שכן ארבעה סופרים, לא כל שכן מסידרת „הספריה", שהצטיינה מאז היווסדה לפני כשנתיים ביחסי ציבור מאוד אגרסיביים, פרי רוחו של פרופ' מנחם פרי.

רק לפני שלושה שבועות (10.3 — „עמוד־אחורי") ציטטי מספרו של סומרסט מוהם — „עוגיות ושיכר" — את המובאה הבאה:

„כסף קטן", ספרה של יהודית הנדל (בתמונה) ראה אור בשבוע האחרון

„אולם דרך פרסום אחת מגונה בעיניו זוהי מסיבת הקוקטייל הנערכת עם יציאתו לאור של ספר. אתה מבטיח את נוכחותו של צלם. אתה מזמין את כותבי מדורי הרכילות ומספר גדול ככל האפשר של אנשים חשובים. כותבי הטורים מקדישים לך פיסקה בטוריהם ובעיתונים המאוירים מפרסמים את התמונות..." — ועוד ועוד.

להוציא מלה אחת — „מגונה" — אני עוד מאחורי כל מלה. ומדוע לא מגונה? מכיוון שכל דרך פרסום היא לגיטימית בתנאי שנעשית בטעם, לא דורכת על אף אחד וכל הצדדים — קרי: היחצ'ן והעיתונאי — יודעים את מקומם. לאחד יש את הצורך לקדם ככל האפשר את מכירות הספר ולשני יש את העניין המקצועי שבהדיווח.

אבל בכל זאת — ארבעה חודשים וארבעה ספרי מקור הם סיבה למסיבה: דוד שיק, דן בניהסורי, צור שיזף ויהודית הנדל. ארבעה — כבר ניתן לומר — סיפורי הצלחה.

אז כפי שכתב סומרסט מוהם, במסעדת הגזוזטרה אתמול מול בית מפלגת העבודה, היו צלמים, היו עיתונאים, היו אנשים חשובים (גד יעקבי, משורר — היה; דן פתיר, יועץ — היה) והיו יח"צניות תמורות. כל זה נילווה אל הספרים עצמם, הספרים הטובים, שחלקם קראתי ואהבה כנראה לקרוא בשנית.

היו גם נאומים שחזרו על דברים ידועים ונראה כאילו באו רק כדי לתת סיבה יותר מעשית, פחות פרוזאית, לערב.

אמי לנדאו

חוכמת זקנים/שמיר

מזה שבוע שט ראש ממשלתנו על גלי הצלחתו בעקבות ביקורו בוושינגטון. מה עשה שם האיש? והיכן הצליח? ומה הביא באמתחתו? שאלות ללא מענה. ועל כך נאמרו דברי חוכמה לרוב.

על אוהביו של שמיר כותרות אמר וולטר ליפמן: „התעמולה היא ענף של השקר, שבאמצעותו אתה

מוליך שולל את ידידיך, ולעולם לא את אויביך". ועל המון העם המצפה לבשורה אמר הארי טרומן: „אם אינך יכול לשכנע אותם, בלבל אותם". ועל נאומיו המתלהמים של שמיר אמר ג'ורג' אורוול: „שפת הפוליטיקה עוצבה כך שהשקרים יישמעו אמת, הדרג יזכה לכבוד, והרוח הנושבת תופיע מוצקה".

דוביק רוזנטל

בשטח/הומוס

החוק שם רגל למאבק

הם כמעט רצו לבחירות הקרובות לכנסת כשהמדינה הקדימה לכך תיקון והרימה אותם מעל משוכת נאורות מתבקשת. האמת, זה בא להם במפתיע, טורד להם מאבק מתגבש להכרה ציבורית, ההכרה בליגיטימציה של יחסיהם עם עצמם (הומוסקסואלים) ועם הסביבה.

שמחים בחלקם, התכנסו במרכזו החברתי שלהם להשיק אנחת רווחה בכוסות פלסטיק מותססות ב„פנטזיה". לא עוד השפלה חסרת אונים, לא עוד מסתור מתחת לחוק, אלא יחסי הומוס מעל החוק, בחסותו. בן לוקח בת ובת לוקחת בן — וכל זה במחווה של טפיחה על השכם, באמירת מזל טוב, בהזדקפות הגב.

אחרי זה פונים לענייני המועדון, מדברים על פעולות פנימית בעתיד. קורס בישול, זה יעיל? כושר גופני, זה חשוב? סרטים כחולים, זה אפקטיבי?

ויכוח תרבותי מציעים בדיקה מחודשת לכל תחום. התקציב מוגבל. „תגיד מזה", אומר איקס, „לכל אחד מאיתנו יש חיים פרטיים, אז מספיק להיפגש פעם בחודש וגם אז רק לצורך דברים ספציפיים כמו ענייני בריאות".

ביצועים בין השיחים? כאן, יש לנו מקום אסטטי שאפשר להיפגש בו, להכיר, למשוך חברים נוספים". אז תיקון לחוק כבר יש. לגיטימציה יש. מה נשאר לעשות? למשוך בגזר. מושכים מפה ומשם. אולי בסוף בכל זאת ייצא מזה נציג בכנסת.

אלישבע איילון

מדף / פשיזם

העד הצרפתי

זאב שטרנהל: לא ימין ולא שמאל; מצרפתית: דורית לנדמן; הוצאת עם עובד / סדריית אופקים; מרס 1988; 482 עמודים + מפתח שמות ועניינים.

אל הקומה העליונה של חקר ההיסטוריה המודרנית מצטרף בימינו אלה ספר חדש, הבוחן את התפתחות הפשיזם בצרפת, על מקורותיו הרעיוניים, הפוליטיים והחברתיים, עד להפיכתו שותף מדיני להיטלר במלחמת העולם השנייה.

בדור הראשון שלאחר המלחמה, לא השתרשה תופעת הפשיזם במחשבה המדעית ובתודעה האנושית. היא הואפלה על־ידי המהפכה הנציונל־סוציאליסטית בגרמניה וגודרה בעיקר סביב ארצות אירופאיות מהדרג השני, כמו איטליה וספרד. וודאי פעלה כאן גם יכולת ההדחקה של החברה הצרפתית ואישיה הכולטים, כמו גם עמידתה של „צרפת החופשית" לציוין של כנות הברית.

פרופ' זאב שטרנהל

עתה מורם המיכסה גם בצרפת ותוך סערות פוליטיות מזומנות, משתחרר מהסיר גם „השד הפשיסטי", אשר המחבר פרופ' זאב שטרנהל, מציגו כנובע באופן אימננטי מן המורשת הצרפתית. נקודת המוצא של המחקר עושה חסד עם הנושא בהיותה היסטורית (ולא פוליטית, או סוציולוגית). הפשיזם הצרפתי איננו מאותר כתופעה־יוטא, שנולדה על ברכי התסכול של מלחמת העולם. אין הוא מצטמצם למדינות שחייהם הפוליטיים לון כאי־סדירות תפעולית: אין הוא בחינת „תאונה", אלא אחד מההיבטים החשובים של ההיסטוריה בת־זמננו. הפשיזם, מסתבר, צומח גם במסורות דמוקרטיות, על רקע היפתחות המסגרות המדיניות להמונים, תוך קריאת־תגר על הליברליזם האינדבידואליסטי ולסוציאליזם המיכאני שנטה להתבצר במעמד חברתי מסוים. מכאן גוזר גם שמו של הספר, „לא ימין ולא שמאל".

יורשה לי לומר, מחקריו של יעקב טלמון בנושא „הדמוקרטיה הטוטאליטרית" סללו את הדרך להסתכלות חדשה על התהליכים החברתיים־פוליטיים שסבבו את אירופה במאה ה־19. עיוניו של שטרנהל בפשיזם מעניקים לנו כלים משוכללים יותר להבנת תופעות ימינו באירופה וגם בישראל.

אבי ידידיה

עורך „עמוד־אחורי": אמי לנדאו

29.3.88

אל־מסרי עשוי לעמוד בראש המשלחת הפלסטינית למו"מ

בריה"מ תומכת בייצוג פלסטיני על־ידי אישים המקובלים על דעת־הקהל בישראל ■ ערפאת: פגישות שולץ עם סעיד ואבו־לורוד — צעד בדרך לפתרון ■ המועצה הלאומית הפלסטינית דוחה יוזמת שולץ

מנחם ענברי, אורי הורוביץ, רפנה ורדי (בריטניה), רויטר, סי־יצ

חיכמת אל מסרי משכם עשוי לעמוד בראש משלחת מטעם הפלשתינאים בשטחים למו"מ המדיני, לצידם של הפרופסורים הפלסטינים אדוארד סעיד ואיברהים אבו־לורוד, שעימם נפגש באחרונה השר שולץ בוושינגטון.

לכתבנו נודע, כי אל־מסרי נקרא לרבת־עמון והוא עשוי לחזור לשכם היום או מחר. גם חנא סניורה אמור לחזור היום, ויהיה גם הוא, כנראה, חבר במשלחת, לצידם של פאיז אבו־רחמה, מוסטפה נתשה ואליאס פרג'.

כתבנו מעיר, כי רשימת המועמדים למו"מ עם ישראל נמצאת בתהליך של גיבוש מתמיד, ואין ביטחון כי זאת הרשימה הסופית. מכל מקום, נודע, כי ברית המועצות סמכה את ידיה על העיקרון, שאת הפלשתינים ייצגו בוועידה הבינלאומית אישים המקובלים על דעת־הקהל בישראל, דוגמת אלה שהוזכרו.

אם יוסכם עניין הייצוג הפלשתיני על־פי הקווים האלה, יביא עימו השר שולץ לישראל טיוטת הזמנה לוועידה הבינלאומית. מעריכים, כי מזכיר האו"ם יזמין את אש"ף לוועידה, אבל אש"ף יסמיך אישים מקובלים עליו לייצג אותו בתהליך המדיני, לצידה של ירדן.

ערפאת: צעד בדרך לפתרון

בעניין זה הכריז אתמול מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, באוזני עיתונאים בבגדאד, כי פגישת שולץ עם שני חברי המועצה הלאומית הפלשתינית הינה "צעד בדרך לפתרון הבעיה הפלשתינית". לדבריו, מבינה עתה ארה"ב, כי שוב לא תוכל להתעלם מהעם הפלשתיני ומאש"ף, במאמציה למצוא פתרון לבעיית המזה"ת.

העיתון "אל־איתיחאד", היוצא באבו־דאבי, מסר אתמול, כי ארה"ב התירה לראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קדומי, להיכנס לתחומה, כדי להפגש עם מזכ"ל האו"ם. לדברי העיתון, קיבל קדומי את אשרת הכניסה בהתערבותם של כמה שרי חוץ ערביים.

המועצה הלאומית נגד

דובר המועצה הלאומית הפלשתינית הודיע אתמול בכוויית, כי המועצה דוחה את יוזמת שולץ, משום שהיא נוגדת את השאיפות והמטרות של הפלשתינים.

לקראת בואו של שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ לאיזור, אמר אתמול מקור ערבי בכיר, כי כמה מדינות ערביות דרשו לקבל מארה"ב ערבויות לנסיגת ישראל מהגדה, מהרצועה, מהגולן וממזרח ירושלים, לפני שיתנו את תשובתן הסופית על התוכנית האמריקנית. לדברי המקור, המצוטט על־ידי העתון הכווייתי "אל־סייאסה", הבהיר פיליפ חביב לאנשי שיחו הערביים, כי ארה"ב אינה יכולה ללחוץ על ישראל הן בגלל מערכת הבחירות בארה"ב והן נוכח המצב הפוליטי בישראל.

תאצ'ר בעד

ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, הביעה אתמול את תמיכתה בתוכנית שולץ ובכנוס ועידה בינלאומית, שתנסה לפתור את בעיית המזה"ת על בסיס הנוסחה של שטחים תמורת שלום. בראיון ל"בי.בי.סי" אמרה תאצ'ר, כי חשוב לפתוח במו"מ כדי לשים קץ לאלימות, שכן היא מתנגדת למצב שבו משיגים אנשים באלימות מה שלא היו משיגים במו"מ.

"אש"ף בעד פגישות פלשתינים עם שולץ"

אי. פי

אש"ף ביטל את האיסור שהטיל על ערביי השטחים להיפגש עם שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ, בעת ביקורו באיזור לקידום יוזמת השלום שלו — הודיע אתמול סעיד כנען, איש עסקים נכבד משכם, בראיון טלפוני עם כתב סוכנות "אסושיאייטד פרס" בירושלים.

לדברי כנען, פירסם אש"ף השבוע שתי הצהרות, האחת באמצעות נציגו בקאהיר והאחרת ממטהו בתוניס, ושתיהן מתירות לפלשתינים להיפגש עם שולץ בשבוע הבא — אמר כנען.

לדבריו, שינה אש"ף את עמדתו בעקבות פגישות שולץ עם שני חברי המועצה הלאומית בוושינגטון. "היתה זו פגישה נהדרת, שהיוותה צעד גדול קדימה וסללה את הדרך לפגישות עם שולץ בשבוע הבא" — אמר כנען.

עם זאת ציין, כי ערבים ממזרח ירושלים ומן השטחים "עדיין חוששים לחייהם" ויש להניח כי יימנעו מפגישות עם שולץ בירושלים, אם לא יתן אש"ף פירסום מלא לשינוי שחל בעמדתו ואם לא יצהיר יאסר ערפאת עצמו על תמיכתו בפגישות כאלה.

מסך ראשון — גיורא מנור

תמ"ר — מועד ב'

שתי עובדות חדשות נכללות בתוכניתה השנייה של קבוצת המחול תמ"ר ירושלים, שהופיעה באולם "רבקה קראון": "ריקוד לשבעה" מאת צבי גוטהיינר, לצלילי המוסיקה של בנג'מין בריטן. יש בו אווירה כמעט פסטוראלית של איכרים וכפר ושורה של מחוללים, וכל אלה מזכירים במקצת את אחד המחולות הטובים ביותר של ג'רום רובינס — "ריקודים במפגש".

עבודתו זו של צבי דואט יפה אבל נותרות גם כמה תמיהות כגון, מדוע בסוף קטעים מסוימים נשארת אחת הדמויות מוטלת לשנייה על הרצפה לפני שכבים האורות, או מדוע לקראת הסיום העולה במוסיקה, נשארת שוב דמות בודדת, שאינה נעה כמעט לבדה לרגע.

אולי משום שהאדם בסופו של דבר תמיד בודד. כפי שמוכיח המחול לשניים המבריק של צבי, אותו הוא רקד עם גליה פאבין — "אתה יודע מי בניו־יורקי" — שהוא באמת מאוד ניו־יורקי, מלא ניכור והתעלמות הדדית, ויחד עם זה משעשע למדי. זו היצירה המעניינת ביותר בתוכנית, לדעתי.

בחלקו השני של הערב בוצע שוב "למטרות רציניות" מאת אווי ליפשיץ — וגם בראייה שנייה לא ניכרות בו כל מטרות רציניות — ו"אט לאט לומדים ילדים לשנוא", מאת אמיר קולבן.

ניכר שוב שצבי גוטהיינר הוא רקדן מצוין ושגם מלבדו יש כוחות מבצעים רציניים בלהקה הזקוקים לחומר תנועתי מרתק כדי להגיע לרמתם האמיתית.

בתוכנית הנוכחית חסרו ברק והתלהבות, ואותה אמונה בעצמם באמנותם שציינה את רקדני תמ"ר בעבר. אבל הם לדעתי בדרך למצוא את עצמם שנית.

כ־1500 חניכי השומר הצעיר התכנסו בבאר־שבע לפתיחת הוועידה ה־9 של התנועה. במהלך היום הראשון עסקו החניכים בפעילות תנועתיות מגוונות ברחובי העיר (צילום: ויקי כהן)

גביית המיסים בגדה במרס ירדה בשליש לעומת החודש המקביל אשתקד

כתבנו הכלכלי בירושלים

גביית מס הכנסה בגדה המערבית ירדה ב־32 אחוז בחודש מרס, לעומת החודש המקביל אשתקד. כך הודיע אתמול משרד האוצר.

בחודש פברואר נרשמה ירידה בגביית מיסים של כ־17 אחוז לדברי נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ. גביית מס הכנסה בשטחי הגדה המערבית מסתכמת בסך הכל בכ־50 מיליון שקל לשנה. בעקבות הירידה בגביית המס יוקטנו השירותים שמקבלת האוכלוסייה בגדה מהמינהל האזרחי, מכיוון שכספי המס הם המממנים שירותים אלה בתקציב המינהל.

צמרת נציבות מס הכנסה נפגשה עם קציני המינהל האזרחי ועם ראש המינהל, תא"ל ישעיהו ארז. בפגישות אלה נדון המצב בשטחים מבחינת גביית מס הכנסה והיערכות שלטונות המס למצב שנוצר.

בנק ישראל שב אתמול ואמר, שלעת עתה לא נגרמו למשק נזקים גדולים בעקבות המצב בשטחים. אולם בסקטורים מסוימים, כמו סקטור הבנייה, נרשמה פגיעה מסוימת. כלכלני בנק ישראל מזהירים, שבעתיד עלולה להיות פגיעה אם יימשכו האירועים בשטחים, בגלל העלייה בהוצאה הבטחונית והפגיעה בתיירות.

בדו"ח שפורסם אתמול על ההתפתחויות הכלכליות בחודשים האחרונים אומרים כלכלני הבנק המרכזי, שבחודשים האחרונים נרשמה עלייה של שישה אחוזים בביקוש לעובדים. כלכלני הבנק מעלים את האפשרות, שהגידול בביקוש לעובדים מישראל במקום עובדים מהגדה המערבית ומרצועת עזה.

מתיחות בין דרום תימן לצפון תימן

אורי הורוביץ

מתיחות השתררה בימים האחרונים בין דרום תימן לצפון תימן, סביב השימוש בשדות נפט המצויים באזור הגבול בין שתי המדינות.

גופת תיירת נמצאה בנחל ערוגות

שלי יחימוביץ'

גופתה של אוה קריסטל, תיירת מגרמניה בת 31, התגלתה אתמול בבוקר בנחל ערוגות בדרום.

התיירת, חוקרת יעלים מבמברג שבמערב גרמניה, התגוררה בבית־ספר שדה בעין גדי. היא נעדרה מאז יום רביעי בשבוע שעבר. שלשום מצאו המחפשים את רכבה ואתמול בבוקר מצאו את גופתה. נסיבות המוות לא ברורות עדיין.

צוותי חילוץ לא הצליחו לחלץ את הגופה מן הנחל והזעיקו מסוק צה"לי שגם הוא התקשה להגיע אל המקום. הבוקר יתחדשו המאמצים לחלץ את הגופה.

בקבוקי תבערה על אוטובוסים

יואב אביב, בועז לניר, כתבנו בעמק, אשר שילוני, זהבה מרום, עתי"ם

שני מקרים של השלכת בקבוקי תבערה על אוטובוסים היו אתמול ליד קיבוץ שער־העמקים וסמוך להר תבור.

אמש, סמוך לחצות הלילה, הושלכו שני בקבוקי תבערה על אוטובוס שנסע מנצרת לחיפה, ליד שער־העמקים, במורד הכביש מקריית־טבעון. בקבוק אחד פגע בגג האוטובוס וניצת, אולם האש כבתה כעבור כמה שניות. הבקבוק השני פגע בחלון האוטובוס, נפל על הכביש ולא גרם נזק. איש לא נפגע.

כוחות משטרה גדולים פתחו מייד בסריקות, בעזרת גששים וכלבי גישוש, בניסיון ללכוד את מיידי הבקבוקים.

המקרה השני היה אתמול אחה"צ. בקבוק תבערה נזרק לעבר אוטובוס שהסיע חניכים של תנועות הנוער העובד מאיזור העמקים להר תבור. ליד הכפר דבוריה הבחין הנהג בנער שיצא מחצר הבתים של הכפר ובידו בקבוק. הנער השליך את הבקבוק על האוטובוס, הבקבוק התרסק ושבריו הטבולים בנפט חדרו לתוך כלי־הרכב, אך איש לא נפגע ולא נגרם נזק. המשטרה עצרה כמה מתושבי דבוריה.

ראש המועצה המקומית דבוריה, אסאד עזאיזה, ורבים מתושבי הכפר גינו את המעשה בחריפות. עזאיזה אמר, שאם אמנם אחראי נער מנערי הכפר למעשה, הוא יפעל לאיתורו ולהסגרתו לידי המשטרה.

שלושה נוסעי מונית בעלת לוחיות זיהוי עזתיות איימו אמש על פועלי ניקיון מעזה, שעסקו בפינוי אשפה בבת־ים, כי אם לא יפסיקו לעבוד ב"יום האדמה", ישפכו עליהם חומצה גופריתית. מייד אחרי כן הסתלקה המונית מהמקום.

שישה ערבים תושבי לוד נעצרו אתמול כחשודים בהסתה בקשר ל"יום האדמה". אחד מהם הוא נורי אל־עוקבי, ראש האגודה להגנת הבדווים ומהפעילים הבולטים בקרב ערביי לוד־רמלה. ברמלה נעצרו אמש לחקירה שלוש צעירות ערביות שחילקו כרוזים.

שלושה ילדים כבני עשר, שניסו להצית צמיגים על פסי־הרכבת ליד שכונת הרכבת בלוד, נלכדו אמש על־ידי אנשי המשמר־האזרחי, נחקרו ושוחררו לבתיהם.

שיחות שולץ בארץ ייפתחו ביום ב' בבוקר

דליה שחורי

שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ יקיים ביום ב' פגישות נפרדות עם ראש הממשלה יצחק שמיר, עם שר החוץ שמעון פרס ועם שר הבטחון יצחק רבין.

ביום ג' יטוס שולץ לרבת־עמון ולדמשק ובו בערב ישוב לישראל.

תוצאות הגרלת הלוטו מס' 13/88, שהתקיימה ביום 29.3.88 להלן המספרים שהועלו בגורל: 42; 32; 28; 19; 13; 8. המספר הנוסף 22

במלאת 30 לרבי

אשר שילוני

במלאת שלושים לפטירתו של יעקב רבי — "הרבי" של על המשמר, כפי שנהגו לכנותו בחיבה ובהערכה — עלו אתמול ותיקי "על המשמר", ידידים, בני משפחה, והרעיה תמר, לספוד על קברו בחלקת קברי סופרים שבבית העלמין "הירדן" בחולון.

לאחר רגעי דממה, מבלי להיעזר ב"תעשיית החזנים" הפורחת בבית עלמין זה, אמר בן דודו של רבי, מרקוס עמירם, "קדיש" ו"אל מלא רחמים" והעלה קווים לדמותו השורשית, יהודית, למדינית, של רבי, שבאישיותו מקום שכן אלוהים בלבבו ובנשמתו. כן ספד למנוח ידידו פינס מאיר.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הורדים 121–102 טל' 233161–3, המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008; חיפה: רח' סנקור 17, טל' 673673, המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040

יום ראשון לסגירת השטחים — שלושה נהרגו בכפר זיתא

עוד כתריסר נפצעו בכפר מירי צה"ל ● הפגנות סוערות בשכם ● כ־4,000 עצורים בידי צה"ל

אבי בניהו, מנחם ענברי, — עזרא אבידן

צה"ל נערך בתגבורות מתגברים בגדה המערבית וברצועת עזה, לקראת "יום האדמה", היום. בתוך ישראל יועמדו יחידות צבא בכוננות, ואלה יתגברו את משטרת ישראל ואת משמר הגבול, רק בשעת הצורך.

החל מאתמול לפנות בוקר נסגרו כל השטחים לשלושה ימים, על פי צו צבאי, החתום בידי אלופי הפיקודים של צה"ל במרכז ובדרום. צה"ל פרס מחסומים בכל צירי התנועה המובילים לשטחים, וקצינים, מפקדי המחסומים, התירו כניסה רק לבעלי אישורים מתאימים. ליד חלק מן המחסומים השתרכו תורים ארוכים של מכוניות שלא הורשו להיכנס. בדרך כלל קיבלו הנהגים את ההנחיה ברוח טובה.

בכפר זיתא שליד הקו הירוק, מצפון לטול־כרם נהרגו שלושה צעירים בעימות עם חיילי צה"ל, ונפצעו כתריסר, חלקם מגז מדמיע. שמות ההרוגים: מוסה עזמי בן 30, איאד עזמי, ומערוף נועמאן. כוח של צה"ל הותקף באבנים ובבקבוקי תבערה ונאלץ לפתוח באש.

הוכה אנושות באלה לבית־החולים "רפידיה" בשכם והשביתה נמשכת.

בשעות הערב נמסר על הפגנות סוערות בשכם. מפגינים רבים צעקו "אללא אכבר" והניפו דגלי פלשתין. בכפר תקוע החרים הצבא את בית־הספר ככל הנראה כדי לעשות אותו למרכז מעצרים.

רבין ושומרון בסיורם, אתמול בחברון (צילום: דובר צה"ל)

הרמטכ"ל, אלוף פיקוד המרכז וקצינים בכירים סיירו אתמול בנפת חברון, וביקרו בבית החולים עאלייה. קציני צה"ל סיפרו כי ביום שישי לכודו מתחת למיטות בתוך בית החולים מספר צעירים מבוקשים, אשר התחפשו לרופאים.

בהמשך סיורו ביקר שר הביטחון בכפר שיוח שם השתלטו בסוף השבוע שעבר צעירים מקומיים על אוטובוס ושרפו אותו כליל. הכפר נתון עדיין בסגר. בכביש המוביל אל הכפר נתקלה השיירה במחסומי אבנים כבדות אשר הונחו בצפיפות על הכביש. המכוניות נסעו בין האבנים ובשולי הדרך, עד לנקודה ממנה לא ניתן היה להמשיך בנסיעה. כאן ירדו השר רבין ופמלייתו וצעדו ברגל עשרות מטרים, עד למקום הפיגוע באוטובוס.

עיתונות — בליווי נציגי הצבא

בשל הסגר בשטחים והכרזתם כ"שטח צבאי סגור" לא הורשו צוותי טלוויזיה ועיתונאים להיכנס לשטחים. דובר צה"ל התיר אתמול בניסתם של נציגי העיתונות הכתובה והאלקטרונית, המקומית והזרה, לסיקור הנעשה בליווי נציגים של דובר צה"ל. במסגרת זו מסקרים את המתרחש בשטחים נציגי הכתבים הצבאיים והכתבים לענייני שטחים, וכן נציגות של העיתונות הזרה. סידור זה אמור להימשך גם ביומיים הקרובים.

מעט הפרות סדר ברצועה

בעוצר הכללי ברצועת עזה, שהחל שלשום בערב, נרשמו רק מעט הפרות סדר וביניהם כמה מקרים של זריקות אבנים ופיזור מסמרים בכניסות למעונות הפליטים.

אתמול נאסרו כ־10 מפירי עוצר. קרוב ל־800 עובדים המועסקים בישראל איחרו לשוב לרצועה, ולא ניתן להם להיכנס דרך מעברי ארז ונחל עוז בשל העוצר. לאחר מספר שעות ניתן אישור לקבוצות של עשרות פועלים לעבור את המחסומים ולשוב לבתיהם. אנשי גוש קטיף העוסקים בענף התיירות, בחוף קטיף, סיפרו כי האספקה הטריה לבית המלון המלא אורחים התעכבה. גם יצוא העגבניות מגוש קטיף בעונת השיא התעכב.

העיתונאים שהגיעו למחסום ארז התאכזבו כאשר הובהר להם כי רק נציג אחד מכל מקצוע יוכל להיכנס לרצועת עזה, ורק בליווי של קצינים מטעם דובר צה"ל. רק צוות אחד של טלוויזיה ישראלית נכנס וכתב אחד ייצג את שאר העיתונים הישראליים. עם זאת הצליחו כמה עיתונאים וצלמים להכנס לרצועת עזה מבלי לעבור בדיקה מיוחדת, בכלי רכב ישראלים.

הונחל צעיר ממחנה הפליטים בלטה, זיד שראא בן 22 לאחר שהוכה מכות אנושות באלה בכל חלקי גופו. ילדה בת 13, משכם, היפא אבו־סמוד אושפזה לאחר שנורתה ברגלה. בדהיישה שליד בית־לחם נפצע צעיר מכדור גומי שנתקע בעינו.

בכל רחבי הגדה המערבית נמשכו אתמול המעצרים ומעריכים את מספר העצורים ביותר מ־4,000.

מחנות הפליטים בג'נין ובעסכר והכפרים ימון קבאטיה ובית־עומאר נתונים בעוצר. כמו כן הוטל עוצר על שכונה בחברון, כאב זאוויה. בכמה ערים הפעיל צה"ל לחצים על הסוחרים לפתוח את חנויותיהם אחרי הצהרים, זמן שהוכרז כשביתה על־ידי הכרוזים. הסוחרים סירבו

כוחות הצבא בשולי הערים

בסיור אתמול בחברון ובבית־לחם לא נראו כוחות צבא גדולים בצירי התנועה ובמרכזי הערים. הכוחות המתוגברים של צה"ל מרוכזים בשולי הערים, הכפרים ומחנות הפליטים והם מתערבים בנעשה, רק במקרים של הפגנות אלימות או הצבת מחסומים ושיבוש התנועה.

כל החנויות ובתי העסק בגדה היו סגורים אתמול על פי הנחיית הצבא ואת, בניגוד להוראה אש"ף, המתירה פתיחת חנויות רק בשעות הבוקר. צה"ל החליט לסגור את החנויות, כדי שלא להותיר את השליטה ברחוב בידי אש"ף.

רבין סייר בחברון

שר הביטחון יצחק רבין, בלווית

רבין: אם תימשך האלימות נפעל במגוון רחב יותר של אמצעים

אבי בניהו

"נקטנו בצעדים הללו כדי להיערך מול צירוף אירועים וכדי להמחיש בהווה ולאותות לעתיד, שככל שתימשך האלימות — כן נשתמש במגוון רחב יותר של אמצעים" אמר אתמול בצהרים שר הביטחון, יצחק רבין, בעת שביקר באזור חברון.

שר הביטחון אמר עוד, כי "האירועים שנתפתחו הם בבחינת התנסות שלא הכרנו בעבר. ניסינו לבחון אמצעים שונים, בתקווה שלא נצטרך להגיע לצעד דרסטי, אולם כשנתברר שהאמצעים לא השיגו את מטרתם, אנו לומדים ומשלימים, כדי להבטיח שנשיג את המטרה. מטרתנו היא לא רק לדכא את האלימות בשטחים, אלא גם ליצור תנאים לאלה הניזוקים ממנה באורח־חייהם. אלמלא האלימות, לא היינו נוקטים יוזמה, אך מאחר שזו נפתחה אנו מטפלים בה במגוון אמצעים, במסגרת החוק", אמר.

בתום הסיור אמר שר הביטחון, כי הוא מצטער על כך, שארה"ב מצאה לנחוץ לגנות את החלטת ישראל לסגור את השטחים לשלושה ימים. "ארה"ב היתה צריכה להבין את המצב בשטח", אמר.

שומרון: לייצב את השטח

אבי בניהו

"יש לנו ניסיון עם 'יום האדמה' ועל סמך הידיעות שבידינו, עשינו הכנות, כולל סגירת השטחים. צה"ל מתכונן לכל אפשרות" — אמר אתמול בצהריים הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, בסיור שערך בחברון, עם שר הביטחון.

הרמטכ"ל אמר, כי הוא אכן סבור שכל הכבדה על האוכלוסיה בשטחים, עלולה להיות גם גורם מלכד שיצרף, אולי, ציבור נוסף המתנגד כעת לאלימות. "אכן, הסכנה הזו קיימת. אולם כדי להרגיע את השטח, צריך היה לנקוט באמצעים והזמן הסופי — הוא שקובע. נכון לעכשיו אני סבור, שנכון היה לנקוט בצעד הזה".

רב אלוף שומרון הגדיר את מטרת צה"ל כעת "לייצב את השטח ואת הרגיעה הקיימת. אכן היה מספר לא קטן של הרוגים, וברור לנו, שלא באמצעות ידי משיגים שקט. אנו משתדלים שיהיו מינימום של נפגעים ועובדה היא, כי ברצועת עזה יש מעט מאוד נפגעים", אמר.

אחמד מנצרת לא יערבב את הטיח באפרת, עד אחרי יום האדמה

אבי בניהו

השטחים סגורים. כבר במחסום הראשון ביציאה מירושלים לכוון העיר בית־לחם משתרך לו תור ארוך של מכוניות. קצין בדרגת סרן, מפקד המחסום, בודק תעודות ומציג את הצו המורה "שטח צבאי סגור" רק בעלי אישור מורשים להכנס.

במחסום בכניסה לבית־לחם עומדת מונית ישראלית מלאה. הנהג, ערבי מנצרת, לא הורשה להיכנס לעבודה ביישוב אפרת. "לא ידענו שגם לנו אסור להיכנס, רצינו לעבוד. כנראה ניישן כאן בסביבה עד אחרי יום האדמה" אומר נהג המונית, ופונה לאחור.

צוות הסיקור של תא הכתבים הצבאיים משה שלונסקי מהטלוויזיה, כרמלה מנשה מהרדיו ואני כנציג העיתונות הכתובה, הורשינו להיכנס לשטח בליווי נציג של דובר־צה"ל על פי הסכם עם שלטונות הצבא.

מהמחסום והלאה התנועה דלילה יותר. אחרי בית לחם, ליד מחנה הפליטים אל־ערוב, ניצב מחסום שני המאויש על ידי צנחנים. הם פוקחים עין על התנועה הנכנסת והיוצאת מחברון. לצד הצנחנים ניצב גם מתנחל חמור סבר וחמוש ב"עוזי", גם הוא פוקח עין. מחסומים כאלה נפרסו אתמול בכל השטחים, כדי לאכוף את החלטת הסגר.

ברחובות הערים החנויות סגורות, כולם כבר מבולבלים — מתי פותחים ומתי סוגרים? אש"ף אומר כך וצה"ל מנסה לכפות ההיפך.

בערים לא ראינו נוכחות צבאית מיוחדת. ככל הנראה מעדיף צה"ל שלא להתחכך באוכלוסיה ושומר מרחק. עם שר הביטחון והרמטכ"ל אנו מצטרפים לסיור בכפר שיוח, ליד חברון. זה ימים מספר נתון הכפר בסגר, דבר לא מנע מהצעירים המקומיים להציב מחסומי סלעים.

לכך מכתבים ישראליים המכסים את האירועים בשטחים במסגרת "פול" של כתבים, היו אתמול בשטח גם נציגי רשתות הטלוויזיה הגדולות בארצות־הברית. תחילה הסכימו ביניהן הרשתות לעשות "פול" בכיסוי, ולהעביר את החומר המצולם מרשת לרשת. הרשתות האמריקניות לא קיבלו את דעת רוב הכתבים הזרים, שרחו את הצעת צה"ל לסיקור בתנאי שיתלווה אליהם נציג הצבא.

ומישהו אמר אתמול, כי את תוצאות הסגר הזה, המחייב את תושבי השטחים להישאר בבתיהם, נקבל בהיכט הדמוגרפי בעוד תשעה חודשים.

אלפים בעצרת נגד ירדן וישראל במסגד בחברון

מנחם ענברי

במסגד סונאיה שבחברון התכנסו אתמול כאלפיים איש לעצרת אנטי־ירדנית ואנטי־ישראלית חריפה. המסגד הזה איננו נתון לפיקוח של הוואקף הפרו־ירדני.

בתום תפילה המונית נישאו נאומים שבהם נקרא ראש העיריה הפרו־ירדני, עבד אל־מג'יד זיר, להתפטר. ישראל גונתה בכל מלת גנאי, וביתוד הושמעו טענות שהצבא והמתנחלים פורצים למסגדים. לירדן הזכירו הנואמים את "ספטמבר השחור".

מעריכים את מספר המשתתפים בעצרת באלפיים. נודע, כי תומכי העירייה מגנסים לכנס עצרת מתחרה, שתביע תמיכה בראש העירייה.

בתוך כך מתחזקים הלחצים על המועצות המקומיות להתפטר. בכפר בית־כאחיל שבהר חברון הציתו אלמונים את בניין המועצה. כמה מועצות הודיעו למינהל האזרחי על כוונתן להתפטר, ובתוכם המועצה של כפר תולת, שליד אריאל.

פרס קוגל לאילן שיינפלד וחיה אסתר

על פי פניית אגודת הסופרים, הגדילה עיריית חולון את סכום הפרס לספרות יפה ע"ש ד"ר חיים קוגל עד למחצית הסכום של "פרס ישראל". הפרס הוענק לחיה אסתר על ספרה "כותונת עור" ולמשורר אילן שיינפלד על ספר שיריו החדש "טורים לרע בפרידה". אילן שיינפלד הוא עורך הביטאון הספרותי "שופרא" ועורך משנה של המוסף לספרות ב"על־המשמר". בתמונה: ראש העירייה, חיים שרון, (משמאל) מעניק את הפרס לשיינפלד ואסתר (אשר שילוני; צילום: מיכאל פריידין)

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז
מזכירות המפלגה
תתקיים ביום ב' חוהמ"פ 4.4.88
בשעה 16.00 במרכז
סדר היום: א. קביעת תקנון ונוהל הבחירות לוועידת המפלגה.
ב. אישור ועדת הבחירות לוועידה.
מרכז המפלגה יתקיים ביום ב' 18.4.88
בשעה 16.00 באולם הקבה"א
סדר היום: א. אישור תקנון ונוהל הבחירות לוועידת המפלגה.
ב. אישור ועדת ניסוח לוועידה.
ג. דיון פוליטי.
— החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם —

יבואנים / יצרנים
קיבוצים
המעוניינים בשיווק
מוצריהם לרשתות השיווק
לפנות 03-7526222

דרושים
בני משק בחופשה
לעבודה
בתעשיה
נא להתקשר
בשעות העבודה לטלפון
051-872701
או בערב
051-872628

עין בעין — דורית גבן

פרס בבצרון: לא צריך את עזה — בואו ננהל את השכונה

"מה אתה צריך את עזה, בואו ננהל את שכונת בצרון. מה, אנחנו רוצים להיות מנהלים של אחרים? בשביל מה זה טוב?" — אמר־שאל אמש בחיוך השר שמעון פרס את אחד מתושבי השכונה שטען, כי גם המצרים וגם הירדנים אינם רוצים בעזה.

עשרות תושבים מילאו את אולם סניף המפלגה המקומי ורבים נותרו בחוץ והצטופפו ליד החלונות כדי לשמוע את פרס, שהיה אורח שכונת בצרון ברמת ישראל, בדרום מזרח ת"א.

כמה ילדים ותושבים המוכרים כאנשי הליכוד הניפו שלטים נגד פרס ובעד שרון, ולפני בואו של השר נשמעו ברחוב הקטן כמה מלים חריפות.

הרב של השכונה קידם את פניו של פרס בכיכר לחם ומלח, ובדברי ברכתו לאחר מכן איחל לו, שיהיה ראש הממשלה הבא. גם ח"כ שפירא, מזכיר מחוז ת"א במפלגה, כיבד את המעמד.

שר החוץ הסביר עמדותיו, וחזר על התנאים שלו במו"מ לשלום. למשל, שירושלים תישאר מאוחדת, לא מו"מ עם אש"ף, לא חזרה לגבולות 67, לא צבא זר בין הירדן לישראל ואי עקירת יישובים. הדברים נאמרים במגבון של חוג בית, ולא של נאום בחירות, וזכו להקשבה. הקהל היה אוהד בעיקרו, אם כי פה ושם נשמעו מבחוץ קולות של ילדים, "פרס הביתה".

לשאלת אחד הנוכחים מדוע אין פרס מגיב מיד על ההשמצות נגדו הוא השיב בפנייה אל הרב מזרחי שיש לצדו, "אני מצדד בגישתו של הרמב"ם שאמר, אהיה בין הנעלבים ולא בין העולבים".

לפני הופעתו בסניף השכונתי ביקר פרס במתנ"ס ובביתה "שמע" לחרשים וכן נפגש עם תושבים קשישים ברמת ישראל. ההתאורה באחור הבתים. הפגישה הסתיימה בהצטופפות רבתי ללחיצת ידיים.

לרותי קרוש והמשפחה
משתתפים באבלך הכבד במות
האב
25
בית "על המשמר"

המשכים

עיתונאי ישראל מוחים

(סוף מעמוד ראשון)

פגיעה גסה בדמוקרטיה

העיתון „מעריב" פירסם הודעת תגובה משלו וקבע אף הוא, כי סגירת השטחים היא תופעה חמורה ללא תקדים, המדאיגה במיוחד משום שהיא מוגדרת על־ידי מערכת הביטחון כמדיניות, העלולה להימשך גם אחרי „יום האדמה". „מעריב" קובע, כי הסגירה היא פגיעה גסה בדמוקרטיה, וספק אם היא עומדת במבחן החוק. „תנועה חופשית היא חירות־יסוד בדמוקרטיה ותנאי הכרחי לאיסוף המידע ולחירות הביטוי" — נאמר בהודעת „מעריב". העיתון דורש מראש הממשלה, משר הביטחון ומהרמטכ"ל, לבטל את הגזירה.

שריד דורש דיון

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) דרש אתמול לכנס בדחיפות את ועדת החוץ והביטחון לדיון באמצעים חסרי התקדים הננקטים בשטחים. לדעת שריד, אמצעים אלה הם בבחינת ניצחון־ביניים של ההתקוממות הפלסטינית, מאחר שהם מחיים את הקו הירוק, ממוטטים את מדיניות הגשרים הפתוחים ואינם מאפשרים לפועלים ערביים לעבוד בישראל.

ח"כ מתי פלד (המתקדמת) הכריז אתמול, כי זהו „מוטש נגד המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל".

סיקור ב„פול"

על־פי הנחייתם של שר הביטחון והרמטכ"ל, מאפשר דובר צה"ל לנציגים של כלי־התקשורת המקומיים והזרים לסקר את המתרחש בשטחים גם בשלושת ימי ההסגר, וזאת על־פי נוהל של „פול". החל מאתמול, מותרת כניסתם של נציגי הכתבים הצבאיים, כתבי השטחים, נציגי העיתונות הזרה, נציגי „קול ישראל", הטלוויזיה הישראלית וגלי צה"ל — בליווי דובר צה"ל. סוכם בין תא הכתבים הצבאיים לבין דובר צה"ל, תא"ל אפרים לפיד, כי לא תינתן לנציג צה"ל הרשות לבדוק את חומר הסיקור העיתונאי או לפסול קטעים ממנו.

כן הוחלט, כי כתבי ה„פול" ייצאו למשימותיהם בכלי־הרכב הפרטיים שלהם ולא בכלי־רכב צבאיים, ותישמר להם הזכות לבחור את יעדי נסיעתם, בתיאום עם נציג דובר צה"ל.

שר המשטרה חיים בר־לב אמר אתמול, כי סגירת השטחים נועדה אך ורק כדי למנוע נסיונות של קיצונים להתסיס את תושבי השטחים ואת ערביי ישראל.

גינויים ממצרים וירדן

מצרים הזהירה אתמול את ישראל, כי סגירת השטחים עלולה לפגוע בהליכי השלום.

גינוי להחלטת הסגירה השמיעו גם דוברי אש"ף בתוניס, מזכ"ל הליגה הערבית והשר הירדני לענייני השטחים, מרואן דודין.

דיון במועצת הביטחון

ממרכז האו"ם נמסר, כי מועצת הביטחון תתכנס ככל הנראה היום כדי לדון במצב המחמיר בשטחים ובהחלטת ישראל לסגור אותם לשלושה ימים. מזכ"ל האו"ם הביע „דאגה עמוקה" מן המתרחש שם.

צער על החלטת ישראל הביע אתמול דובר משרד החוץ הצרפתי.

מקורות בטחוניים בלבנון אמרו אתמול, כי כוחות צה"ל וצד"ל בדרום לבנון הועמדו בכוננות מלאה, כדי להדוף התקפות אפשריות של מחבלים לרגל „יום האדמה".

אירועי יום האדמה

(סוף מעמוד ראשון)

אלא במקרים שבהם תישקף סכנה לנפש או לרכוש או שייעשו מעשים שיפגעו במוסדות ציבור ובחוק.

קול קורא לסדר ולשקט

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר חוסיין, פירסם אתמול קול קורא לציבור הערבי לשמור על הסדר והשקט ולציין את „יום האדמה" בכבוד הראוי לאזרחים הערבים, המהווים גשר לשלום בין ישראל לפלסטינים. הוא הזהיר, כי כל מעשה חריג ישרת רק את אויבי השוויון והשלום ואת אלה המעוניינים לערער את מעמד האזרחים הערבים.

שמיר: אל תיגררו

ראש הממשלה, יצחק שמיר, קרא אתמול לאזרחי ישראל הערבים לא להיגרר אחר גורמים שליליים וקיצוניים, המקבלים את השראתם מחוץ למדינה. „יום האדמה" והמצב בשטחים יעמדו היום במרכז הישיבה השבועית של הקבינט.

שר המשטרה חיים בר־לב הביע תקווה, כי פרנסי היישוב הערבי בישראל יקיימו את הבטחתם לשמור על הסדר. נמסר, כי אושרו כל הבקשות לקיים תהלוכות והפגנות, ומצפים גם לבואם של דרוזים רבים מן הגולן לעצרת המרכזית בסכנין.

הזדהות מפ"ם והקבה"א

משלחת של מפ"ם ושל הקיבוץ הארצי ביקרה אתמול במועצת סכנין, הביעה הזדהות עם מאבק הערבים לשוויון זכויות ותקווה שהסדר יישמר. היום תבקר משלחת של חברי קיבוצים ומפ"ם בכפרים ערביים כדי להביע סולידריות ולקרוא לתושבים להימנע מהפרות סדר.

חשש מהתגרויות הימין

ח"כ גד יציב (מפ"ם) אמר אתמול, כי נודע לו, שאנשי הימין מתכננים התגרויות, כדי לשלהב רוחות ולגרום מהומות. הוא קרא לערביי ישראל לא להיגרר אחר התגרויות אלה.

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב שלמה חרוץ, הורה אתמול לאסור על צעירי תנועת החירות להיכנס היום לנצרת כדי להפגין בה ולהניף את דגלי הלאום. לדבריו, יש בכך משום התגרות. המשטרה תאסור גם על ח"כ מאיר כהנא ועמיתיו לבוא להפגין היום באום־אל פחם ובמקומות אחרים, כפי שהם מתכוונים לעשות.

יועץ צ'אושסקו יצא את הארץ

דלית שחורי

יועצו הקרוב של נשיא רומניה, יון סטויאן, יצא אתמול את ישראל לאחר פגישה שקיים עם ראש הממשלה יצחק שמיר ושתי פגישות עם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס.

סטויאן ביקש לא לפרסם את דבר ביקורו ותוכן שיחותיו.

נמשך המו"מ על הרפורמה במשק הדלק

חיים מרגלית

שיחות שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, עם מנכ"לי שלוש חברות הדלק אינן מסתיימות.

השיחה שהתקיימה אתמול תימשך היום. נושא השיחות הוא הרפורמה במשק הדלק, כאשר השר עומד על מספר תנאים כמו תחרות חופשית במשק הדלק בין החברות והדרישה שהרפורמה תופעל במועד שנקבע ב־22 באפריל.

אריאל לוי, מנכ"ל חברת „פז", אמר, כי יש הרבה מאוד שאלות ונושאים שנויים במחלוקת ונראה לו מן המהלכים שהשר הבין לקראת הרפורמה אינם מספיקים וכך קורה שכל בעיה שדנים בה מעוררת בעיות נוספות.

לשר שחל אין הרבה זמן. מצד אחד הוא כבול להחלטת הבג"ץ האחרונה שקבעה כי עליו להגיש לחברות הדלק את כל המהלכים לביצוע הרפורמה. בהחלטה הקודמת של הבג"ץ נאמר, כי הרפורמה תחול שלושים יום מהתאריך שבו מסר השר את צווי הרפורמה לחברות הדלק.

למנכ"לי חברות הדלק יש זמן והם יכולים להמשיך בדיונים עוד ימים מספר. בנוסף לכך, אמור השר לצאת בשבוע הבא לארגנטינה ולכן עליו לסיים את השיחות במהירות כדי שהרפורמה תתבצע בתאריך שהוא קבע.

שניים מקוברי ארבעת הערבים בכפר סאלם נדונו למאסר של 5 ו־4 חודשים

השופטים הביעו „מורת רוח ומחאה" מעסקת הטיעון בין התביעה לסנגוריה, וגזרו על יאיר נסימי ודרור סגן־כהן מאסר גבוה משביקשה התביעה

עתים

טוראי יאיר נסימי וטוראי דרור סגן־כהן, שהורשעו על פי הודאתם בהתנהגות מבישה בכפר סאלם ליד שכם, נדונו אתמול לעונשי מאסר בפועל.

בית הדין הצבאי של מחוז המרכז ביפו גזר על נסימי עונש של חמישה חודשי מאסר בפועל ושבעה חודשי מאסר על תנאי, וטוראי סגן־כהן נדון לארבעה חודשי מאסר בפועל ושישה חודשי מאסר על תנאי.

בכתב האישום המקורי הואשמו השניים בתקיפה בנסיבות מחמירות ובהתעללות. במסגרת עיסקת הטיעון שנתחמה בין התובע הצבאי, סגן אריה מוסקונה, לסנגורים סגן איריס פאפו ועו"ד ארון פיינשטיין, הושארו העובדות על כנן, אך סעיפי האישום שונו להתנהגות מבישה.

השופטים: אב בית הדין אל"מ צבי גורפינקל, סא"ל מרדכי אשכנזי ורס"ן (מיל.) אלון גילון הביעו „מורת רוח ומחאה" על עיסקת הטיעון בין הסנגוריה לתביעה וקבעו, כי למרות שהמדובר בעניין נפוץ ומקובל שבתי הדין נוטים בדרך כלל להסכים עימו, הרי במקרה זה נקבע העונש במסגרת עיסקת הטיעון ובכך שללו התביעה והסנגוריה את שיקול הדעת של בית הדין. „התביעה הצבאית איננה צריכה להיות שותפה למצב שבו יש השפעה על ביה"ד, דבר זה נתון לשיקולו הבלעדי של ביה"ד" קבעו השופטים.

על פי עיסקת הטיעון אמור היה ביה"ד לגזור על טוראי נסימי חודשיים וחצי מאסר בפועל ועל חברו טוראי דרור כהן חודשיים מאסר בפועל.

בגזר הדין ציינו השופטים: „אנו ערים להרגשת חוסר האונים כשהחיילים עומדים ללא יכולת להגיב בתקיפות, כשהם חשופים לביזוי ולהשפלה וגם לעתים ניתן לסלוח ואולי להבין תגובה העולה במעט על המותר ומחייבת הרשעה בדין, ואולם במקרה זה, אין מדובר בהמשך של פעולות אלימות שמבצעים חיילים, אלא במצב שונה לחלוטין של תגובה חריגה שהיא ענישה והפורה לשמה, ויש בה אלמנט חריף של ביזוי כבוד האדם", קבעו השופטים.

„פעולה חריגה זו, היא פעולה הראויה לגינוי ולהוקעה בכל פה שלא תישלח גם במצבים קשים" קבעו השופטים. „מעשים מסוג זה מוציאים את דיבתו של הצבא רעה ומעמידים את מדינת ישראל בדימוי שאיננה מקובלת על אומות בנות תרבות", הוסיפו השופטים וציינו, כי רק משום שאין מקובל להחמיר בהרבה מהעונש שמציעה התביעה, הם החליטו לא להחמיר עם הנאשמים, כפי שראוי היה.

שניים מבין השופטים סברו, כי לאור הנסיבות של הפרשה אין לחרוג מהסכם של עיסקת טיעון ואילו השופט השלישי סבר שאין להתייחס כלל לעיסקת הטיעון ביחס למידת העונש ויש לגזור את העונש עפ"י העובדות החמורות. לפי דעתו של השופט שהיה בדעת מיעוט, היה הכרח להטיל על הנאשם יאיר נסימי מאסר של שמונה חודשים במקום החמישה שהוטלו עליו ואילו על סגן כהן מאסר בפועל של שישה חודשים.

לאחר שנקבע עונשם, הופיעו שני החיילים כעדי תביעה במשפטו של הנאשם השלישי בפרשה רס"ר צ'רלי דנינו. בעדותו אמר יאיר נסימי, כי ימים מספר לאחר האירוע פנה אליו רס"ר דנינו בבקשה שיאמר בתחקיר של מצ"ח, אם יישאל, שהם — דנינו והוא — לא היו כלל במקום האירוע.

רס"ר צ'רלי דנינו במשפט, אתמול (צילום: משה לשם, „חדשות")

250 מחבלים נהרגו ברצועת הביטחון ב־1987

יהודה צור

250 מחבלים נהרגו בשנה האחרונה ברצועת הביטחון בהיתקלויות עם צה"ל וצד"ל — נמסר אתמול בסקירה של מפקדי צה"ל בכירים, בפני ראשי יישובי קו העימות ברמת הגולן.

במפגש נמסר, שמספר טילי קטיושה שנורו בשנה שחלפה לעבר יישובי הגליל קטן ב־30 אחוז לעומת השנה שקדמה לה. ראשי היישובים ביקרו במוצב של צה"ל ובמוצב של צד"ל, והביעו ביטחונם ששילוב השניים יצליח לשמור על השקט היחסי באזור.

ביה"ד לעבודה אסר עיצומים באוניית „צים"

עתים

צו המורה לימאים הדרוגיים, המשרתים על סיפון האונייה „צים קליפורניה" המשייטת במבואות נמל הונג־קונג, לשמור על שקט תעשייתי ולהימנע מהשבתת האונייה או כניסתה למספנה ועלייתה למיבדוק — ניתן אתמול בבית־הדין האזורי לעבודה בחיפה.

תכשיר חדש, שפותח בבי"ח „סורוקה", הפחית בחצי את התמותה מאוטם שריר הלב

שלי יחימוביץ'

תכשיר חדש להמסת קרישים בעורקים הכליליים המובילים דם ללב, הוריד ב־50 אחוז את מקרי המוות של חולים באוטם שריר הלב בבית החולים סורוקה.

התכשיר החדש, אפסק שמו, פותח ונוסה בביה"ח סורוקה. בראש צוות המחקר עמדו פרופ' אוכסישר, ד"ר סילבר וד"ר האוזמן ממכון הלב של ביה"ח.

בשלוש השנים האחרונות טופלו כ־200 חולים בתכשירים הממיסים קרישי דם, ומאה מתוכם טופלו בתכשיר החדש. מבין אלה שלא טופלו בתכשיר מתו 15־12 אחוזים מכלל החולים, ובאלו שטופלו היתה התמותה 5־7 אחוזים בלבד.

ניתן להשתמש בתכשיר עד ארבע שעות מהופעת הכאבים בחזה. כדי להגיע ליעילות מרבית יתחיל הטיפול כבר בבית החולה, ע"י צוותי הניידות לטיפול נמרץ.

1500 מכוניות נטושות יפונו מתל־אביב

עתים

לאחר מאמצים ממושכים כדי למצוא מגרש לפינוי כ־1,500 מכוניות נטושות מחוצות תל־אביב, תתחיל העירייה בעוד כשבועיים לסלק את הגרוטאות בקצב של כ־100 מכוניות לשבוע — מסר ביום שלישי סמנכ"ל העירייה, מאיר דורון.

העירייה התחילה ביום שני להכשיר אתר לסילוק הגרוטאות במובלת חירייה. הכשרת המקום ודמי השכירות לאיגוד ערים דן יעלו לעירייה כ־100,000 דולר, אולם הדבר כדאי, כי הודות לכך יתפנו מאות מקומות חניה בעיר. אזרחי תל־אביב מתבקשים להודיע לעירייה על מכוניות נטושות, כדי שאפשר יהיה לטפל בסילוקן.

קרא בחוברת החג של „המשמר"

ישראל בעוד 10 שנים: סימני שאלה

★ צבא ובטחון – אבי בניהו
★ עתונות ותקשורת – רוביק רוזנטל
★ משק וכלכלה – אודי נחשון
★ חינוך וערכים – שלי יחימוביץ
★ פוליטיקה ומפלגות – מוטי בסוק
★ מישאל – רונית מורגנשטרן ואלישבע איילון
★ חגיגות הארבעים: בסימן ביטולים – ירון זליג
★ גיור־גראפיטי – עמירם כהן
★ סין: סדק בחומה – מארק גפן
★ שני מכתבים – ויקטור שם־טוב

ספרות לחג

★ שירים – ט. כרמי, רפי עגנון, ק.א. ברטיני – דגן רות בלומרט, טוביה סגינר, משה דור, איל מגד, יוכבד בת־דור, אהוד הוכרמן, עזריאל קאופמן, יהודה אופן, יאירה גנוסר וגיורא לשם, צבי עצמון, מרים איתן ומירה מאיר.
★ סיפורים – אביגיל שילה, סביון ליברכט
★ שיחה עם דוד שיץ – לאה שניר
★ מסות – פרימו לוי ונתן שחם
★ תרגום – דבורה גילולה

אמרי טוב התמנה ליועץ הכלכלי של מערכת הביטחון

שירות על המשמר

אמרי טוב נתמנה ליועץ הכלכלי של מערכת הביטחון במקומו של צבי טרופ, המסיים את תפקידו ופורש ממערכת הביטחון. תוקף המינוי הוא מ־1.4.88.

טוב עבד שנים בתפקידי מחקר, ייעוץ וניהול בבנק ישראל. כן עסק בייעוץ כלכלי עסקי. במקביל הכין עבודת מחקר על תפקידו של הבנק המרכזי בקביעת מדיניות כלכלית וניהולה, ופרסם מאמרים ומחקרים בנושאי צבא וביטחון. הוא סגן אלוף במילואים.

מת הילד שנפצע בהתמוטטות צריח מסגד סידנא עלי

יהושע מרקוס

הילד בן השלוש, אוחמד כרגאוי, שנפצע ביום ראשון לפני שבוע בהתמוטטות הצריח במסגד סידנא עלי בחוף הרצליה, מת מפצעיו בתחילת השבוע.

בהתמוטטות נהרגה סבתו של הילד בת ה־70, נהה טקס, ואמו, ואראג גאוי בת ה־39 נפצעה בצורה קל. האב ועוד שני ילדים לא היו במקום.

וושינגטון פוסט: סעודיה רכשה הטילים הסיניים לפני שנתיים

מחדל של הביון האמריקני — לא גילה עד לפני כחודשיים, שהטילים כבר נמצאים בסעודיה

רויטר, סי"צ

וושינגטון. — שנתיים הצליחה סעודיה להערים על שירותי הביון האמריקניים ולהסתיר מהם את רכישת הטילים הסיניים לטווח בינוני — מסר אתמול „וושינגטון פוסט".

פרשה זו מצביעה על מחדל חמור של שירותי הביון האמריקניים, משום שסין הסכימה עקרונית, כבר ביולי 1985, למכור את הטילים לסעודיה, אך שירותי הביון האמריקניים הגיעו רק לפני חודשיים למסקנה, כי הטילים כבר נמצאים בסעודיה, טוען העיתון.

לא הורשו לבדוק

שלטונות ארה"ב הודאגו כאשר גילו זאת, משום שבעבר היו הטילים הסיניים, מדגם סי־אס־אס־2, מצוידים רק בראשי־נפץ גרעיניים, מוסיף העיתון, אך סעודיה וסין הבטיחו לשלטונות ארה"ב, שהטילים הסעודיים לא יצוידו בראשי־נפץ כאלה. עם זאת, סעודיה לא התירה לארה"ב לבדוק את הטילים.

לטיל הסיני טווח של 2,500 קילומטר, אולם לטילים הסעודיים, המצויידים בראשי־נפץ לא־גרעיניים, שהם כבדים יותר, טווח קצר יותר.

העיתון מציין, כי שירותי הביון האמריקניים ראו בסתיו אשתקד סימנים מסוימים לנוכחות הטילים בסעודיה, אך הם היו בטוחים בכך רק בינואר.

עוד ציין העיתון, כי סעודיה רכשה את הטילים מסין, לאחר שי־לחצה עליה לא למכור טילים כאלה לאיראן.

„ניו־יורק טיימס" כתב אתמול, כי ארה"ב חייבת לשכנע את סין לא לספק לערב־הסעודית טילים ה־מסוגלים לשאת ראשי־חץ גרעיניים. העיתון מציין במאמר ראשי, כי הטילים מתוצרת סין יכולים לפגוע במטרות בישראל, בבריה"מ ובמצרים.

העיתון מצביע על העובדה, שסין מכריזה כי לעולם לא תמכור ראשי־חץ גרעיניים לסעודים, אך „על־ידי החדרת טילים מעין אלה למערכת סחר הנשק הבינלאומית, מקדימה סין את היום, שבו יירכשו ראשי־חץ מעין אלה על־ידי מדינות בעלות יכולת גרעינית."

העיתון ממליץ, שממשלת רייגן תודיע לפקין, כי מכירת הטילים מעמידה בסכנה את יצוא הטכנו־לוגיה המתוחכמת, מארה"ב לסין.

30 כורדים שנפגעו בהתקפת הגז העיראקית הוטסו לטיפול במערב

בנו של רפסנג'אני בין נפגעי הלוחמה הכימית בחבל סולימאניה

ילדה כורדית שנפגעה בהתקפת הגז העיראקית מגיעה לטיפול בוינה (צילום: אי.פי.)

רויטר

וינה. — 30 כורדים שנפלו קרבן להתקפת גז רעיל הוטסו אתמול למערב לטיפול רפואי. שישה מהפצועים הועברו לשני בתי־חולים בוינה. המטוס שהביא אותם לבירת אוסטריה וכונה „כורדיסטאן" המשיך בדרכו לז'נבה, לונדון, פרנקפורט וניו־יורק, שם יאושפזו הקורבנות.

בנו של מנהיג איראני בכיר מאושפז עתה בבית־חולים, כשהוא סובל מפגיעה שנגרמה מנשק כימי עיראקי — דיווחה אתמול סוכנות הידיעות האיראנית.

הצעיר הוא יאסר האשמי רפסנג'אני בן 16, בנו של עלי אכבר האשמי רפסנג'אני יו"ר בית־הנבחרים והדובר הראשי של שלטונות איראן.

רפסנג'אני נמנה עם קבוצת סטודנטים שהתנדבו למערכה ה־מתנהלת בחבל סולימאניה שבצפון עיראק והוא נפגע על ידי נשק כימי ביום ו'.

גם אמיר מוחמדי חומייניהא, בנו של התובע הכללי האיראני, מאושפז לאחר שנפגע מנשק כימי.

בריטניה לא תנקוט צעדים בפרשת ואנונו — מסתפקת בהסברי ישראל

רויטר

לונדון. — בריטניה הודיעה אתמול כי אין היא מתכוונת לנקוט צעדים בעקבות החששות שהשירותים החשאיים הישראליים חטפו בבריטניה את מרדכי ואנונו, שנידון ביום ראשון ל־18 שנות מאסר בעוון בגידה וריגול.

שר הפנים הבריטי, דאגלס הורד, אמר כי לבריטניה אין הוכחות שואנונו אולץ בעל כורחו לעזוב את בריטניה. „בעקבות היעלמו של מר ואנונו ובואו לאחר מכן לישראל ב־1986, פרסמה ממשלת ישראל הודעה, כי מר ואנונו עזב את בריטניה מרצונו־הוא, בהליכי יציאה נורמליים, ועזיבתו את בריטניה לא היתה כרוכה בהפרת החוק הבריטי", כתב הורד במכתב לדובר מפלגת הלייבור לענייני חוץ, ג'ורג' רוברטסון.

הוא ציין באגרת „אין הוכחות שקרה ההיפך", המשטרה תחקור, אם יתגלו ראיות לעבירה פלילית.

רוברטסון כתב לשר הפנים הורד וביקש לנקוט צעדים, לאחר שאחיו של ואנונו, מאיר, אמר כי יש לו הוכחות חדשות שהסוכנת שלכדה את אחיו, „סינדי", שהתה בלונדון.

מאיר ואנונו מסר בתגובה, כי לא הופתע על־ידי החלטת ממשלת בריטניה. „זו אופיינית לתגובה של רוב הקהילה הבינלאומית. ממשלות בריטניה ואיטליה אינן נאלצות לפעול, משום שלואנונו אין יכולת ללחוץ עליהן", אמר.

ביטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראבדה" מתח אתמול ביקורת על המערב, שלא גינה את הרשעתו של ואנונו. „ובכן, הם שותקים בוושינגטון, בלונדון ובבירות של מדינות נאט"ו האחרות. פרשת ואנונו איננה מזעזעת את הלוחמים לזכויות האדם במערב" כתב „פראבדה". „זו תופעה מצערת, אך זו האמת — הגישה הפילנטרופית של הלוחמים במערב לזכויות האדם היא סלקטיבית".

עוד טוען העיתון, כי ואנונו טופל בסמים, עבר „עינויים מוסריים" ונשפט בבית־דין „לא חוקי".

מקורות מערביים: ארבעה יועצים סובייטים נהרגו בפיצוץ בקאבול

מוסקווה מכחישה: כל היועצים שלנו באפגניסטאן בריאים ושלמים

רויטר, סי"צ

איסלאמאבאד. — ג'יפ עמוס חומרי נפץ התפוצץ ביום ראשון ברחוב סואן בקאבול, בירת אפגניסטאן. בהתפוצצות נהרגו ארבעה יועצים סובייטים ואדם נוסף — מסרו ביום שלישי מקורות דיפלומטיים מערביים באיסלאמאבאד.

הפיצוץ היה לפני הצהריים ופגע בחנויות באזור החנויות שאהר נאו, אזור פופולרי בקרב אנשי צבא ויועצים סובייטים ובני משפחותיהם. הפיצוץ אירע למרות סיורים תכופים של חיילים סובייטים, העוצרים עוברי אורח ועורכים חיפושים.

לפחות חמש פצצות אחרות התפוצצו בשבוע שעבר בקאבול וגרמו למותם של שלושה אנשים. הפיגועים נעשים בשעה שהסובייטים מתכוננים לפינוי אפשרי של 115,000 חייליהם מאפגניסטאן. במיבצע ביום ראשון גם נפצעו אנשים רבים, ונראה כי כוון במישרין נגד הסובייטים.

מוסקווה מכחישה

דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב, הכחיש אתמול במסיבת עיתונאים במוסקווה, כי ארבעה יועצים סובייטים נהרגו בקאבול.

גראסימוב אמר, כי שוחח בטלפון עם שגריר מוסקווה בקאבול, לאחר שראה את הידיעה שפורסמה ע"י סוכנות רויטר, ו„הוא אמר לי, ששום דבר לא אירע, וכל היועצים הסובייטים בריאים ושלמים".

המורדים קיבלו טילי בלופייפ

ארגונים של המורדים המוסל־מים קיבלו בחודש מארס משלוח ראשון של טילים נגד מטוסים מסוג „בלופייפ" — מסרו אתמול דיפלו־מטים ומורדים באיסלאמאבאד. כ־140 טילים מתוצרת בריטית־גרמנית כבר סופקו למורדים, והם מתאמנים עתה בהפעלתם. „טיל זה נגד מטוסים יהיה הנשק שיחזיר חסר למורדים כדי לעמוד מול המטוסים הסובייטים והאפגאניים", הסביר מומחה צבאי.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 29.3.1988

מטבע	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7104	1.7327	1.7188
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5593	1.5787	1.5664
מרק גרמני	1	0.92	0.96	0.9367	0.9484	0.9399
לירה שטרלינג	1	2.85	2.99	2.9041	2.9404	2.9182
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2764	0.2798	0.2773
ין יפאני	100	1.23	1.29	1.2489	1.2645	1.2532
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8323	0.8427	0.8369
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.17	1.1326	1.1467	1.1375
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2647	0.2680	0.2656
כתר נורווגי	1	0.24	0.26	0.2485	0.2516	0.2495
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2441	0.2471	0.2452
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3886	0.3935	0.3903
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2610	1.2768	1.2668
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1460	1.1603	1.1517
ראנד דרום־אפריקני	1	0.44	0.61	0.7353	0.7445	0.7388
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4471	0.4527	0.4491
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3319	1.3485	1.3379
לירה איטלקית	1,000	1.24	1.32	1.2651	1.2809	1.2709

נציגת מתנגדי המשטר בדרא"פ נרצחה בפאריס

רויטר, סי"צ

פאריס. — דולצ'י ספטמבר, נציגת הקונגרס הלאומי האפריקני בצרפת, שוויץ ולוכסמבורג, נורתה אתמול למוות בפאריס. ספטמבר, צבעונית כבת 45, נהרגה במשרדה בפאריס. היא ייצגה את הקונגרס הלאומי האפריקני, ארגון האופוזיציה המחתרתי הגדול ביותר בדרום אפריקה. מקורות משטרתיים אמרו, כי האשה נהרגה ב־5 כדורים.

שלשום חצו כוחות דרום־אפריקנים את הגבול לבוטסואנה והרגו ארבעה אנשים שתוארו על־ידי השלטונות הצבאיים בפרטוריה כ„טרוריסטים חברי הקונגרס הלאומי האפריקני".

ממשלת דרום אפריקה הכחישה כל אחריות לרצח דולצ'י ספטמבר, בהצהרה שפורסמה על ידי שגרירות דרום אפריקה בפאריס.

שבעה נתלו בדרא"פ

שלטונות דרום־אפריקה הוציאו אתמול להורג שבעה אנשים שנמצאו אשמים ברצח. מתחילת השנה הזו כבר הוצאו בדרא"פ להורג 36 אנשים.

פקיד של בית־המשפט העליון אמר, כי חמישה שחורים ושני לבנים נתלו יחד זמן מה לפני עלות השחר. הוא הוסיף ואמר, „במישור זה לא קיים אפרטהייד". איש מבין האנשים שהוצאו הבוקר לתליה אינו נמנה עם 48 הנידונים למוות על רקע פוליטי. עתה מחכים לביצוע גזר דין מוות במדינה זו כ־200 אנשים.

ניקרגואה והקונטראס: יש התקדמות בשיחות

רויטר, סי"צ

סאפואה. — נציגים של ניקרגואה ושל הקונטראס הודיעו כי השיגו התקדמות בסיבוב האחרון של שיחות השלום שקיימו ביום ב'. הוסכם בין הצדדים להמשיך במגעים.

הסיבוב הנוכחי של השיחות נועד להביא לקביעת „איזורי הפסקת אש" בהתאם להסכם שאליו הגיעו הצדדים ביום ד'.

הסכם זה, הראשון מסוגו מאז החלו הקרבות לפני שבע שנים, קובע, שהחל מה־1 באפריל תיכנס לתוקפה הפסקת־אש ל־60 יום. עם תום תקופה זו יתרכזו הקונטראס באזורי הפסקת־אש, יניחו את נשקם בהדרגה, כאשר במקביל יתנהל מו"מ על שביתת נשק קבועה במנגואה. בהסכם התחייבו הקונטראס להפסיק לבקש סיוע צבאי.

כ־800 חיילים של הדיוויזיה המוטסת ה־82 צנחו ביום ב' לבסיס זה בארה"ב בתחילת החזרתם של 3,200 חיילים שנשלחו להונדוראס על־ידי הנשיא רייגן לפני 12 ימים. הצנחנים, בציוד קרב מלא, קפצו ממטוס מדגם „סי־141" שהמריא מהונדוראס.

ארה"ב פועלת למנוע תנודות הדולר

רויטר, סי"צ

וושינגטון. — ארה"ב משתפת פעולה עם שותפותיה הכלכליות העיקריות כדי למנוע תנודות מופרזות וממושכות בשער החליפין — אמר שלשום בריל ספרינקל, היועץ הכלכלי הראשי של הנשיא רייגן.

הדולר עלה ביום שלישי בטוקיו ל־124.50 ין לאחר ירידה תלולה בשבוע שעבר. לפני שבוע הוא עמד על 127 ין.

שערי המניות המשיכו לעלות בבורסת טוקיו, ומדד ניקיי עמד על 25,820 נקודות.

„מקום בצמרת"

„מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג' – קול ישראל – 29.3.88

1. חלון לים התיכון – יהודה פוליקר
2. עטוף ברחמים – ריטה
3. כ.ב. – גלי עטרי
4. לא עכבת בשביל אף אחד – סי היימן
5. תחת עץ האהבה – נורית גלרון ויוסי בנאי
6. אילו יכולתי – ריקי גל
7. תתנה – דני סנדרסון
8. ארץ חדשה – שלמה ארצי
9. עבודה בעיניים – הבטלנים
10. כמה חיה – עליזה עזיקרי
11. תאצר – חוה אלברשטיין
12. נסאל – גלי עטרי
13. אני היה לי מיום ליום – ריטה
14. מעכשיו אני ערה לבד – להקת הנחל
15. מכאן ועד מתי – מרי אלוני
16. תחת שמי ים התיכון – שלמה ארצי
17. לא לוקח בקלות – אוס
18. החלום של כל אשה – נועה שליים
19. לפני הסערה – אסתר שמיר
20. עד שתגיע – אילנה דץ
21. דור חדש – להקת חילות השדה
22. מגדלים בשמיים – אילנה אביטל
23. גדי – בני אלבז
24. אבא הבלסה – דור המשך
25. כמו משוגע – רוני
26. כדי לחיות – שלום חנוך
27. חתום הגדול – עינת לביארי
28. [illegible]
29. [illegible]
30. [illegible]

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)
31. את המלכה – טובה גרטנר
32. את שהלכי אחרי – כמו צעני
33. מתגעגעת אליך – ורדינה
34. כמה טוב – בני ברמן
35. את אצבעותיך – הברירה הטבעית
36. סוף הלילה רחוק – שלמה ברטי
37. הצנה ימית – מזי כהן
38. תשע חמש דרום – דורון ויסנברג
39. גבר מאוהב – יוני נמרי
40. עד מתי – בקי מקייטן

„כטוב באזניכם" – המומלצים לשיפוטכם
41. בן אדם – ירדנה ארזי
42. הנסיכה והרוח – ריטה
43. מקוץ אל החלום – גלי עטרי
44. עדיין כאן – ששתה ומאדי
45. מוזיקה – איתן מסורי
46. את אינך – אורי מיינמן
47. שיר המוזג – משה פרי
48. שמור על עצמך – להקת פיקוד דרום

יצאו את המצעד
• כשזה מתחיל לאט – דני ליטני (שבועיים)
• [illegible] לאט – יצחק קלפטר (4 שב')
• רקד כמו פעם – אריק סיני (4 שב')
• [illegible]
• [illegible]
• [illegible]
• [illegible]

גזור ושלח – אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010

זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12

שם:
כתובת:
מיקוד: תאריך:

על היום

30.3.88

שטח צבאי סגור

מחסום לחופש העיתונות

נוכח התקרנפותה של העיתונות וחוסר האונים של מוסדותיה בימים אלה, עלולה סגירת השטחים לשמש תקדים לחיסול חופש העיתונות בארץ

מארק גפן

סגירת השטחים לשלושה ימים „ואולי יותר" מבטאת את בשלותה של המערכת הפוליטית והמשטרתית להתמודד עם התקוממות בשטחים.

למעשה, זו הפיכת כל השטחים למתקן הסגר אחד גדול. קיים חשש סביר, כי לא מדובר בהחלטה חד־פעמית שתבוטל כעבור ימים מספר, אלא במגמה לקבוע מעמד חדש לשטחים, מעמד של אזור המנותק מהעולם החיצון. אחד השיקולים הוא, בין היתר, גם הרצון למנוע דיווח חופשי באמצעי התקשורת בארץ ובחו"ל על המתרחש באזורים הסגורים.

הנסיון למנוע חופש העיתונות נובע מן הגישה האווילית הרואה בפרסום מקור הרע. במשטרים טוטליטריים ניסו ומנסים למנוע מבני עמם את המידע האמיתי על הנעשה בארצם. התוצאות ידועות — השמועות המופצות מפה לאוזן מתארות לעתים את המציאות הקודרת בצורה מוגזמת. מי שהחליט בישראל לנצל את „יום האדמה" לסגירת השטחים בפני התקשורת, מנסה כנראה לנצל את ההזדמנות כדי לחסום בפני העיתונאים את הכניסה לשטחים לא לימים מספר, אלא „עד שנתגבר על המהומות".

התקשורת היא האויב הנוסף והשלטונות מצאו „הזדמנות פז" כדי לשים אותה מעבר למחסומים שימנעו כניסה של עיתונאים ליהודה, שומרון ורצועת עזה. אם הצבא יתרצה הוא ירשה לעיתונאי אחד לסייר בליווי נציג דובר צה"ל, אשר ידווח בנוסח אחיד לכל העיתונים. וזו מצב בלתי נסבל, משפיל ומסרס את העיתונות אשר מחובתה, על פי העקרונות של העיתונות החופשית, לדווח באופן אמין ללא הגבלות שלטוניות.

לא נסיון ראשון

אין זה נסיון ראשון בקורות המדינה למנוע מן העיתונות דיווח אמין על־ידי הימצאות במקום האירועים. פעם אחת בשנת 1978 סגר שר הביטחון, אריאל שרון, את רמת הגולן בפני התקשורת, בעת המבצע המפורסם של חלוקת תעודות זהות ישראליות לתושבים הדרוזים. לכאורה, מבצע זה היה צריך להיות וולונטארי, כלומר, שתעודות אלה יחולקו רק למי שחפץ בהן. אך בפועל היה זה מסע הפחדה של כוחות צבא המלווה באלימות ואז החליט שרון להכריז על רמת הגולן כ„שטח סגור". יש לציין, כי כל מוסדות העיתונות יצאו אז במחאה נמרצת נגד הסגירה, אך לא הצליחו לבטלה, שכן שרון הוליך את עורכי העיתוני שולל בהבטחות שווא, כי תוך יום־יומיים יוכלו העיתונאים להיכנס לרמת הגולן. אך כעבור זמן־מה נעשה נסיון נוסף, וחמור יותר, על־ידי ממשלת הליכוד ובהסכמתו של שרון, לסגור בפני העיתונות את הסיקור של פינוי ימית. לשם איזכור: הפעם יצאה העיתונות במאבק נמרץ. לקראת הפינוי פירסמו כל העיתונים בעמוד ראשון מחאה אחידה — משבצת לבנה ומתחתה כתובת „זו מחאת העיתונות הישראלית נגד פגיעה בחופש העיתונות על־ידי שר הביטחון אריאל שרון". למחאה זו הצטרפו גם הרדיו והטלוויזיה, אשר בשעה 7 בערב הפסיקו את השידורים לשתי דקות, תוך ציון, שזוהי מחאה נגד איסור הסיקור של פינוי ימית. אך לשיאה הגיעה פעולת המחאה על־ידי הפגנת ועדת העורכים, אשר במלוא הרכבה הגיעה למחסום ארז ושם השמיעו נציגיה את מחאתם נגד הצו של שרון. כל הפעולות הללו אילצו את שרון לשנות את החלטתו וכעבור שעות מספר נכנסו כתבי העיתונות ל„שטח הסגור" וסיקרו באופן חופשי את מהלך הפינוי של ימית.

אני מזכיר היום את אשר התרחש בשנת 1979, רק משום שהנני מודאג מהתקרנפותה של העיתונות וחוסר האונים של מוסדותיה בימים אלה. אם לא תבוא תגובה ברורה, המלווה בפעולות מחאה — חוששני כי סגירת השטחים בפני העיתונאים תשמש תקדים לחיסול חופש העיתונות בארץ.

תקדים ימית

חנה איש הורביץ

בצו שהוציא אתמול המימשל הצבאי הוא הורה כי „לצורך קיום החוק הסדר והבטחון באזורי יהודה, שומרון ועזה" לא יורשו תושבי השטחים לצאת את תחום מדינת־ישראל במשך שלושה ימים. על חבל עזה הוטל עוצר. נאסרה יציאת תושבי השטחים דרך גשרי הירדן. השטחים הוכרזו שטחים צבאיים סגורים ותנועת אנשי התקשורת בהם תהיה רק באישור ובליווי דובר צה"ל. ישראלים ותיירים שאינם מתגוררים דרך קבע בישובים הישראלים ביו"ש ובעזה, או שקיבלו אישור מיוחד מטעם המפקד הצבאי — חוייבו לעזוב את השטחים.

הצווים מרחיקי־לכת אך הינם בתחום סמכותו של המימשל הצבאי. בית־המשפט הגבוה לצדק קבע פעמים מספר, כי מימשל צבאי רשאי לאסור או להגביל כניסה לשטח המוחזק על־ידיו, לקבוע כי השטח הוא סגור וכי הכניסה והיציאה ממנו אסורים.

לבג"צ יש סמכות לבחון את הצווים, אך ורק כדי לקבוע, אם הם עומדים באמות־מידה של סבירות ושל הגיון, והאם הם נעשו מתוך שיקולים ראויים. אבל תחום ההתערבות של בג"צ הוא צר מאוד, והוא יימנע מלשים את השקפותיו בנושאים מדיניים ובטחוניים במקום השיקולים הצבאיים של המימשל הצבאי, המופקד על הסדר הציבורי באיזור.

בעניין איסור הכניסה לאנשי תקשורת דן בג"צ באפריל 1982. הדיון התייחס לעתירה שהגיש איגוד כתבי החוץ נגד המימשל הצבאי, ואסר כניסת אנשי תקשורת לאיזור ימית. לפי העיקרון של בדיקת סבירות הצו, אמר אז בג"צ, שאילו היה מוטל איסור מוחלט על כניסתם של עתונאים לאיזור היה מקום לפסול את ההוראה, אולם מאחר שהמימשל החליט אז (כפי שהחליט גם עתה) להתיר תנועה ל„פול" של עתונאים, קבע בית־המשפט שהצו הוא תקף.

„יש בעיה של אדישות"

יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל: בקרוב נקבל החלטות במטרה לעצור את התהליך האנטי־דמוקרטי

אלישבע איילון

„עכשיו נותנים לתא הכתבים הצבאיים לבחור את ה„פול־מן", אחרי זה דובר צה"ל יבחר בעצמו את האיש, אחרי זה גם יכתיבו לו את המסר", אומר אמנון גדב, יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל. „כל סלקציה, ולא משנה על פי איזה קריטריון מונעת עיתונות חופשית", הוא מוסיף.

„אני מודאג מאד מההחלטות האחרונות, בעיקר מפני שזה חלק מתהליך מתמשך של סגירת איזורים שונים. לא אהיה מופתע כלל אם תוך יומיים שלושה יסגרו את השטחים טוטאלית. אני אפילו צופה זאת".

— מה עושה איגוד העיתונאים בעניין?

„יש בעיה של אדישות מצד העתונאים בארץ. לפני שלושה שבועות החלט לקיים כנס כלל־ארצי בנושא הלוך־הרוחות. הגיעו בקושי חמישים עיתונאים. אבל צריך להבין, שהאיגוד הארצי של העתונאים והאגודות השונות, הם גופים וולונטאריים. אין שום אפשרות לכפות עליהם החלטות, למרות שההחלטה של תא הכתבים הצבאיים לא מקובלת עלי.

אין ספק שתוך מספר ימים נקבל שורת החלטות במטרה לעצור ככל האפשר את התהליך האנטי־דמוקרטי. משפט המפתח הוא — השתתפות של עיתונאים וקביעת מדד. נוכל לקבל החלטות עינייניות רק כאשר יצא ציבור העתונאים מאדישות ויקלוט את הקשר והסכנה המשתמעת מההחלטות האחרונות לבין תפקודה של העתונות בכל שאר תחומי החיים.

— האם תחליטו להעניש את מקבלי ההחלטות ולסגור בפניהם את העתונות?

זו בהחלט אפשרות. סיקור עיתונאי מתקיים בדרך דרמטית. אם ימנעו אותו מאתנו נוכל להפוך את ההולכה לתרב עיפיות ולהחליט שלא לסקר ולא לקבל ידיעות מטעם דובר צה"ל.

בינתיים שלחתי מברק מחאה לשרי הממשלה. האמת היא שתפסו אותנו לא מוכנים. אולי נספיק לקבל בקרוב החלטה להפגנה רבתי. זו בתנאי שכלל העית־

המשך בעמוד 8

חשבון פתוח

□ תמיד יש פעם ראשונה

„לכל דבר יש פעם ראשונה, וגם זו פעם ראשונה", אמר יצחק שמיר, ראש הממשלה, לאבי בניהו מ„על המשמר" (יום גף — 29.3.88) בהתייחסו לסגירת השטחים לארבע יממות. „תמיד יש פעם ראשונה"... אמר שמיר בהתייחסו להחלטה להתיר כניסת כתב צבאי אחד (פול מן) שיהיה מלווה בנציג דובר צה"ל.

„תמיד יש פעם ראשונה", אמר יצחק שמיר כאשר ריאיין דוברו יוסי אחימאיר את הוד רוממותו בתוכנית „הבוקר הזה", יומן גל־י־צה"ל, „ערב חדש", „מבט" ו„מוקד", „תמיד יש..." אמר ראש הממשלה כאשר ביטל את מבט ובמקום זאת שודר נאומו בכנס פעילי חרות בפרדס כץ. „תמיד"... אמר שמיר כאשר מונו צנזורים חברי מרכז חרות במערכות העיתונים הישראלים, בהתייחסו לכך שמעתה תופענה בעיתונים רק הודעות רשמיות מטעם צה"ל, מערכת הבטחון והממשלה. „תמיד יש פעם ראשונה"... אמר שמיר כאשר נאסר לצטט את דברי הח"כים מהאופוזיציה ואת דברי שמעון פרס ומשה עמירב.

„תמיד"...

□ הפיל, הזבוב והשאלה היהודית

מה הם חושבים להם, הפלשתינים, אמר ראש הממשלה, שהם יכולים לנצח אותנו זה כמו קרב בין פיל (אנחנו) לזבוב (הפלשתינים). כנראה, שיצחק שמיר היה עסוק בעניינים אחרים (חשאיים) כאשר לימדה הגננת את הסיפור על האריה והצירעה. אחרת היה מבין, או לפחות זוכר, שלמרות שהפיל יותר חזק, יותר גבוה יותר עבה, למרות זאת קשה מאוד לפיל אחד גדול וחזק לנצח זבוב. ואילו הזבוב, דווקא בגלל שהוא כזה קטן וזבובי, אולי לא יכול לנצח את הפיל, אבל יכול לשגע אותו ככה שהפיל עצמו כבר יגמור את העבודה לבד.

□ אכבר גבר שבעולם

יצחק רבין אמר בהופעה בפני נוער, וזה חשוב, מכיוון שזה מעביר את הסגנון הלא אנאליטי: „אתם (ערביי ישראל) קבעתם את היום הזה (יום האדמה) — בואו נתמודד ונראה מי יגבר".

איזה תעקיש. גיבור על חלשים. נראה אותו עבדאיית נגד הרוסים או נגד האמריקנים. כאילו שלא ברור מי „ינצח" בקרב בין חיילים ושוטרים מאומנים ומצוידים בגז מדמיע ובנשק חם וקר לבין נערים „מזויינים" באבנים ובצמיגים. מה שרבין אף מתקשה להבין, האליף מצטרפים ומ־טכ"לים מוטה גור („חייבים לנצח") ודן שומרון (יש פתרון צבאי למצב) זה, שבמלחמה עממית מן הסוג הזה אי־אפשר ל„נצח". דיכוי מול דיכוי חריף יותר. סגר מוליד עוצר, ועוצר מוליד הסגר והסגר מוליד הרעבה והרעבה מובילה להרג, והרג מוליד גירוש, כאן אני מבקר לעצור. הפלשתינים קצו בשלטון הכיבוש והדיכוי. הם מאסו בנו כשליטיהם. וזה עתיד להימשך זמן רב, ועד שזה ייגמר, תהיה מדינת ישראל שונה, אחרת לגמרי מזו שנכנסה למלחמה הזאת.

ניצחון פלשתיני. איננו חייב להתבטא בגירושנו מהשטחים שנכבשו במלחמת ששת הימים. מבחינתם, מספיק אם נתהפך למה שאנחנו הופכים יום־יום ושעה שעה. בוקר אחד נקום בבוקר כרגיל, ניגש למראה כדי להתגלח ונגלה בה פרצוף מפחיד, צר מצח ועטור זיפי זקן דוקרני. גם זה ניצחון. גם זאת תבוסה. אולי הכרה מכולה.

ראש דסק לענייני העם: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

קפיץ מתוח, אדמה דרוכה

יש גבול

אריה פלגי

עוד טעות: הטעם של הפלש־תינים. אין כל סיכוי, שהתקוממות בשטחים — שאני מבין את מניעיה ומזדהה עם כמה ממטרותיה — תוביל אותי להשתתף בהתאבדות לאומית. זה דבר חסר סיכוי בעליל. אני כותב בלשון „אני", כי לשון „אנחנו" היא סימפטית ויש בה נטילת רשות ללא היתר וגם מידה של חוסר דיוק. אבל אני מרשה לעצמי להניח, שאינני לבד. ייתכן אפילו שרבים חושבים כמוני, אולי הרוב, גם במחנה היוני הישראלי.

יותר מדי סימנים וקולות מעידים על כך לאחרונה, שעמדות רבות של ישראלים כמוני לא הובנו כראוי על־ידי הערבים. לא על־ידי הפלשתינים בשטחים ולא על־ידי בני המיעוט הערבי בישראל. נכון, שהאבנים של ילדי האבנים קלעו ישר באיבר רגיש: במצפוני. הן עוררו אותו לפעולה נמרצת. הוא לא שבת אף לרגע, לא השלים עם הכיבוש ותמיד הטיל וטו על הנחות אווילות כאילו המוני בני־אדם יהיו מוכנים במקום כלשהו להשלים עם משטר של אפליה ודיכוי. גם לא בארץ הקודש. גם לא עם הטלת הסגרים, סגרים ועוצרים לשלושה ימים או לתקופות בלתי מוגבלות בזמן. אם כי עלי להודות כי הוא, המצפון, הותש מדי פעם על־ידי המציאות או מה שנראה היה כמציאות. אבל הוא עובד שעות נוספות נוכח המתרחש בשטחים.

אינני מכיר עם כובש, שכל כך הרבה מבניו מתייסרים בשל הכיבוש. שכל כך הרבה מחייליו אינם שלמים עם המוטל עליהם. שעתוניו מלאים כתבות על מה שאנחנו מעוללים להם. שכל כך רבים רוחשים אהדה בסיסית למאבק המתנהל למעשה נגדם ופוגע פיזית גם בהם עצמם ועוד מזכיר להם את מלחמת השיחרור שלהם. שכל כך רבים מבניו מוכנים להתייצב בהפגנות ובמחאות גם נגד בני עמם, נגד חברי ממשלתם ממפלגות קרובות אליהם, כדי להניא אותם מהמשך הכיבוש. שכל כך רבים מבני העם הכבוש מוזמנים להביע את השקפותיהם ואת מכאוביהם בשידורי טלוויזיה, בעתונות, באסיפות, בשיחות של העם השליט.

מקור הטעות

כל זה כמובן לא מספיק. אין בכל אלה כדי לחפות או לכפור על אף עוולה או „הריג". בוודאי אין בכך פיצוי למאה ההרוגים ויותר בשטחים ולעצמות השבורות של הנפגעים ולסבל שנגרם. אני מזכיר כאן את פעילות היהודים בישראל כי אולי בה מקור הטעות הערבית לה רמזתי בפתח הרשימה. אולי טעמי הפעילות הזאת מתפרשים שלא כהלכה על־ידי הערבים. לא תם ולא התהירה החתירה המוצהרת למען הסדר מדיני, למען פשרה טריטוריאלית, שתי מדינות זו ליד זו. גבולות כאלה או אחרים. אולי המחלוקת הפוליטית הפנימית החריפה היא אשר מתפרשת לגבנו כהתערערות האמונה בתנועת השיחרור הלאומי שלי, בציונות ובילדה החוקי במדינת ישראל. יותר מדי קולות נשמעים לאחרונה מפי ערבים על ה„שיבה" אל כל שיטחי מדינת ישראל, יותר מדי פעמים עולים בהקשר זה שמות כמו חיפה, יפו, עכו, לוד ורמלה, יותר מדי אבנים ובקבוקים מתעופפים גם מן העבר הזה של הקו הירוק. יותר מדי פירושים אנחנו נאלצים לפרש את שירו של המשורר המתון, מוחמד דרוויש, כדי לבחון האם הוא רוצה לסלק אותנו מכאן באמת או רק במובן ספרותי. כדי להיות שלם עם עצמי אני צריך לצרף כאן גם הערה־הרגשה ששמעתי מפי אורח, אותו אני מוקיר זה שנים רבות, גם כי קשר את גורלו האישי ואת דרכו הציבורית עם הרעיון של אחווה ושיתוף פעולה בין יהודים לערבים: מוחמד וותד, איש ג'ת, חבר הכנסת מטעם מפ"ם. ביום עיון, שהוקדש לזיכרו של מאיר יערי, שמעתי ממנו זו הפעם הראשונה שהנוסחה „שלום תמורת שטחים", הוא בשבילו, כערבי, כבן הארץ הזאת, לא מספק. הנוסח הנכון צריך להיות מבחינתו: „שטחים תמורת שטחים". כלומר „שלום תמורת שטחים" — וזה פירוש שלי — זה „לא ביג דיל", לא ויתור יהודי של ממש, בסך הכל תמורה לוויתורים, שהערבים עשו לנו בעבר.

[illegible]

כמו כל רעיון, גם זה לגיטימי וראוי להתמודדות עיונית. אבל העלאתו והוצאתו עכשיו, שימת רגש עליו בעת, יש בה — אולי בהיסח הדעת — חיזוק למגמות האירדנטיות של ה„שיבה", המפריאות על כנפי האינתיפאדה. ואפשר להוסיף כאן גם את התופעות הלוואי הגורמות שנתלוו ל„יום השלום" וגם את בחירת השביתה

המשך בעמוד 8

יום האדמה השחורה פסח, תשמח

וְהָאָרֶץ תִּשְׁקֹט
וְהָאָרֶץ תִּשְׁקֹט
וְהָאָרֶץ תִּשְׁקֹט
בִּמְקוֹמָהּ
וְרַק בְּנֵי מְעַיָּה בְּלַהַט הַחֶרֶב
מִתְהַפְּכִים, מְקִיאִים
מֵאֵימָה וְתַעַב
„יִצְחָק יִצְחָק, זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיךָ לְיִשְׁמָעֵאל!"
(יצחק לאור, המטמטם חוה יצחק)

יוֹר' לְאוֹר, אֲנִי מִתְנַצֵּל, שֶׁקָּרָאתִי
עָלֶיךָ, עַד עַתָּה הִסְכַּמְתָּ לִרְאוֹת
עַכְשָׁו אֲנִי מֵסִיר בְּפָנֶיךָ לֹא רַק אֶת הַכּוֹבַע
גַּם אֶת הַקַּסְדָּה
„הַבָּנִים נָסְעוּ מִשָּׁם בְּאֳנִיּוֹת וּבְמְטוֹסִים
אַחֲרֵי הַלּוֹלֶת דָּמִים"
(יצחק לאור: ע"ע)

עֶרֶב פֶּסַח תַּשְׁמַח
יֵשׁ נְצִים, דַּי שֶׁקֶט (עִם שְׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת)
בְּנִרְאֶה שֶׁנִּרְקְבוּ ... — הַתַּחֲלִתִּי וְאֲשֶׁר [illegible]
כְּבַר לֹא מַאֲמִין
„אוּלַי לְשַׁלֵּב תַּשְׁבֵּץ הַסִּפְלָה?
וְתוֹלִים אוּלַי [illegible]
[illegible]"
(משה דור, [illegible])

[illegible]

אפליה ממוסדת

ערביי ישראל מקופחים בהשוואה לאוכלוסיה היהודית, הן במעמדם המשפטי והן בשירותים הניתנים להם ■ דו"ח מצב

שלמה סלוצקי

ד"ר מאג'ד אל חאג', סוציאולוג וחבר ועדת המעקב העליונה של האוכלוסיה הערבית, אמר בהתבטא על „יום האדמה" בגליון „הותמו" האחרון: „ערביי ישראל אינם זקוקים היום לדו־זיות על מצבם. הם זקוקים למדיניות נבונה שתדע איך לשלב אותם, איך להיענות לציפיותיהם".

אלא שכל עוד לא הוא ולא מי שמבינים את החשיבות שבמציאת פתרונות לאוכלוסיה הערבית בישראל אוחזים בשלטון, אזי דו"חות מצב — מעין צעקות „המלך הוא ערום" — הם הדבר היחיד שנותר לעשות, במקביל למאבק פוליטי למען שוויון. מתוך הנחה זו ניגש המרכז לשלום לביצוע פרוייקט מחקרי מקיף על מעמדה ותנאיה של האוכלוסיה הערבית בישראל. המחקר נערך בהנהלת פרופ' הנרי רוזנפלד, שכתב יחד עם שולמית קרני את המבוא ההיסטורי למחקר, ובסיוע קרן פורד בארה"ב. המחקר, על חמשת חלקיו, מהווה חומר לימוד חובה לכל מי שחרדים לגורלה של ישראל. כדברי הנשיא וייצמן: „דינה יוכרע על פי התייחסותה למיעוטים בתוכה".

להלן כמה נתונים מדו"ח זה.

● המעמד המשפטי של ערביי ישראל. השאלה המרכזית המוצגת על־ידי דוד קרצמר, בסיוע של בוסמה חלב, היא איזה מחיר, במונחי שוויון, משלמת שיטת המשפט הישראלי כדי לתת תוקף להגדרת מדינת ישראל כמדינה יהודית ולספק את צרכי הבטחון, כפי שאלה נתפסים על־ידי הרשויות. קרצמר מנתח בעבודתו, בין היתר, את התיקון לחוק היסוד משנת 1985 הקובע, כי „לא תאושר השתתפות בבחירות של רשימה אשר במטרותיה או במעשיה, במפורש או במשתמע, שוללת את קיומה של מדינה כמדינתו של העם היהודי". לדברי קרצמר, תיקון זה מבטא גישה שמעבר לנושא הבחירות, ולפיה המדינה היא מדינת העם היהודי בלבד. משתמעת ממנה ההשקפה, שגם אם לא יהודים יכולים לזכות בשוויון זכויות במדינה, אין הם יכולים להזדהות איתה לחלוטין, שהרי אין היא מדינתם.

נושאי האפליה בחוק מתחלקים במחקר לשלושה פרקים שונים.

אפליה גלויה. חוקים המפלים במפורש בין יהודים ללא יהודים, כמו חוק השבות והאזרחות וכן חוק מעמדן של הסוכנות היהודית בהסתדרות הציונית העולמית. חוק זה נותן מעמד מיוחד ל„מוסדות לאומיים". למעמד זה חשיבות, מכיוון שמוסדות אלו ראו את תפקידם במתן שרותים ליהודים בלבד. תופעה זו מורגשת בתחומים בהם הועבר הטיפול בתפקידים מרכזיים, שהינם, מטבעם, בעלי אופי ממשלתי מובהק, לידי המוסדות הללו. התחום החשוב ביותר הוא ההתיישבות החקלאית, שעל פיו נוצרה תשתית להגבלת ההתיישבות החקלאית החדשה למגזר היהודי בלבד.

אפליה זו חריפה ביותר במקרה של פרוייקט השיקום המשותף לסוכנות ולממשלה, המשתתפת ב־50 אחוז ממימונו, אך הוא מופעל רק עבור האוכלוסיה היהודית. וחריף עוד יותר לנוכח העובדה שלא אותרה התאמת „סוכנות ערבית" במקביל ליהודית ולא הפשרת כספי הווקף אשר נמצאים מאז 1948 בפיקוח בידי השלטונות. אפליה סמויה: חוקים המשתמשים בקריטריונים המובילים הלכה למעשה לאפלייה בין יהודים ללא־יהודים כמו חוק שירות צבאי.

אפליה מוסווית. חוקים המשתמשים בקריטריונים כלליים הפותחים פתח לאפליה בין חלקי האוכלוסיה השונים, כגון חוקי הפקעת הקרקעות, חוקי נכסי נפקדים ועוד.

● השלטון המוניציפלי. בשנת 1970 הפער היחסי בתקציב הרגיל בין הרשויות המקומיות היהודיות הערביות היה 1113 בממוצע. בתקציבי הפיתוח היה הפער גדול הרבה יותר והגיע ל־1:23 כיום הפער בין הרשויות עומד על 1:1.5 לטובת הסקטור היהודי. אך נמשכת בעיית תקציבי הפיתוח, שאינם מאפשרים הגעה לשוויון במתן השרותים.

● שירותי בריאות: בעבודתה של נירה רייס, מהמחלקה לסוציולוגיה ואנתרו־פולוגיה באוניברסיטת חיפה, בעזרתה של ג'ודית לנק, מצויירת תמונה עגומה של שרותי הבריאות במגזר הערבי. ב־20 מהישובים הערביים המוכרים על־ידי משרד הפנים אין עדיין שרותי בריאות מונעת, מספר האחיות לתושב קטן בהרבה מזה שבישובים היהודיים, למרות המספר הפרופורציונאלי הגדול יותר של תינוקות במגזר הערבי. בחלק מהתחנות אין חשמל ומים והרבה אין טלפון. ישנם בהם רופא מבקר פעם בחודש.

האם שולץ ירצה את תשובת ישראל

לקראת בואו של מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ לארץ ביום א' הבא יש הסכמה גדירה בין לשכת ראש הממשלה ובין לשכת שר החוץ על מה שראש הממשלה יעשה אם שולץ יאמר לו: אני מבקש את תשובת ישראל על תוכניתי. שמיר יכנס את הקבינט, יערוך הצבעה והתוכנית תיפול. שולץ לא רוצה שיוזמתו תיפול, ולכן אולי לא יעמיד את תמיכת ישראל במבחן.

לשכת ראש הממשלה: „אנו מקווים, שמזכיר המדינה מבין, שמה שראש הממשלה אמר לו בוושינגטון, תקף. שמיר לא ישנה את דעתו. הוא נגד ועידה בינלאומית והוא לא יסכים לה בשום מתכונת. אם מזכיר המדינה יבקש את החלטת הקבינט על התוכנית האמריקנית — הקבינט יאמר „לא". שמיר בשום פנים לא יסכים לוועידה בינלאומית. אם ידחפו אותו לפינה — הוא יגיד „לא".

לשכת שר החוץ: „לקראת בואו של שולץ יש שאלה שהיא בבחינת נעלם: האם הוא יסתפק באי־תשובה־שלילית על תוכניתו, או ירצה תשובה חיובית. אם יסתפק באי־תשובה שלילית, יצליח להתקדם. אם ירצה תשובה חיובית — ייכשל, כי הוא לא יקבל אותה". (הכוונה היא, כמובן, שהוא לא יקבל אותה מהליכוד).

עוד שאלה שהיא בבחינת נעלם היא עד כמה שולץ מרגיש עצמו מחוייב להגיע להסכמה עם בריה"מ על אופי הוועידה הבינלאומית לפני שיפנה למזכ"ל האו"ם ויבקש ממנו לזמן את הצדדים. מן הדיווחים לישראל על שיחות שולץ־שוורדנדזה עולה, שהן היו טובות משהדבר השתקף בדיווחי התקשורת.

ראשית, בריה"מ הסכימה למשלחת ירדנית־פלשתינית משותפת, שתהיה מורכבת לא בהכרח מנציגי אש"ף. שוורדנדזה הבהיר, שבריה"מ תסכים למה שאש"ף יסכים. המחלוקת התעוררה בשאלת הוועידה הבינלאומית, שבריה"מ רוצה לתת לה שיניים. בריה"מ דורשת „ועידה מתמשכת" (on going conference), שתקבל דיווחים תקופתיים מן הצדדים, ואילו ארה"ב גורסת — ועידת פתיחה בלבד. אחרי תום שיחות שולץ־שוורדנדזה נמשכו השיחות ברמת מארפי־פוליאקוב, כדי למצוא דרך מוסכמת לכך שהוועידה תהיה מתמשכת ועם זאת לא מתערבת.

לשולץ היה, איפוא, בסיס הסכמה כלשהו לבנות עליו, כשהחליט לבוא לסיבוב הדילוגים הבא שלו. היענות חלקית מצד בריה"מ, „אי תשובה שלילית" מישראל והיענות מצד חוסיין, אף כי יש אצלו שינויים (יותר פרו־אש"ף, יותר מדגיש את עקרון ההגדרה העצמית של הפלשתינים), הנובעים מהיחלשות שליטתו בגדה המערבית בעקבות אירועי החודשים האחרונים.

גורם בכיר במשרד החוץ, שהתבונן במהלכי שולץ האחרונים, הגיע למסקנה, כי מתרחשת אצלו דינאמיקה של מתוייבות, שמתפתחת והולכת. בתחילה היסס שולץ אם לבוא בכלל לאזור, והחליט לבוא. אחר־כך הוא היסס אם להגיש בכלל נייר אמריקני או לא, והחליט להגיש. בשלב הבא הוא היסס אם לחשוף את התוכנית האמריקנית לנושא במו"מ עם בריה"מ, והחליט שכן. ולבסוף, הוא היסס אם לחזור לאזור שוב, בפעם השניה תוך חודש וחצי, והחליט לחזור.

מן הטעמים הללו, אומר אותו גורם, מתבקש ששולץ מחייב עצמו למהלך המדיני. הוא בא לכאן כדי לנסות ולקדם אותו באמת, ולא כדי לנסות לקדמו לתפארת המליצה ואז להכריז כאן, בטקסיות הראויה, על כשלון היוזמה. „כדי להודיע על סיום שליחותו, הוא לא צריך לבוא לכאן. הוא יכול לעשות זאת באמצעות דובר מחלקת המדינה צ'ארלס רדמן".

עוזריו של שולץ לוחצים עליו להודיע, שהוא רואה באי־התשובה של ישראל תשובה חיובית. בכך ינטרל את נזקו של הקבינט ואף ירתום אותו בשירות היוזמה. הדבר יאפשר לו להמשיך לקדם את היוזמה עד לשלב הפנייה אל מזכ"ל האו"ם בבקשה לזמן את הצדדים לוועידה בינלאומית.

כאן תעמוד למבחן הבטחת שולץ לשמיר, שהוא לא יופתע: האם הכוונה היא לתיאום מוקדם עם ישראל, או להודעה מוקדמת בלבד על מועד הוועידה (ראנה קטע נפרד). אם הוועידה תכונס בלי הסכמת ישראל, החלטת הממשלה להשתתף או לא להשתתף בה תהיה הדילמה האמיתית של שמיר. אם יחליט לא לבוא לוועידה, הוא יגיד „לא" לוועידה ו„לא" לשולץ, והפעם בלי הסתתרות מאחורי משחקי מלים.

אבל, לפני שיתקיים התסריט הזה, שיותר נוח לא לחשוב עליו, מוטב לחכות ליום א' ולקוות, שיוזמת שולץ, אם תיפול, תיפול לא בגלל שמיר אלא בגלל לאווים של אחרים.

„לא תופתעו" במובן הודעה או תיאום?

הוויכוח התעורר כבר סמוך להתרחשות, אבל הוא עשוי להיגרר למרכז התמונה כשמזכיר המדינה ג'ורג' שולץ יגיע לדילוגיו באזור. הוויכוח הוא סביב הפרשנות של הבטחת שולץ לשמיר, בעת שיחותיהם בוושינגטון, שישראל לא תופתע מכינוס הוועידה הבינלאומית. שמיר הבין זאת כהבטחה לתאם עם ישראל את כינוס הוועידה וכפועל יוצא — אי־כינוסה אם היא לא תהיה מוסכמת על ישראל.

בלשכת פרס הבינו זאת אחרת. הבינו זאת מילולית, כהבטחה להודיע לישראל מראש, זמן סביר לפני כינוס הוועידה הבינלאומית, על כינוסה, כדי שהיא לא תופתע כשתקבל את מכתב הזימון ממזכ"ל האו"ם. בלשכת פרס מבססים פרשנות זו על קטעים נוספים בהתנהגות שולץ, מהם עולה, ששמיר אינו קולט אותו נכון מצד אחד, ושהוא אינו מתחשב במיוחד בשמיר מצד שני.

למשל, כשמזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין חזר מוושינגטון בחודש פברואר ערב יוזמת שולץ, הוא התרשם, ששולץ הולך על המהות ולא על פרוצדורה, הסתלק מהוועידה הבינלאומית ועתה הוא נוטה למו"מ ישיר על תוכנית האוטונומיה. ואז בא לכאן מארפי עם תוכנית שולץ, ובא שולץ בעצמו עם הסברים לתוכניתו. לשכת שמיר נוכחה, שהוועידה הבינלאומית היא המסגרת למו"מ ושמוזכר בתוכנית, שבת והאוטונומיה היא תבוקן, כפי שאומרים באנגלית.

עוד דוגמה. שמיר הבין ששולץ לא דוחק בו במתן תשובה ושניתן להכניס שינויים בתוכנית האמריקנית. הוא אפילו חשב שתוכנית שולץ מתה כאשר שולץ הודיע, שהוא מתכונן לבוא לאזור ב־1 באפריל.

ולבסוף, פגישת שולץ עם הפרופסורים הפלשתינים. שמיר קיבל הודעה על כך ביום ה' שעבר. יומיים בלבד לפני הפגישה קיבל היועץ המדיני אריה מקל הודעה, שמזכיר המדינה האמריקני עומד לפגוש במוצאי־שבת את הפרופסורים סעיד ואבו לורוד. שמיר הביע מיד התנגדות למיפגש. ביום ו' אף נכנס לחילופי דברים עם שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג כשהוא טוען, שארה"ב מפרה את התחייבותה לישראל שלא להידבר עם אש"ף ושהפרופסורים הם חברי המל"פ, ארגון הגג של אש"ף. השגריר פיקרינג לא הסכים עם שמיר וטען, שהפרופסורים אינם חברי אש"ף. שמיר נשאר בשלו, שולץ לא טרח כלל לענות לו וקיים את המיפגש כמתוכנן.

בין שולץ ובין שמיר — שאינו מחמיץ הזדמנות להתמיא לשולץ — נבע בהדרגה פער, שבביקור הקרוב של שולץ בירושלים אולי אפילו שמיר לא יוכל עוד להתעלם ממנו או להסתיר אותו.

[illegible]

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

מצות במקום פנקייקס

[illegible]

לא לתפוס את מחמוד דרוויש במילה

המצב הקשה בשטחים גורם לשמאל בארץ מבוכה לא קטנה. יש התקוממות, מדכאים אותה, הדיכוי גורם לשנאה, השנאה גורמת להגברת ההתקוממות וחוזר חלילה. מי שחש אצלנו את המצב בצורו הפיסי, היכי פחות נעים, הם חיילי צה"ל, בשר מבשרנו, עצם מעצמנו. אנו מתייצבים לצדם, ואז מה עם הפלשתינים? אנו מתייצבים לצד הפלשתינים, ואז מה עם חיילי צה"ל? זהו מצב מורכב, שמעולם לא נמצאנו בו בעבר, בוודאי לא בעוצמה כזו.

לפתע, ולא במקרה, התחדדו אוזנינו אל עבר הדיבורים הלאומניים שנשמעו תמיד בקרב הפלשתינים. הם תמיד חינכו את ילדיהם לרצות לחזור לחיפה ויפו. הם תמיד אמרו שהם רוצים מדינה. היו שאמרו שהם רוצים מדינה חילונית־דמוקרטית במקומנו, אחרים היו מוכנים להסתפק במדינה פלשתינית לצדנו. אנו היינו פוטרים דיבורים אלה באי־דאגה, בהבנה שזהו ריטואל שהם מחוייבים לנקוט בו כל־זמן שהם „בעיה". החידוש היום הוא בהתחרפות דיבוריהם, בנימת חוסר הפשרה שבהם ובהקשבה שלנו. את דיבוריהם ניתן להבין כתגובה טבעית לשלטון הכיבוש, הנעשה בלתי־נסבל ככל שתהומות אינן נפסקות. אבל אצלנו אומרים: בואו ונקשיב פעם למה שהם אומרים ונפסיק להיות נאיבים.

אולי זה צורך המצפון המיוסר להתאזן, למצוא אשמים, כדי להצדיק את היד הקשה שלנו, המחזירה כפר שלם לימי הביניים; המחזיקה מחנות פליטים עלובים בעוצר כמעט מתמיד; המחזיקה אוכלוסיה שלימה במצב של היעדר זכויות ונחיתות במשך שני עשורים. אולי זה הכעס שלנו על עצמנו, המושלך עליהם, על שהם גורמים אותנו כביכול למעשים מכוערים של הכאות, סאדיזם ואכזריות שלא היינו מאמינים על עצמנו. לפתע מדברים אצלנו על הצורך לשרוד. שוכחים מי הדוד ומי הגוליית — לעת עתה — במאבק הזה.

אם נתחיל את הסיפור מהאמצע, נאמר מהחודשיים האחרונים, השנאה שלהם אלינו היא באמת איומה. זו הרי תגובה אלמנטארית. טבעי שבתנאים הנוכחיים הם לא רוצים שום משא־ומתן אתנו אלא רק לראות אותנו מסתלקים ואם אפשר נמחקים מעל פני האדמה עד האחרון שבנו. טבעי גם, שאנשי הרוח שלהם, פרופסורים ומשוררים, מתגייסים לעודד אותם. אם לא לעת כזאת, מתי? אם לא היום, מי צריך אותם בכלל? אנשי הרוח הפלשתינים הם היום התותחים שלהם. הם הנשק. מדוע זה לא מובן אצלנו? זוהי טעות, משגה אופטי, לקחת שיר של מחמוד דרוויש, שנכתב בתקופה הקשה ביותר לעם הפלשתיני, ולומר: „תקראו מה כותב המשורר שלהם שנחשב למתון. אז עם מי נשאר לדבר".

וכך זוכה יצחק שמיר לסיוע ממקור בלתי צפוי. במקום לדרבן אותו ואת הליכוד לתפוס את ההזדמנות שורק לעברנו ג'ורג' שולץ לפתרון מדיני, מתחיל השמאל לשגות בבדיקת צפונות הלב הפלשתיני: אוהב, לא אוהב, שונא לכאורה, שונא באמת. במקום לקרב את שמיר לרעיון המו"מ לפי תוכנית שולץ, מתקרבים אל שמיר בהכרה שאש"ף זה נאצים ועם אש"ף לא נדבר לעולם. שמיר מחזיק בדעותיו, כי מטרתו היא לא להגיע לפתרון מדיני, מפני שהוא לא מוכן להמיר שטחים בשלום. כל מי שחושב, שהפתרון המדיני מוכרח להתבסס על פשרה טריטוריאלית, על „שטחים תמורת שלום", חייב להתרחק משמיר וממדיניות הסירוב שלו. הוא חייב לדעת, שהמקום שבו שמיר עומד הוא נייר הלקמוס שלו איפה לא לעמוד.

צריך לא לתפוס את מחמוד דרוויש במילה. צריך לראות את המצב הנוכחי בשטחים כקטע ברצף של דיכוי עם משך עשרים שנה. צריך להיות מודע לכך, שהפלשתינים שונאים אותנו ואף־על־פי כן אתם יהיה צריך לדבר. צריך להכין את הפתרון המדיני שלנו על בסיס ההנחה, שכוחנו הפיסי מאפשר לנו לקחת סיכונים. וצריך לקוות, שהשנאה הקשה משאול, המתפתחת היום בשני הצדדים, תוכל להחלש עד שתדעך, אחרי שיסולקו הסיבות לה.

מרגליות שמיר

את דרך הסיעון המופלאה של ראש הממשלה אנו מכירים. עוד מפרשת השב"כ, עת טען, שהבטחון הוא מעל לחוק. אתמול השחיל שמיר עוד שתי פנינים במחרוזת הנשורות לאורך תקופת כהונתו הקצרה.

על סגירת השטחים ביום האדמה בפעם הראשונה הוא אמר, שתמיד צריכה להיות פעם ראשונה. כלומר, אם מישהו חשש מן התקדים, שמיר אמר לו — לא לחינם אתה חושש, אולי זו תהפוך להיות שיטה.

על איסור הכניסה לשטחים לכלי התקשורת אמר שמיר, שהמטרה מקדשת את האמצעים, והמלים שלו: „האמצעים לא חשובים, העיקר היא המטרה לשמור על השקט וכו'". כבר נאמר שהדרך לגיהנום רצופה כוונות טובות, אבל מה לנו כי נזכיר זאת לשמיר בהקשר של כלי התקשורת, שעליהם הוא כבר אמר בפרשת השב"כ שהם משולים לעדת כלבים נובחים.

חבר את אימרות שמיר ואתה מוצא עצמך מתגעגע ליצחק רבין, שאצלו היד החזקה לפחות לא מלווה בהתגרות ובאידיאולוגיה מרתיעה. הוא ממשיך להתבטא באורח ענייני. האם זה ההסבר לכך, שבמשאל פורי"ע שפורסם השבוע יצא רבין השר הפופולארי ביותר, עם 58,1 אחוז מרוצים מתיפקודו, שהם עליה של שבעה אחוזים מאז דצמבר?

חילופי אותיות ב„חילופי קיץ"

בקטע „חילופי קיץ", שפורסם במדור זה בשבוע שעבר, נתחלפו האותיות במספר המקומות. בקטע דובר, בין היתר, על מינוי מנכ"ל (ולא מנכ"ל) משרד החוץ. כן הדלו שמות היורשים האפשריים של שגרירנו בפריס. עובדיה סופר „לעת מינוי", כלומר לכשיגיע זמן המינוי, שאינו ידוע לעת־עתה, ולא כפי שנכתב.

המשכים

יעש גבול

(סוף מעמוד 7)

הכללית דווקא, כדרך הזדהות עם ערביי השטחים, ב„יום האדמה", והתבטאויות רבות אחרות בשטחים ובישראל כאחת. כולן לגיטימיות על פי עקרון חופש הביטוי, רובן מובנות על פי מצבור מרירות שנצברו במשך עשרות בשנים ועל פי הרצון להביע סולידריות לאומית ערבית. אבל רק עד הגבול אשר אם עוברים אותו, כל הגוריות האדומות שבעולם מועיקות אותי בהכנתי חרוג עצבניים.

הגבול, הוא קו קיומה של מדינת ישראל עצמאית, כמדינתם הריבונית של היהודים, יעדה והתגשמותה של תנועת השיחרור הלאומי שלי, הציונות. אפשר לטעון נגדי: מה אתה מודאג כל כך — המדינה הזאת לא חזקה דיה כדי לעמוד מול פרשנות מוטעית של עמדות יחידי הקשקשים האלה על שהיהודים בישראל הם בקושי עם לעומת הלאום הקלאסי הפלשתיני — משנים משהו לגבי עקרון בן אלפי השנים ופלא התקבצותנו וכל הישגינו במשך 40 שנות קיום מדיני ומאה שנות הגשמה ציונית? הצהלות על רפיוננו, על עצבנותנו, על חוסר אורך נשימה הסטורי שלנו, הן מגמדות כמשה את עובדת כושר השרדותנו במשך אלפיים שנה ואת תוקף ההתנערות שלנו אל עצמאותנו המתחדשת?

אם בכל זאת אינני מזלזל בכל אלה, אם בכל זאת אני מגיב עליהם, הרי זה בשל הנסיון ההסטורי של המורה הזינו. הוא לימד אותי שיותר מבפעם אחת, הישגים ראשונים, מפתיעים, לפעמים מרומים העבירו על דעתם את אלה, שאנחנו מצווים לחיות איתם כיחד כשכנים קרובים או רחוקים. אם כרוב ומיעוט במדינתנו הריבונית אם כאוהדים במדינות סמוכות זו לזו. וגם לנו קרה משהו דומה לאחר מלחמת ששת הימים ואשליות שקיבלו סיוע של אמיתות גרמו ליותר מדי הסתבכויות כאובות באזור הזה. לכן יש להזהיר מפניהן ברגע התגלותן ולהציב גבול ברור, מתומרר היטב בין אשליות לאמיתות.

לא להתקפל

וככן אני מצהיר בזה, שלמרות המחלוקת המדינית הקשה המפלגת את עמי לשני מחנות, למרות היותנו מדינה צעירה, למרות שאנחנו עצבניים ובלתי סבלניים, למרות אלף טעויות צורבות לגבי יחסנו אל המיעוט הערבי, למרות אלף תלונות נכונות לגבי מעשינו בשטחים, למרות שמאבקו של המחנה היוני הגדול בישראל למען פשרה ובעד תיקון אותם מעשים רעים עצמם עוד לא הוכתר בהצלחה — אינני מציע למדינת ישראל ולאזרחיה היהודיים להתקפל ולפנות את מקומה למדינה ערבית כלשהי.

אני אפילו מניח, שהתגברות הקולות שרמזתי עליהם אצל פלשתינים או בקרב אזרחינו הערביים, היעדר תגובה חד משמעית וחזורת נגדם מטעם המנהיגים הערביים המתונים ילכד בני עמי גם השמאל, המרכז והימין על קו הגבול הזה, שפשוט לא ניתן לעבור אותו. אנחנו נתלכד ונצליח, לא רק כי אנחנו חזקים או — לפחות בעניין זה — גם צודקים אלא כי איננו אוהבים להתאבד בכלל ובעד שום רעיון נשגב של אחרים בפרט. הכל רק, שהתגברות הקולות והסימנים הללו יקשו עלי מאד, ואני מניח עוד על רבים כמוני, את המאבק מול הימין בישראל למען הסדר מדיני, למען פשרה, למען שלום, שרק בכוחו להפשיר את האיבה בסופו של חשבון.

יעש בעיה

(סוף מעמוד 6)

ונאים יגיעו לאיזה שהוא קונסנזוס בעניין.

אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור, ויו"ר התורן של נשיאות ועדת העורכים, נמנע מלהגיב. במקומו אמרה שרה צימרמן, הדוברת: אנו ממלאים אחר הוראות החוק. אנו נמצאים במדינה בעלת שלטון חוק. אנו גוף ממלכתי וממלא אחר ההוראות שנקבעו לו. אני בטוחה שכתובת הצבאי משה שלומסקי יעשה כל מאמץ כדי להשיג דרך לסיקור הנעשה בשטחים.

גיר בושינסקי, כתב העתון „שיקגו סן טיימס", מרגיש פגוע באופן אישי. „אני נכנתי אישית בכיבושם של השטחים על ידי כוחות צה"ל לפני 22 שנים. אז יכולתי להכנס לתוך מצב בלתי צפוי בראש, היום המצב סטטי, וידו של צה"ל על העליונה ללא צבא ממול. אבל אני מסולק".

— איך אתה מתייחס לפגיעה מבחינה מקצועית?

הכל שהוחלטה התקבלה ללא התייעצות עם התאחדות כתבי החוץ בישראל וללא התחשבות בצורך לנהל דיון בעניין רגיש כזה. השיטה שהוחלט להפעיל היא טוטליטרית מובהקת מבחינה מקצועית ומבחינת האתיקה העיתונאית, שלא לדבר על הערכים של משטרים דמוקרטיים, ונבתי ככתב העתון למנוע דרך להיווכח אישית בנעשה באותם שטחים שהם במעמד של איזור צבאי.

להרגיש עם, לחיות בלי

מבחינה מדינית, מהווה הסגר על השטחים פשיטת־רגל כללית, הוכחה לכך שישראל אינה מסוגלת לקיים את החיים התקינים בשטחים, שאין שום משמעות להחזקת השטחים כאשר תושביו הערביים אינם יכולים לצאת משם או אף מבתיהם. כאשר תושבי ישראל אינם יכולים להיכנס לשם ועיתונאים יחידי סגולה יורשו להיכנס רק בליווי המשטרה הצבאית.

מבחינה כלכלית, מהווה הסגר חזרה כללית לניתוק השטחים מישראל. ישראל שבגבולות הקו הירוק תצטרך במשך שלושה ימים אלה, שאולי עוד יימשכו, ללמוד לחיות ללא עובדי השטחים. לראשונה ניתן יהיה לשחזר מה גורם הניתוק, הזמני בינתיים, למשק. החזרה הכללית חשובה לקראת הצגת הבכורה, כאשר נצטרך להתקיים בכוחות עצמנו. כיום התחושה היא עדיין שמטיילים בביקיני; למעשה, החלק העליון כבר הורד.

החיבור של השטחים לישראל לאחר מלחמת ששת הימים היווה תרומה שלילית לכלכלת שני הצדדים. הצירוף של שני חלקים „שחוברו יחדיו" עיכב את ההתפתחות הכלכלית של שניהם. השטחים הפכו למקור של כוח עבודה זול ושוק יצוא למוצרים. מבחינת גודל היצוא, היוו השטחים ארץ היעד השלישית לאחר ארה"ב וגרמניה.

אולם כניסת כוח עבודה זול עיכבה את הפיתוח הטכנולוגי בישראל. היצוא התבסס בחלקו על מפעלים עתירי עבודה זולה. תיעוש הבנייה והשירותים הופסק. מאידך, נוהלו השטחים לאחר הכיבוש כקולוניה נחשלת, בה הפיתוח התעשייתי הופסק וכופף לצורכי השוק הישראלי. כך הפכו השטחים ליצואני שירותי עבודה זולה.

מקרב 176 אלף שכירים מהשטחים, 108 אלף הועסקו בישראל. 67 אחוז משכירי רצועת עזה ו־54% משכירי הגדה המערבית מצאו את תעסוקתם בישראל. משקלם גדול ביותר בבנייה, בה הם מהווים 43 אחוז מכלל העובדים. על־פי הנתונים הרשמיים, משקלם בקרב עובדי החקלאות מגיע לכ־20%, בעוד שבתעשייה חלקם 5%. מספר ניכר של מועסקים נקלטו בשירותים, בעיקר בשירותי תיירות, מלונאות, מסעדות ושירותים אישיים אחרים. מעבר לנתונים הרשמיים, מועסקים בישראל גם עובדים בלתי ליגאליים, המוצאים תעסוקה ארעית בשוק העבודה הפתוח.

סיפוח העובדים התאפשר הודות להקפאת כל פיתוח תעשייתי בשטחים המוחזקים; התעשייה נשארה ברמתה בימי המנדט הבריטי, כי גם הממלכה ההאשמית לא טרחה לפתח שם תעשייה. בתקופת השלטון הישראלי גדלה האוכלוסייה מכמיליון ל־1.6 מיליון נפש, אולם התעשייה, המקור היחיד שיכול היה להבטיח תוספת תעסוקה, לא צמחה. בגדה המערבית היו בסוף 1986, 2363 בתי מלאכה, שהעסיקו 11 אלף נפש, מזה 7000 שכירים. רק 61 מהם העסיקו יותר מ־20 שכירים ורק 18 מעל ל־50 שכירים. כלומר, התעסוקה התעשייתית בגדה היא פחות מ־2 אחוזים מהתעסוקה בתעשייה הישראלית. גם ההרכב הענפי מצביע על הקיפאון: מבין 18 ה„מפעלים", נמצאו 6 בענף המזון, 3 בטקסטיל, 6 בפלסטיקה ורק אחד במתכת.

תמונה זו אופיינית עוד יותר לרצועת עזה, בה מספר בתי המלאכה מגיע ל־1,725, אך מזה 1162 בתי מלאכה של 1־2 מועסקים בלבד. כל היתר מעסיקים 4492 שכירים. רק 18 מתוכם מעסיקים מעל ל־20 שכירים ורק 8 מעל ל־50.

שכר העבודה של פועלי השטחים נמוך בישראל מזה של עמיתיהם, אך נמוך עוד יותר בשטחים עצמם. בגדה הגיע השכר ל־8.3 דולרים ליום ובעזה ל־6 דולרים ליום, כלומר ל־200 — 150 דולר לחודש.

כדור שינה ממכר

העדר פיתוח מקומי מגביר את הלחץ על שוק העבודה הישראלי. בעוד שמספר מועסקי השטחים הוא כ־7 אחוזים מכלל כוח העבודה האזרחי, הרי מתוספת הנקלטת מדי שנה מהווים עובדים אלה 21%, ובתעשייה אפילו 25%. לאור הריבוי הטבעי הצפוי בעשור הקרוב תדחוף תוספת כוח העבודה מהשטחים את כל התעשייה הישראלית, ואת כל המשק הישראלי, לכינון מפעלים המבוססים על עתירות־הון נמוכה ועל עתירות־עבודה זולה. לא יהיה מנוס מהתפתחות זו, כי ההון בישראל יקר מאד ואינו מצוי בשפע. לכן המשך המיזוג יהווה תופעה שלילית גם לתעשייה הישראלית וגם לעובדים השכירים בישראל, ויהווה לחץ גם על השכר המשולם בישראל. העסקת כוח עבודה זול אינה מהווה יתרון כלכלי לטווח ארוך; הוא מהווה כדור שינה, המסייע להירדם בטווח הקצר, אך בשימוש ממושך מתרגלים אליו ולא יכולים בלעדיו.

מיכון במקום עבודה זולה

לאובדן היצוא הכפוי לשטחים יוכל המשק הישראלי למצוא תחליף ביצוא טבעי, וכתנאי שלום גם עשוי להיפתח השוק הטבעי של מדינות ערב ליצוא הישראלי.

לפיכך החזרה הכללית של ה„סגר" עשויה לתת את תיאור העתיד, על הינתקות ישראל מהקולוניה. את מקומם של הפועלים הזולים יחליפו המיכון והאוטומציה; את מקומם של עובדים בשטיפת כלים יחליפו מכונות לשטיפת כלים. ההון לכך יימצא אם יועברו משאבים מצריכה בטחונית שוטפת להשקעות במשק.

גם השטחים יוכלו להסתדר יותר טוב ללא האפוטרופוסות הישראלית. נוצרה בהם שכבה משכילה, שהוכשרה במוסדות האקדמיים המעולים בעולם, ולא חסרה גם שכבה של פועלים מיומנים, שזכו להכשרה בישראל ובמדינות המפרץ. הגורם האנושי וההון האנושי עשויים ליהפך לנכס הגדול ביותר של הגדה ועזה. גודל השטח, בעידן הטכנולוגי, אינו קובע. קיימות כיום בעולם עשרות רשויות עצמאיות הקטנות יותר מ־1.5 מיליון תושבים. כמובן, הם יזדקקו להשקעות הון ולהצבר הון, אך זה יימצא במדינות הנפט וגם מעבר לים.

ניתן איפוא לקוות, כי הניתוק מרצון של שלושה ימים מכשר את העתיד, תוך כדי השגת הסדר פוליטי, שיבטיח שיתוף פעולה כלכלי מרצון ולא מתוך כפייה.

צבי טימור

הניקל שווה זהב

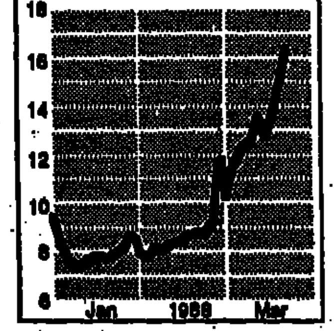

השבוע בשוק הסחורות

ניקל. — מחיר הניקל בסוף השבוע היה הגבוה ביותר ששולם מעולם בבורסת המתכות של לונדון עבור מתכת פשוטה. המחירים הסתחררו מ־16,000 דולר לטונה, בראשית השבוע, ל־21,500, בסוף השבוע.

הגורמים לעלייה המהירה היו ביקוש גדול של תעשיית הפלב"ם (פלדה בלתי מחלידה) והפרעות באספקה — משלוחי ניקל שהיו אמורים להגיע מהרפובליקה הדומיניקנית עוכבו בגלל סכסוך עם השלטונות בדבר מיסי יצוא; במכרה באוסטרליה היתה שביתה, והמלאים במחסני הבורסה ירדו לרמה הנמוכה ביותר מספטמבר 1982 וצפויה ירידה נוספת השבוע.

תבואה. — נציגי ארה"ב ובריה"מ השלימו בוושינגטון צעד נוסף במו"מ ביניהן בעניין חוזה תבואה ארוך־טווח חדש, שייאפשר הגדלת מכירות התבואה לבריה"מ. סיבוב השיחות הבא ייערך ככל הנראה במוסקווה, באפריל.

לדעת מקורבים, יסכימו הסובייטים להעלות את מיכסת המינימום השנתית בחוזה, והאמריקנים יסכימו להעלות את תקרת הרכישות הסובייטיות. על־פי החוזה החמש־שנתי, הקיים והעומד לפקוע, חייבים הסובייטים לקנות לפחות 8.5 מיליון טונות חיטה ועוד 3.5 מיליון טונות של תבואות שונות, בכלל זה פולי סויה ותירס.

המחירים של חוזים לאספקת תבואה בחודש מאי נעו בסוף השבוע בין 301.5 סנט לבושל במיניאפוליס ל־311 סנט בקנזאס סיטי.

נפט. — תנודות איפיינו את שוק הנפט השבוע, בסוף השבוע קפצו המחירים, לאחר שאופ"ק החליט לכנס את ועדת המחירים שלו כדי לבחון אפשרות של קיצוצים בתפוקה. להחלטות הוועדה יש תוקף של המלצות בלבד ואם היא תמליץ לקצץ, יהיה צורך לכנס ישיבה של שרי הנפט של אופ"ק, כדי שיאמצו את ההחלטות ויתנו להן אופי מחייב.

העליות במחירים באו לאחר תקופה של ירידות, שהוגברה בראשית השבוע בעקבות הצהרה של פאהד מלך סעודיה, כי ארצו עומדת להעניק ללקוחותיה הנחות במחירים. בסוף השבוע היה המחיר של נפט גולמי לאספקה בחודש מאי 16.96 דולר לחבית.

נחושת. — המחירים עלו בעקבות קיטון במלאים ובאספקה. מועצת „קומקס" העלתה את הסכום שיש להפקיד מראש לצורך השתתפות במסחר מכ־15 אחוז ממחיר החוזה ל־100 אחוזים. צעד זה מייקר את ההשתתפות במסחר ומבריח סוחרים חלשים.

מתכות יקרות. — מחיר הזהב ירד שוב, כתגובה לירידת מחירי הנפט ולהצהרת רוברת הפדראל ריזרב האמריקני, כי לא יהיה גידול בצמיחה הכלכלית ברבעון הראשון של השנה.

חנה איש־הורביץ

קרן הגימלאות קרובה לאיזון

קרן הגימלאות המרכזית צמצמה אשתקד את הפער בין ההכנסות מדמי גמולים לתשלומי הפנסיה, אבל עדיין נאלצה להשתמש בהכנסות מריבית לכיסוי הפער הזה. ההכנסות מדמי גמולים ב־1987 הסתכמו ב־155.2 מיליון ש"ח, ואילו תשלומי הפנסיות הגיעו ל־160.8 מיליון ש"ח.

בשנה שעברה חלה עלייה ריאלית של 40 אחוז בהחזר דמי גמולים לעוזבים את הקרן, בשל גידול של 22 אחוז במספר העוזבים, שהגיע ל־8,335 איש. מנכ"ל הקרן, שלום תל־עמי, אמר אתמול במסיבת עיתונאים עם הצגת המאזן השנתי ל־87, כי הגידול הניכר במשיכת כספים נובע ממצוקה כספית אליה נקלעו אנשים, להערכתו — בגלל אשראי מוגזם שלקחו.

לדבריו, סימן נוסף למצב הזה ניתן לראות בביקוש הרב להלוואות החדשות שהקרן החלה להפעיל מינואר השנה, בריבית צמודה של 8.5 אחוזים. לפי תקנות האוצר יכולה הקרן להוות עד סכום של 2 אחוזים מההון הצבור שלה, כלומר 40 מיליון ש"ח, ועד כה הוגשו בקשות להלוואות בסך 100 מיליון ש"ח. למרות העיכבות הרבות לא עלה מספר חברי הקרן — כ־81 אלף חברים.

ההון והקרנות בקרן הגימלאות המרכזית הסתכמו בסוף 87 ב־2.03 מיליארד ש"ח, גידול ריאלי של כ־5 אחוזים לעומת 86. ההתחייבות למקבלי פנסיה בחישוב אקטוארי מסתכמת ב־1.64 מיליארד ש"ח. להערכת ראשי הקרן, בעקבות הסכמי השכר החדשים שייחתמו השנה ותוספות וזחילת שכר, הכנסות השנה יעלו על ההוצאות לתשלום דמי גמולים. יצויין גם, כי מ־1 באפריל יעלה שיעור דמי הגמולים ב־1.5 אחוזים ויהיה 17.5 אחוז מהשכר המבוטח.

אודי נחשון

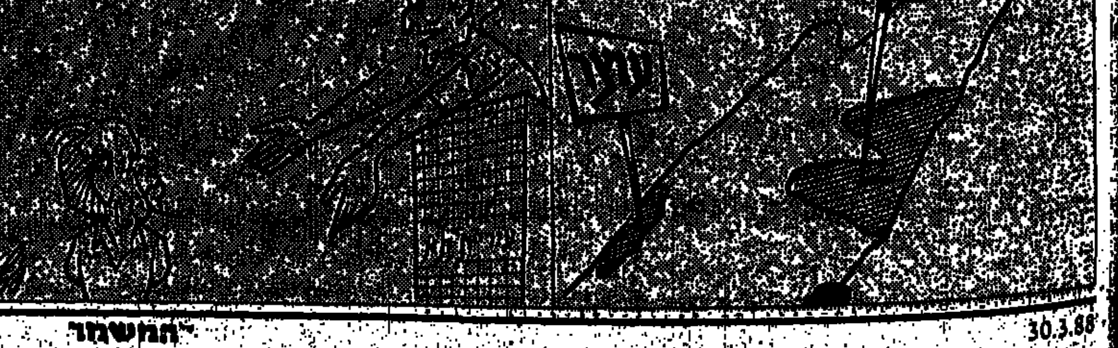

מבזקים כלכליים

עודפים באלקטרוניקה

■ חברת „עורק רשת הזהב" הכריזה על „רכיבון", שירות מידע חדש לתעשיית האלקטרוניקה בישראל ובחו"ל, שייעודו מסחר במלאים עודפים של רכיבים אלקטרוניים שנותרו במחסני מפעלים בענף האלקטרוניקה בישראל. צרכני הרכיבים האלקטרוניים יוכלו לקבל מידע ערכני, בלחיצת כפתור, על כלל הרכיבים הנמצאים במפעלים המקומיים המזינים את המאגר. הצרכן יוכל להתקשר עם הספקים המופיעים במאגר, לקבל מידע נוסף, ולהזמין את הרכיבים הדרושים לו ישירות מהמפעל המקומי.

קרטל בלתי חוקי

■ חברת „דינמאקו" לייצור תרופות ופארמצבטיות וחברת „הקולקלייקה", אגודה שיתופית לבנצות, לשירותים ותיירנים, נקנסו ב־2,000 ש"ח כל אחת בעבירה של הפעלת הסדר כובל בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. ההרשעה באה לאחר דיונים ממושכים, שהתנהלו מאז 1984, והסכמת עיסקת טיעון לפיה הודו החברות באשמה [illegible]

כבישים אדומים

■ כ־150 מיליון ש"ח דרושים להחזקת הכבישים „האדומים" ולהקטנת התאונות בשיעור משמעותי, אמר השבוע המהנדס צבי דבורצקי מחברת „פז" בכנס שנערך ביוזמת חברות „סדי" („דרך") בנושאי סלילה. דבורצקי הזכיר, כי התקציב לתחזוקת כבישים לשנת 1988 הוא 36 מיליון ש"ח בלבד. ראובן יום־טוב, המהנדס הראשי לתחזוקה במע"צ, אמר בכנס כי אם תשתית הכבישים היתה עכשיו ברמה שהיתה נהוגה ב־1978, היו נמנעות 200 תאונות קשות עם נפגעים כל שנה. הוא הביא נתונים מסקר כלכלי הנדסי על כדאיות ההשקעה בתחזוקת כבישים בינעירוניים, לפיו דרושים עתה 400 מיליון ש"ח כדי שהכבישים יהיו ברמה שהיתה נהוגה בארץ לפני 20 שנה. (ח.מ.)

בולגריה לגאט"ט

■ בולגריה, שמאז 1967 היא בעלת מעמד של משקיף בגאט"ט, תבקש להתקבל כחברה מלאה — נמסר ע"י ארתור דונקל, מזכ"ל גאט"ט, שחזר לז'נבה לאחר ביקור רשמי בסופיה. דונקל נפגש עם ראש ממשלת בולגריה, גאורגי אטנסוב, ועם השר לסחר חוץ, אנדריה לוקינג. כן הירצה בכנס של לשכת המסחר הבולגרית, בו השתתפו כ־200 כלכלנים ומנהלי מפעלים. (י.א., דעבה)

במבט לים

[illegible]

„אינטרפרם" גייסה הון

■ „אינטרפרם" מעבודות גייסה בימים אלה הון נוסף של 5 מיליון דולר, באמצעות הנפקה פרטית לבעל המניות העיקרי שלה, החברה־האם „אריאס פרדינגס". כספי הגיוס מיועדים להמשך פיתוח מערך הייצור התעשייתי שיאפשר ל„אינטרפרם" לעמוד במשימות השיווק שלה, שגדלו מאוד בשנה האחרונה, להמשיך את ההשקעות במחקר ופיתוח ולסייע במימון רכישת מניות „ידע", שהיתה בחברה „אינטר־ידע". בשנת 1987 גדל כושר הייצור התעשייתי של החברה בכ־400%.

אמרי טוב — יועץ מערכת הביטחון

■ אמרי טוב נתמנה ליועץ כלכלי של מערכת הביטחון, במקום צבי פרום, המסיים תפקידו ופורש מעבודתו במערכת הביטחון. תוקף המינוי מ־1 באפריל 1988. טוב עבד במשך שנים בבנק ישראל, בתפקידי מחקר, ייעוץ וניהול. עם פרישתו מבנק ישראל, לפני כשנה, פנה לעסוק בייעוץ כלכלי עסקי. במקביל הכין עבודת מחקר על תפקידו של הבנק המרכזי בקביעת מדיניות כלכלית וניהולה. אמרי טוב, בן 46, סא"ל במילואים, שירת בצה"ל ביחידות הצנחנים ובחיל השריון. פירסם מאמרים ומחקרים בנושאי צבא וביטחון. (א.נ.)

שיווק בדואר

■ שיטת שיווק מתוכננת, המהווה פיתרון לבעלי עסקים בינוניים וקטנים שאין להם רשת שיווק עצמית, מציעה רשות הדואר. על־פי הסדר זה, יכול בעל עסק לשווק את מוצרו ישירות לצרכן, ובשירות כלולים גם גביית הכסף מהלקוח בעת מסירת המוצר לידיו וגם הפקדת התקבולים בחשבון בעל העסק בבנק הדואר, ובמקביל העברת דיווח שוטף על מצב ההפקדות.

מנכ"ל רשות הדואר, יצחק קאול, מסר כי שירות מסוג זה מקובל בארה"ב, שם הוא מכונה „קש און דליברי". לדבריו, השירות ניתן בלא תוספת כוח אדם ותוך שימוש בתשתית קיימת, אך בהרחבת שירות. יצויין, כי בהסדר כלולים 600 סניפי הדואר בכל רחבי הארץ. מחיר הגוביינא יעלה רק 2 ש"ח לחבילה, בנוסף למחיר על־פי משקלה. בשלב הראשון יוגבל משלוח הסחורה שערכה עד 300 ש"ח ובחבילות עד 15 ק"ג. המגמה היא, להגיע בשנה הראשונה ל־500,000 פעילויות מסוג זה.

ברונפמן במקום פישר

■ בצמרת „כוח המשימה" בוצעו באחרונה מספר שינויים. כיו"ר כוח המשימה נבחר צ'רלס ברונפמן, במקום מקס פישר. מנכ"ל כוח המשימה בארץ, אהוד גרא, מונה כמתאם בינלאומי של פעולות הכוח ומקום מושבו יהיה מעתה בניו־יורק. בתקופת העדרו של גרא ימונה עובד בכיר מהתאחדות התעשיינים כאיש הקשר של כוח המשימה בארץ. ההתאחדות, בשיתוף חברת העובדים, גם יתנו חלק מהשירותים לפעילות כוח המשימה בארץ. גרא הכחיש כי יש כוונה לסגור את כוח המשימה. (א.נ.)

דיסקונט מוריד ריבית

■ בנק דיסקונט הצטרף ליוזמת בנק לאומי והודיע אתמול כי יפחית, מ־1 באפריל, את הריבית ללקוחות באמצעות הורדת עמלת הקצאת האשראי. העמלה תעמוד על 4.8 אחוזים לשנה, לעומת 6.4 אחוזים לשנה עד כה. דיסקונט גם הודיע על שיפור הריבית לבעלי חשבונות „דיסקונט אקסטרא" לתקופה של 10 חודשים. שיעור הריבית יופחת ב־0.5 אחוזים לחודש ויהיה בין 0.75 ל־1.25 אחוזים מעל לריבית ה„פריים" לחודש. (א.נ.)

ועדה למו"פ בטחוני

■ שר הביטחון מינה ועדה מייעצת למחקר ופיתוח בטחוני במערכת הביטחון, וחידש בכך את פעולתה של ועדה זו שהתקיימה בעבר. כיו"ר הוועדה מכהן פרופ' יורטנר, נשיא האקדמיה הישראלית למדעים. תפקידיה של הוועדה כוללים בחינת כיוונים ותוכניות במחקר ובפיתוח הבטחוני והמלצה על המדיניות, וכן בחינת צרכי כוח אדם מקצועי של מערכת הביטחון והקשר בין מפא"ת לבין המוסדות להשכלה גבוהה. עם חברי הוועדה נמנים אישים ממערכת ההשכלה הגבוהה והמחקר המדעי, אישים שעסקו בעבר בנושאי מו"פ בטחוניים בצה"ל ובמפא"ת, וכן נושאי תפקידים בכירים מצה"ל וממפא"ת העוסקים בנושאים אלה כיום בתוקף תפקידם. (א.ב.)

שינויים פרסונליים בבל"ל

■ ריצ'רד קיין, סגן בכיר למנכ"ל „מינר קדרש" ונשיא „ריפבליק" עולמית, מונה כנשיא ומנהל עסקים ראשי בבנק לאומי בניו־יורק. קיין יחליף את דוד גוביק, שיתמנה לסגן יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל ראשי של בנק לאומי ניו־יורק. בהנהלת בל"ל אומרים, כי מינויו של קיין הוא חלק ממדיניות הרשה למינוי בנקאים מקומיים בכירים לתפקידי־מפתח בשלוחות הבנק בחו"ל, כדי לחזק את כושר התחרות בשווקים בחו"ל. (א.נ.)

העורך הכלכלי: צבי טימור

דורית גפן

עקירת דעות והשתלת אברים

התוכנית „בניסה חופשית" עסקה הפעם בדיון ציבורי בנושא השתלת אברים. אין זה נושא חדש כמובן, והוא עולה מדי פעם, כאשר מתפרסמים סיפורים אישיים על חולים, שנזקקים להשתלה בארץ או בחו"ל.

הכתבה המיוחדת של הטלוויזיה האמריקנית טיפלה בהיבטים השונים של הבעיה, אם כי נקודת המוצא שלה היה סיפור אישי של איש צעיר, שחלה במחלת כבד קשה ונאלץ להמתין חודשים ארוכים עד שיגיע תורו ועד שיימצא תורם מתאים. הפרובלמטיקה של ההשתלות נדונה כבר פעמים רבות, ובמרכזה ההבנה והנכונות של הציבור לתרום אברים לאחר המוות, כדי להציל אולי חיי אנשים, שללא ההשתלה גורלם הוודאי הוא למות. בישראל, יחסית אולי לארצות מערביות אחרות, המודעות לחשיבות התרומות עדיין אינה כה מפותחת. אין ספק כי תורמים לכך סייגים דתיים וגם דעות קדומות של אנשים שאינם דתיים.

הקריטיות של הזמן במקרים של מוות מתאומי או מוות אחר, כדי שאפשר יהיה להשתמש באברים להשתלה מורגשת במיוחד, כאשר צריך לקבל את רשות המשפחה לנטילת האברים המתאימים. לכן חשוב שיהיה חוק, שהודעה מראש של אנשים, בעודם בחיים, כי הם מוכנים ורוצים לתרום את אבריהם, תהיה מספקת, וממילא תכובד על־ידי כל הנוגעים בדבר, כולל המשפחה האבלה. לא פחות חשוב, כפי שלמדנו מהתוכנית התיאום בין הגורמים השונים.

ההתקדמות הרפואית נותנת סיכוי לחולים, אשר לפני שנים היו מתים כחוליים. עד כמה שהדבר נשמע מקאברי, הרי ההתקדמות בהשתלות אברים ממחודרת את חייהם של אלה שנפטרו, ואחרים מאבריהם טובים להשתלה אצל חולים שאחד מאבריהם חדל לתפקד, ובלעדיו אין להם חיים.

מפקי התוכנית הצליחו להביא רגעים מרגשים במיוחד ונושא של חיים ומוות תמיד טומן בתוכו אלמנטים מרגשים, כמו למשל השיחה עם זוג ההורים. כאשר בתם של אלו שכבה על ערש דווי (מוות מוחי) פנה אליהם הרופא בבקשה קשה, כפי שהוא ניסח זאת, שיסכימו לתרום את אבריה של בתם, שלא היה כל סיכוי שתחיה, להצלתם של ילדים אחרים. קשה היה שלא להעריץ את ההורים הללו על המעשה שלהם, על היכולת שלהם לראות, גם ברגעים הכי קשים והעצובים שלהם, את הזולת.

הגיבורים מתו — הוויכוח נותר

מרטו המרתק של יהודה קווה על בן־גוריון ו„הפרשה" — על המאבק הבלתי מתפשר של בן־גוריון ושל לבון, האחד בשנו, כל אחד בשם האמת והצדק, הותיר אותנו — שנים רבות לאחר האירועים, ולאחר מותם של שני הגיבורים הראשיים, בן־גוריון ופנחס לבון, עם ויכוח פתוח. ללא מנצחים, אך עם יותר משני מנוצחים.

קווה עשה עבודת תחקיר מרשימה, והביא עדויות של אנשים שהיו קרובים ביותר לאותם

פנחס לבון – קול אחיד

אירועים. נראה, כי רוב רובם ממשיכים להחזיק גם היום באותן עמדות ובאותן נאמנויות. לפחות בעניין אחד אין ויכוח, לגבי הנזק האישי והפוליטי שנגרמו הן לשני האישים והן למפא"י דאז. היבט מעניין היה בייחוסם של חלק מהדוברים, המקורבים לבן־גוריון דווקא, ללוי אשכול הפשרן חלק מהסתבכות העניינים. במלים אחרות, שלא נאמרו במפורש, אך ניתן היה להבין כי מתכוונים לכך, הרי לדעתם, אם לוי אשכול וועדת השרים לא היו פוסקים את מסקנתם, כי לבון לא נתן את ההוראה, הרי הדברים לא היו מתגלגלים לאן שהתגלגלו. לעומת זאת, מקורביו של לבון היו כמובן בדעה אחרת, אם כי לא השלימו עם הדחת לבון.

כך או כך, ספק אם ניתן להבין את האובססיביות, שבה פעל בפרשה זו דוד בן־גוריון. מקורביו הדגישו דווקא את הקול האחיד כמעט של העיתונות והמערכת הפוליטית, אשר לדעתם ראתה בכך הזדמנות לנתץ את המיתוס של דוד בן־גוריון. אפשר כמובן, להציג גם כך את הדברים, אך אין ספק, כי עקשנותו של בן־גוריון, אי־נכונותו להסתפק בהחלטת ועדת השרים, היו במקרה זה גורם לא

בן־גוריון — אובססיביות

פחות מכריע באותו ניתוץ המיתוס, בידיו שלו.

אפשר באותה מידה גם לטעון, כי המערכת כולה פשוט לא היתה מוכנה לכופף עצמה ולהיכנע באופן מוחלט לאותה גחמה אובססיבית של בן־גוריון, שנראתה לרבים לא רק בלתי מובנת, אלא במידה רבה כרדיפת לבון, שהגיעה לשיאה בהדחתו.

יהודה קווה החזיר רבים (את המבוגרים שבין הצופים) לאותם ימים סוערים של הפוליטיקה הישראלית, ובעיקר המפא"יית. אך חלק מסימני השאלה נותרו, אולי מפני שאין כבר מי, שיתן עליהן תשובה.

בן־אדם לאומי

קצת מצחיק היה לראות את המתח של הזמרת ירדנה ארזי במינוי קדם־ארוויזיון, שראינו השבוע בטלוויזיה. היא בחרה את השירים, היא ביצעה אותם, ובכל מקרה רק היא היתה זוכה.

לומר את האמת, הרעיון של התחרות הפעם היה מקורי למדי. לפחות מצד המבצעים לא היו צפויות אכזבות וכאבי־לב של הפסד על נקודה אחת או שתיים. הקונצנזוס „הלאומי" התחיל כבר בבחירתה של הזמרת ירדנה ארזי, והמשיך בצורה מפתיעה גם בחלוקת הקולות הסימטרית של כל האזורים בארץ, לכל אחד מן השירים. מיהו המשמיץ שטוען, כי העם שלנו מפוצל ומחולק, משוסע ומסוכסך? אחדות דעים מושלמת כזאת של נציג ישראלי ל„אירוע בינלאומי", ובעיקר על ה„מטר" שלנו לגויים (אז מה אם זה רק פזמון, תמיד צריך להתעסק בפוליטיקה), מגלה את האמת הצרופה על העם היושב בציון, מוטב שמהיום והלאה ישאלו את דעתו של העם על דברים חשובים באמת, כמו למשל איזה שיר לשלוח לאירוויזיון, ולא על שטויות כמו שלום, ועידות בינלאומיות ויוזמות אמריקניות.

השירים עצמם, כן אסור לשכוח שהיתה תחרות ביניהם, לא היו מי יודע מה, בוודאי לא במיטב המסורתיים הישראלים. אבל הופעה של ירדנה ארזי, יפהפיה אמיתית, היתה טובה. השיר הנבחר של בוריס דימטשטיין ואהוד מנור שואב מהמקורות הוותיקים של הזמר הישראלי, מ„אמא רוסיה". אבל אם לקובי אשרת מותר „לגנוב" מלוריות, מורת־ארוזיות, הרי אצל דימטשטיין זה לפחות אותנטי.

למיני־אירוויזיון הפקידו את רבקה מיכאלי כמנחה, שהיא תמיד חביבה ומשעשעת. כמה חבל רק שהיא נראתה בתוכנית הזאת כמו אחותה הבכירה של רבקה מיכאלי מתוכנית „סיבה למסיבה".

ירדנה ארזי – קצת מצחיק

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

וילי לומאן, ז"ל

גיורא מנור

„מות הסוכן" מאת ארתור מילר, עברית: דן אלמגור; בימוי: מיכה לבינזון; תפאורה: אלי סיני; תלבושות: יוסי בן־ארי; מוסיקה: רפי קדישזון; תאורה: נתן פנטורין — בתיאטרון באר־שבע.

וילי לומאן, הסוכן הנוסע, סמלו של האמריקני החי על חיוכו ופנקס־ההזמנות שבתיקו, מת. זה ברור כבר מרגע הראשון של ההצגה, שריח נפטלין נושב ממנה. מרק חסמן — שחקן מצוין, המחטיא הפעם את תפקידו ב־180 מעלות — נכנס לבימה, ובידיו שתי מזוודות, שברור שהן ריקות וחלולות. אילו זה היה אמור להיות סמלי, ניחא. אבל זו פשוט עוד תופעה מרגיזה בבימוי הרשלני של מיכה לבינזון. כשנוח לו, נכנסים האנשים לבית לומאן דרך הקיר הדמיוני, כשלא, אז עליהם ללכת סביב כל הבית כדי להגיע לגינה, אבל הם שבים פנימה בעזרת שני צעדים אל דלת הכניסה. כל זה מורה לא על חוסר מיומנות של הבמאי, שהוא איש תיאטרון מנוסה, אלא על אי־הריאליות של המתרחש, או על קלות דעת.

מרק חסמן משחק את המלך ליר ולא את וילי. כי זה וילי, שדבר לא נותר מחן הליכותיו, ואי־אפשר להאמין, שהיה פעם סוכן נוסע מצליח ומקובל. בתפקיד לינדה, אשתו האוהבת של וילי, אם שני בניו הלא יוצלחים, דינה דורון מציגה אשה עכברית, אפורה, שחוקה, בלתי־חשובה. וזה ממש מפליא, ששחקנית מוכשרת ומנוסה כמוה מרשה לתפקיד להישמט מידיה. בכל ההפקות הרבות שראיתי התפקיד המרגש ביותר, של הגיבורה האמיתית, השקטה, המעשית, העוגן המציאותי של בית זה, המלא קשקוש ודמיון שאינו מבדיל בין חלום למציאות, תמיד היתה לינדה. הבמאי גם לא טורח לרמוז בדרך כלשהי על השינויים שחלים בדמויות בין הפלשבקים ומציאות המאוחרת, גילה של לינדה אינו משתנה. האם היתה זקנה מאז ומעולם?

ולעומת הדורון הקטן בביתו, שהוא דמות די מגעילה בחוץ, הסוכן הנוסע שבכותרת, ואשתו הבלתי־מעניינת, מתגדלים להם שני הבנים מעבר לכל פרופורציה. יגאל שדה ואלבי גבריאל כביף והפי משכנעים בריקנותם, בירושה השקר המוסכם שקבלו מאביהם, האהוב כביכול על הכל. אבל הם והבמאי לא דאגו להבדיל בין השניים, הם ממש מקס ומוריץ, לורל והארדי, שניתן להחליף ביניהם, בלי להפסיד דבר. אבל אצל מילר, שהמחזה שלו נשמע מאובק ביותר הפעם, אין זה כך.

הסצינות המרגשות והעצובות ביותר הן דווקא הכמעט צדדיות, של פגישתו של וילי עם בנו של מנהל הפירמה אצלה עבד 35 שנה, שרוברט הניג מעצב כקריקטורה שבלונית של קפיטליסט ממחזה סובייטי, ללא נסיון „להאניש" אותו ולו לשנייה של היסוס, ובסצינה העצובה, בה ידידו של וילי, שכנו ונושא מריבותיו, הוגו ירדן, מנסה לעזור לו לאחר פיטוריו, אבל גאוותו המטופשת של הסוכן לשעבר מונעת ממנו כל הצלה. הוגו ירדן עושה זאת מצוין, וגם שרון כהן כבנו, כעורך־דין מצליח שצמח מנער מצחיק וחלשלוש, בסדר גמור.

אבל זאת בכל זאת רק הפֵּרִפֶרְיָה של המחזה.

פרשנים רבים התערבו לא אחת על הפסוק המפורסם ביותר בו. לבסוף, בהספד, אומרת לינדה „מוכרחים סוף סוף לשים לב לאדם כמו וילי לומאן". כי הרי מילר לא טרח לספר את סיפורו כדי להוקיע את רשעותו של הקפיטליזם, אלא את העיוור האנושיות שבחיוך החיצוני, שהחברה האמריקנית כופה על פרטיה, כי כלפי חוץ הכל צריך להיות או.קיי. היו שטענו, שהתחביר המוזר של רפליקה זו (ואחרות הפזורות במחזה) מצביעה על יהדותו של הסוכן הסמלי הזה. מכל מקום

„מות הסוכן" הצגה שריח נפטלין נודף ממנה. בתמונה: דינה דורון ומרק חסמן

פסוק מרכזי, ומפורסם זה, נמחק מהנוסח הנוכחי. זה כאילו מחקו את „להיות או לא להיות" מהאמלט.

או שהכוונה היתה באמת לרמוז, שאין צורך לשים לב לאיש המסכן הזה. היות ויש כל־כך הרבה מקריות וחוסר מחשבה־עריכה בבימוי, אני חושש שגם מחיקה זו אינה אלא סירחא שבהיסח הדעת.

זו הפעם הראשונה משחק תיאטרון באר־שבע באולם החדש של בית ההסתדרות, הסמוך לביתו הקבוע. הבימה המשוכללת, המושבים הנוחים, הבניין החדש, השרו, על כל מקום, חגיגיות לפני תחילת ההצגה, בזוכרי את ההתחלות הצנועות של התיאטרון הדינאמי הזה, שהוכיח שאין לנו פרובינציה תיאטרונית, אלא תיאטרון טוב גם במרחק נסיעה של שעה ומחצית מתל־אביב. חבל שההפקה הראשונה באולם החדש היתה כה לא מרשימה. אבל אני משוכנע, עוד נספר לתיאטרון באר־שבע הצגות מצוינות, ויש לברך אותו, על צוותו האמנותי והטכני לביתו החדש.

מוסיקה

מחכים לפוסטר

יצחק שור

למנהל המוסיקלי המיועד של התזמורת הסמפונית הירושלמית, לורנס פוסטר, יש המלצות מכאן ועד להודעה חדשה. מהטה, ברנבוים ושטרן אמרו עליו מלים טובות. הפילהרמונית הישראלית ניגנה תחת שרביטו. ואילו על התזמורת הירושלמית לא ניצח פוסטר מעודו. זה לא הפריע לאבות התזמורת ואמותיה עורך־הדין יחזקאל ביניש (יו"ר עמותת התזמורת) מיכל זמורה כהן, גברת המוסיקה של ירושלים, והמנהל הכללי שלה איוב כהן, למנות אותו לתפקידו החדש.

האם תיווצר כימיה בינו לבין הנגנים? ההנהלה הישראלית האווילית שיהיה טוב, אינה זקוקה להוכחות. ואולי באמת יהיה טוב אך מה יקרה אם לא תיווצר כימיה? האם יחזיקו מעמד הנגנים המובילים כיום את התזמורת או שמא יפרשו „אחד אחד ובאין רואה", כדרך שעשו בשנה האחרונה יגאל טונה, רימה ויורם קמינקובסקי ורשי לבאות?

לי, מכל מקום אין עליו כל דעה, לא לטוב ולא למוטב. בידי אפילו מצוי קטלוג מרשים של ביצועיו המוסיקליים ביבשות אמריקה ואירופה. אלא שכל הקטלוג הזה אינו שקול כנגד האזנה לקונצרט חי אחד. לפעילות מליאה כמנהל מוסיקאלי ייכנס פוסטר רק בעונת תש"ן, בעוד שנה וחצי. עד אז יבלה בירושלים פחות מחודש.

את הקונצרט הראשון שלו עם התזמורת הוא יגיש היום, 30.3.88, באולם הנרי קראון, עם הפסנתרן הצרפתי החינני ז'אן ברנאר פומייה, הזכור לטוב מפסטיבל האביב, שהקרישה בעונה שעברה הקאמרית הישר־אלית למוצרט. בקונצרט המיוחד בשבוע הבא ינגן פומייה את הקונצ'רטו השני לפסנתר ולתזמורת מאת שופן. הקונצרט ייפתח ביצירתו המלודית של עמי מעייני, סקרצו ים־תיכוני, ויינעל בסמפוניה השנייה מאת ברהמס.

פוסטר ימצא תזמורת במשבר מתמשך. זו העונה השנייה שהיא „מתנהלת" ללא מנהל מוסיקאלי. לפני שמונה חודשים הודיע עורך דין יחזקאל ביניש, מי שעמד בראש ועדה ציבורית לבדיקת מצבה של התזמורת ועתידה, כי הוקמה עמותה חדשה, אשר תנהל את התזמורת במקום רשות השידור. הנהלת העמותה הם נציגי הרשות, העירייה, הקרן לירושלים ומשרד החינוך והתרבות. לכאורה הוקמה העמותה כדי לשחרר את הרשות בכלל ואת המנכ"ל, אורי פורת, בפרט, מנוכחותה המביכה של תזמורת למוסיקה קלאסית ברשות השידור. למעשה, מתוך נציגי הרשות, יחד עם יו"ר העמותה יחזקאל ביניש, איש אמונו של פורת, רוב מוחלט בהנהלת העמותה.

מאז הכריז עורך דין ביניש על הקמת העמותה לא חלו בתזמורת שינויים מפליגים. אורי פורת ממשיך לשלם את המשכורות האומללות. בין הנגנים להנהלת התזמורת לא התנהל כל מו"מ על שינויים בתקנון העבודה. לנגנים ישנה תחושה, כי ההנהלה מתייחסת אליהם כמו לנייטיבים. ב־10.4 הם ייצאו לסבב קונצרטים בארצות־הברית, במסגרת חגיגות ה־40 להקמת המדינה, אבל בגדי שרד חדשים אין להם. הם ילבשו איפוא, את בגדיהם הישנים והדהויים.

מיספר מנויי התזמורת אינו מרקיע שחקים. היא מקיימת עתה שלוש סדרות קונצרטים בכל סדרה, ואילו מיספר מנוייה אינו עולה על 1500. סדרת קלאסיקל, שמילאה בהקשה של ג'יארי ברתיני את בנייני האומה בפתח חדש, נערכת עתה באולם הנרי קראון עם 750 איש בערך. הירושלמים טענו תמיד, כי הפילהרמונית חסמה בפניהם את הדרך להיכל התרבות. אך גם את בנייני האומה בירושלים לא מסוגלת כיום התזמורת למלא. הפילהרמונית מרימת בשיטתיות את התזמורת ירושלים, כאשר הפילהרמונית ערכה סיור באירופה, רוחות עליה בהרחבה. פרדי גרבנר אפילו עד עליה כתבה עויינת. את הירושלמית הזכירו בקושי.

משכורות הנגנים הן מעליבות, כל מי שמסוגל ללמד נותן שיעורים פרטיים. אחרים מחלטרים בתזמורת נתניה. בשנה האחרונה ערכה התזמורת הקלטת אולפן אחת לצורכי רשות השידור, מי ששומר עתה על רמתה הגבוהה של התזמורת, הוא המקצועי והניהולי, זוהי קבוצה משובחת של ראשי קבוצות כמו שמיט פרדקין קנגובסקי ווילנר ארזן ואחרים. חברי קבוצה זאת אינם חיים בתחושה של הרוות יצירה, אם לשון המעטה.

כדי שהתזמורת הסמפונית ירושלים תחיה את נעוריה דרוש לה מנצח במשרה מלאה שיעניק לחברי התזמורת גאווה והרגשת שייכות. לתזמורת דרוש גב ביטחוני ששיחרר אותה סופית מכבלי רשות השידור המחניקה. האם פוסטר וביניש יהיו האנשים אשר יחוללו את השינויים?

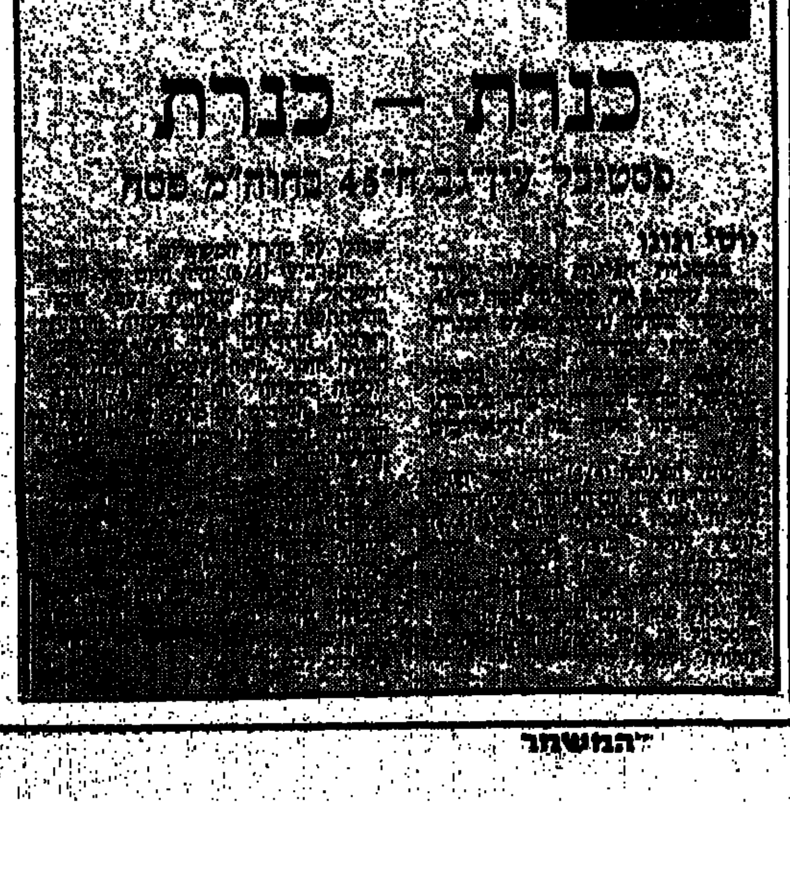

בעריכת יואב אביב

שדה תעופה פרימיטיבי

כשראש עיריית אילת הנוכחי, רפי הוכמן, עוד היה צעיר לימים, כבר היו כאלה שתיכננו להוציא את שדה התעופה של אילת אל מחוץ לעיר. הוכמן ממשיך במסורת: הוא מבקש להוציא את שדה התעופה, לבנות נמל ים חדש ולהניח מסילת ברזל. זה התנאי להפיכת עתידה של אילת לוורוד

רפי הוכמן, ראש עיריית אילת, הוא איש אופטימי. אחרת קשה להסביר למה כבר יש לו בתיק העתק של המרכז החדש לבניית שדה תעופה אזרחי לאילת. הדרישות כבר מוכנות, ולדבריו, כבר יש מספר יזמים הנמצאים בעמדת המתנה. שדה תעופה חדש לאילת חסף להיות בבחינת המצון־אומר הוכמן.

כשראש עיריית אילת הנוכחי עוד היה ילד, כבר דיברו על העברת שדה התעופה

● נחיתה מעל בתי־מלון: סכנת נפשות אמיתית

הנוכחי ממרכז העיר אל מבואותיה הצפוניים של העיר. שדה התעופה הנוכחי מהווה בראש וראשונה סיכון בטיחותי לעיר ולבתי־המלון בה. אילת, כמו ערים רבות אחרות בעולם, צמחה וגדלה, ובתי־המגורים ושטחי התעשייה בה הגיעו אל שדה התעופה. שדה התעופה הדרומי של מדינת ישראל הוא שדה פרימיטיבי.

כיום מפעילה חברת ארקיע בשיא העונה כ־15 טיסות יומיות. נוסף על כך, יש מספר מועט של טיסות מסחריות אחרות ונחיתות של טיסות פרטיות. יתר טיסות השכר נוחתות בשדה התעופה הצבאי עובדה, כ־65 ק"מ מצפון לאילת.

הלך לו היום

אף שכל אלה יחדיו אינם רבים, אי־אפשר להתעלם מן הסיכונים ומהפגעים הרבים שגורם השדה הקיים, לעיר. מעבר לסכנת ההתרסקות של מטוס בתהליך ההמראה או הנחיתה, קיימת גם בעיית הרעש. מטוס הנוחת בשעת בוקר, כשהרוח הצפונית עוברת בדרכה לנחיתה מעל בתי־מלון. אם אתה תייר, הלך לך היום.

לפני השלום עם מצרים, חשבו באילת שהנה בא הפתרון, שדה התעופה עציון של חיל האוויר שוכן בבקעת הירח, מהלך 20 דקות נסיעה (אמנם בלתי־נוחה), היה אמור לשמש את העיר עד למציאת פתרון.

הפתרון הזמני לאחר החזרת עציון למצרים הועתק עוד כמה עשרות ק"מ צפונה, וכיום נאלץ כל תייר הנוחת מגרמניה, שוודיה אנגליה או מכל מקום אחר ממנו מופעלות טיסות־שכר לאילת להמשיך את הטיסה המייגעת בנסיעה הארוכה נטו כ־45 דקות. כך יוצא, שמרגע נחיתת המטוס עד ההגעה לבית־המלון, מבזבז התייר כשעתיים.

הוכמן מלא טענות נגד משרד התחבורה על שהוא מוכן להשקיע רק בתוכנית הארכת שדה התעופה הקיים. לדבריו, מוכן המשרד להשקיע כ־1.5 מיליון דולר בהארכת המסלול הקיים ובהרחקת קצה המסלול הנוכחי 300 מטר צפונה. קונוס הנחיתה ימשיך לגזול שטחי תיירות שנעשו יקרים מאז השלום, רעש המטוסים ימשיך להטריד את תושבי העיר, והסיכון הבטיחותי יישאר בעינו. הוכמן אומר שהוא מציע למשרד להשקיע רק 7.5 מיליון דולר ולקבל שדה חדש. כל הצדדים לתוכנית זו או אחרת.

לשנות את המפה הפוליטית

ייתכן והיה בידה של ממשלת ישראל לשנות את המפה הפוליטית במזרח־התיכון עוד בשנות החמישים ולהוציא את העוקץ לפתות בחלקו לתעלת סואץ. אך כמו טעויות רבות שנעשו אז, ממשיכים גם היום לעצום עיניים. בשנת 1951 פנו מספר חברות רבות בעולם לממשלת ישראל, בבקשה להניח מסילת ברזל ממרכז הארץ לאילת. יוזמות אלה לא ביקשו כל השקעה ישראלית אלא את הזכיון. אולם הם נדחו.

היום מוכנה חברה אוסטרלית להשקיע יותר מ־300 מיליון דולר בהנחת מסילה כזו, שתחבר את מרכז הארץ עם דרומה, מסילה שתפיח חיים בנמל הדרומי שלנו, המשותק כמעט לחלוטין (כשלוש אוניות בשבוע).

מאז פרוץ מלחמת איראן־עיראק מועל נמל עקבה הסמוך במלוא הקצב, ועשרות אוניות ממתינות לעתים מחוץ לנמל לתורן לפריקה. עקבה, אגב, גדלה מ־12 אלף נפש ל־70 אלף נפש בזכות הנמל.

באילת סבורים כי אם פעם יהיה שלום והעיר תהיה מוכנה מבחינת תשתית, לא תהיה בעיה למכור שירותים כמו שירותי נמל למלך הירדני.

בימים אלה בוחנת ועדה מיוחדת את כדאיות העברת נמל אילת מדרומה של העיר לתעלה שתיכרה בצפונה של העיר, קרוב לגבול עם ירדן. תוכנית העתקת הנמל תלויה לא מעט ביוזמת הרכבת לדרום ויוזמת הרכבת לדרום תלויה בתוכנית העברת הנמל. כיום אין שום אפשרות כלכלית לשנע את המטענים מנמל אילת ברכבת כיוון שקיימת בעיה טכנית בביצוע מסילה לנמל הקיים.

ב־1977 ביקרו באילת 260 אלף איש, מוציאים ישראלים. בשנת 1987 הוכפל מספר חדרי המלון באילת והגיע לכ־4500 חדרים. התפוסה בבתי המלון עלתה מ־60 אחוז בממוצע, ל־80 אחוז. מספר המבקרים בעיר כמעט הושלש, ואשתקד ביקרו באילת כ־743 אלף איש. עד 1993 מתכננים המלונאים בעיר להוסיף עוד 2500 חדרי מלון כדי לספק את הביקוש, והביקוש יגדל כבר בשנה הבאה, עם הצטרפותה של חברת „סאן־איר" הבלגית שתטיס תיירי צ'רטר מבלגיה לאילת.

תוכנית הפיתוח של העיר, אומר מנכ"ל החברה לפיתוח חוף אילת, נפרשות עוד שנים רבות קדימה. כרגע, עיקר הבעיה היא באיתור שטחים שהצטמצמו עם חתימת הסכם השלום. כמו ערים „חוגגות" אחרות בעולם, גם אילת „חוגגת" בזכות התיירות. וכדי שאילת תמשיך לחגוג ולהביא הרבה מטבע־חוץ, היא זקוקה כנראה לשדה תעופה חדש, לנמל חדש ולרכבת, ובמלה אחת מוכרת וכואבת בארץ — היא זקוקה לתשתית.

יואב אביב

„צים" רוכשת אוניות מכולה

חברת הספנות הישראלית סיימה את השנה ברווח של 43 מיליון דולר. זו השנה השלישית ברציפות שהחברה מרוויחה. עכשיו היא מתחדשת

חברת הספנות הישראלית „צים" תתחיל תוך חודש ימים על הזמנת חדש לבניית ארבע אוניות מכולה חדשות בעלות נפח מטען גדול. הזמנה זו, הראשונה, האחרונה צפויה הזמנה נוספת של החברה לבניית שלוש אוניות מכולה נוספות.

חברת צים תחליט להשקיע בשנים הבאות יותר מ־200 מיליון דולרים, ברכישת אוניות חדשות. על כך מסר מנכ"ל החברה, מתי מורגנשטיין.

לדברי מורגנשטיין, החברה החליטה להשקיע באוניות מכולה בעלות נפח מטען רב. אוניות כאלה מבוקשות כיום בכל העולם. האוניות שיוזמנו יהיו אוניות מן הדור החדש, שייבנו על־פי טכנולוגיות מתקדמות, ויתופעלו על־ידי צוותים קטנים במיוחד.

„צים" סיימה את השנה ברווח נקי של 43 מיליון דולר. בחברה אומרים, כי ההוצאות בסך 391 מיליון דולר אינם מעיקים עוד על החברה לאחר שפרעה כבר את כל החובות הבוערים, וחובות אלה פורשים עד שנת 2022.

„צים" החלה אשתקד בתהליך התייעלות שכלל את הפיכתה לחברה בינלאומית לתובלות ושילוח. במסגרת זו הקימה החברה שתי חברות לשילוח מטענים באוויר בלונדון ובניו־יורק. לאור הצלחת התוכנית, תקים החברה בזמן הקרוב תחנה נוספת במזרח הרחוק. מנכ"ל החברה אינו מוציא מכלל אפשרות רכש של מטוסים על־ידי „צים", אם החברה תמשיך במסלול ההצלחה בו היא נמצאת כעת.

יואב אביב

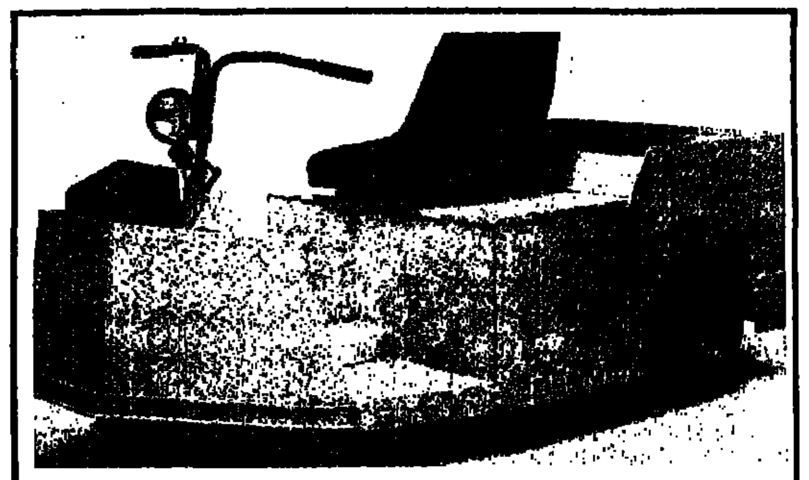

נוסע על בטריה

חברת קושמאן האמריקנית תציע למכירה בתערוכת תובלה ושינוע 1988, באמצעות חברת „טרקנוע", תלת גלגל חשמלי קטן וחד־מושבי, המיועד לתנועה במקומות תחומים. כלי הרכב בנוי מתכת, והוא משווק בצבע צהוב בלבד. אורכו 193 ס"מ ורוחבו 87 ס"מ. הרכב החשמלי יכול לעבור מרחק של 56 ק"מ בין טעינה אחת לשניה של מצבריו, ומהירותו המירבית 12 קמ"ש.

צוללת אזרחית באילת תוך חודשים אחדים

מי שיחפוץ לצלול בעזרת צוללת, יוכל לעשות זאת תוך חודשים אחדים באילת. הנהלת המצפה התת־ימי בעיר תמהה על תוזה לבניית צוללת ל־48 איש, שתשייט באזור המצפה.

הצוללת תיבנה בהשקעה של 3.5 מיליון דולר, ויהיו בה 48 מקומות ישיבה לנוסעים שיהיו ישובים ליד חלונות.

הצוללת הראשונה למטיילים בארץ תופעל באורח מסחרי, ככל הנראה תוך מספר חודשים.

י.א.

גוררים את המשטרה

חברת הגרירה „לב מנוע", זכתה בימים אלה במכרז הגדול של גרירת רכב קל וכבד של משטרת ישראל, שירות בתי־הסוהר ומשמר הגבול.

החברה מעניקה מזה כשנתיים שירות זה למשטרה.

כמו כן חודש ההסכם בין „לב מנוע" לבין הביטוח הלאומי, ובשנתיים הבאות תעניק החברה שירותי גרירה ותיקוני דרך ל־12,000 נכי הביטוח הלאומי.

עונת מירוצי המכוניות 1988 יוצאת לדרך

ביום שלישי בשבוע הבא יתקיים באשקלון מירוץ המכוניות הראשון לעונת 1988.

מארגני המירוץ מסרו על חידושים שיוכנסו העונה לתקנון המירוצים. בניגוד לציפיות ולהקמת קבוצת מתחרים במכוניות 4x4, הוחלט כי מתחרים במכוניות כאלה ינוקו בכל מקרה מהשורה הראשונה, דבר שיפגע מאוד בסיכוייו של אלוף אשתקד, מישל גרז, לחזור ולזכות בתואר.

השנה תתחרה גם קבוצה חדשה שתורכב כולה ממכוניות אלפא־רומאו בלתי־משוכללות, כדי לתת אפשרות למתחרים ללא מימון ליטול חלק במירוצים.

עוד מחידושי השנה תהיה שיטת צבירת הנקודות. כל נהג יוכל לבחור את שש המקצים הטובים ביותר שלו מתוך שמונה. כך ייצא שמכונית שנתקעה במקרה עקב תקלה במירוץ אחד, לא תושפע מכך בטבלת סיום העונה. נקודות יוענקו מהמקום הראשון ועד ה־16.

קבוצת צ'מפיון מוטורספורט שהתחרתה בשנה שעברה, הודיעה כי תחדל להתחרות השנה מאחר שמארגני המירוץ הודיעו על קיומו בהתראה של שבועיים בלבד. בפולקסווגן טוענים, שאין כל אפשרות להכין קבוצת מירוצים בהתראה כה קצרה. עם זאת, הקבוצה הודיעה, כי תסייע לכל אחד מנהגיה שיחפוץ להתחרות באופן פרטי.

יואב אביב

איך מסירים צבע

לצבע המכונית תכונה מוזרה. מתקלף כאשר אין רוצים בכך ונדבק היטב כאשר רוצים להסיר אותו. לבעלי המקצוע המיומנים יש ניסיון והציוד המתאים להסרת צבע המכונית. לבעל הרכב החפץ בכך, הדבר לעתים מהווה בעיה.

קיימות שתי שיטות עיקריות להורדת צבע מן המכונית — הורדה על־ידי חומרים כימיים והורדה בעזרת כלים מכניים.

בשיטה הכימית בעזרת חומרים כימיים מתאימים ניתן להוריד את רוב הצבעים. שיטה זו אמינה, יעילה יותר אך מסוכנת מאוד. קיימים בשוק שני סוגי חומרים כימיים להורדת צבעים. האחד המבוסס על ממיסים המגמרים בדרך־כלל באריזות קטנות. הסוג השני מבוסס על חומרים בסיסיים לשימוש תעשייתי. שני החומרים דורשים זהירות ותשומת לב בעת השימוש, לבל נגרום נזק לעצמנו ולחלקים אחרים של הרכב. החומרים הנמצאים בשוק הם מסירי צבע הפועלים על עקרון הממיסים מתוצרת מקומית ומסירי צבע הפועלים על עקרון בסיס.

מסיר הצבע משווק בצורת ג'לי, אותו יש למרוח בעזרת מברשת בשכבה עבה על החלק שממנו יש להסיר את הצבע. כאשר מבחינים, לאחר פרק זמן לא ארוך, שהצבע נעשה רך ומקומט, ניתן להסיר אותו בעזרת מרית (שפכטל) או בעזרת זרם מים חזק או כל אמצעי אחר מתאים. לאחר הורדת הצבע יש לשטוף היטב את המקום עם מים רבים. מיד לאחר הסרת הצבע יש לנקוט אמצעי הגנה מתאימים למניעת היווצרות, תחילת חמצון (חלודה). יש לזכור כי מסיר הצבע הפועל על עקרון של ממיס, תוקף חומרים פלסטיים ואילו המסיר הפועל על בסיס תוקף אלומיניום, אבץ ועוד. לכן יש לנקוט אמצעי הגנה מתאימים.

בשיטה המכנית מוסרת שכבת הצבע באמצעות השחזה או חיכוך, ניקוי בחול או במברשת פלדה. ההורדה על־ידי השחזה היא הנפוצה ביותר, אך אינה טובה לאנשים לא מאומנים. בעת ההשחזה יש להיזהר מפגיעה בניקלים, בפח ובחלקים פלסטיים. הורדת צבע על־ידי חימום נעשית בעזרת מבער גז. מחממים את הצבע עד שהוא מתרכך וניתן להורדה במרית, בתוך שיש לאבטח מפני התלקחות: דלק וחלקי פלסטיק בעת ההסרה.

הורדת צבע בעזרת מברשת היא איטית ולא יעילה אך חיונית בניקוי השטח לאחר ההורדה.

י. משקוביץ

דרבי פרברים בגמר גביע הטוטו

מחזיקי גביע הטוטו, כדורגלני שמשון תל־אביב, העפילו שוב לגמר לאחר נצחון 0:2 על מכבי נתניה ★ השמשונים יפגשו בגמר את בני־יהודה שהכניעו את הפועל תל־אביב 0:1 ★ סיני הורחק בדקה האחרונה ויחמיץ את משחק העונה של הפועל תל־אביב, ביום ראשון מול מכבי נתניה

משה סיני
הרחקה בדקה האחרונה

פעמיים יוסי כהן

שמשון – מכבי נתניה 0:2 (0:1)

מאת משה רוזנברג

כדורגלני שמשון תל־אביב העפילו אתמול בפעם השניה ברציפות למשחק גמר גביע הטוטו. השמשונים ניצחו 0:2 באיצטדיון בפתח־תקוה את מכבי נתניה במשחק בו חזו 250 צופים בלבד.

אין ספק כי חניכיו של יעקב גרונדמן היו ראויים לנצחונם. ההגנה בראשות צמד הבלמים נסים ברדה ואודי כהן היוו מבצר של ממש. בקישור הייטבו לשחק יגאל הלל ושלמה מזרחי אשר „בישל" את שני שערי הנצחון של הקשר התוקף יוסי כהן. שני חלוצי שמשון גדעון דמתי ושלמה אורדי סיכנו רבות את שער נתניה.

מנגד מכבי נתניה היתה אכזבה גדולה. בלי שלום תקוה (עם הנבחרת) ויגאל מנחם המצוע, לא היה למכבי נתניה מה למכור. הקבוצה שיחקה במערך הגנתי שכלל רק חלוץ חוד אחד — עודד מכנס.

במחצית השניה תוגבר החוד במגן שמעון מנחם ובשחקן המהליך רוני לוי אבל גם שינוי תיפקוד זה לא הועיל למכבי נתניה. רק עודד מכנס הגיע למצבי הבקעה במהלך המשחק. במחצית הראשונה (7) הוא בעט מקרוב לחוץ ולאחר ההפסקה החמיץ תוך 20 שניות (51) שתי הזדמנויות בטוחות. בפעם הראשונה בעט כדור קשתי שנהדף במשקוף שער היריב ולאחר מכן בעט מהאויר לגופו של שוער שמשון גיא נחשון.

היתרון השמשוני במגרש בא לביטוי כבר בדקה התשיעית. שלמה מזרחי הגביה משמאל, יוסי כהן רץ לעבר הכדור ומהאוויר בבעיטת מספרת קבע 0:1 לשמשון.

בהמשך ניתנו לגדעון דמתי ויגאל הלל (46) שתי הזדמנויות נוספות להגדיל את היתרון אולם השניים כשלו מול יעקב בלדב שוערה החלש של מכבי נתניה.

במהלך המחצית הראשונה התנהל משחק נוקשה ופרוע כשהשופט עובדיה צבי בקושי השתלט עליו ונאלץ לשלוף שלושה כרטיסים צהובים לעברם של גואטה וחלפון מנתניה, מזרחי משמשון.

במחצית השניה השתעשעו השמשונים עם הכדור ותוך כדי כך הגדילו את התוצאה בדקה ה־66.

מזרחי הפעלתן התנהל עם הכדור באגף ימין, מקו הרוחב הגביה לתיבת החמש, בלדב נכשל ביציאתו ויוסי כהן קבע בנגיחה 0:2 והבטיח לקבוצתו 25 אלף שקל עבור הנצחון.

שמשון: נחשון, דהרי, ברדה, אורי כהן, חלוי, שמעונוב, הלל, מזרחי, יוסי כהן, דמתי, אורדי.

● מכבי נתניה: בלדב, ש. מנחם (חסן), חלפון, חיים לוי, קורן, גבאי (רוני לוי), גואטה, רוחן (פסק), עציוני, לם, מכנס.

לנצח בלי לשכנע

בני יהודה ת"א – הפועל ת"א 0:1 (0:0)

נפתלי כהן

קבוצת בני יהודה ת"א, ניצחה אתמול את הפועל ת"א, במסגרת חצי הגמר גביע הטוטו, איך לנצח במשחק בלתי משכנע. מוקד המשחק היה בדקה ה־89 כאשר השופט חיים ליפקוביץ הרחיק את קשר הפועל ת"א משה סיני שיחמיץ את המשחק המכריע של קבוצתו נגד מכבי נתניה ביום ראשון במסגרת הליגה.

הפועל ת"א שלטה במשחק והכתיבה את הקצב מול התבצרות של בני יהודה ברוב דקות המשחק ברחבת שערם.

בדקה ה־26 בעט קשר הפועל תל־אביב מוריס זאנו כדור שטוח לעבר החלוץ מיקי בן שטרית שהיה במצב נוח לכיבוש אך בן־שטרית בעט חזק מעל הקורה.

בדקה ה־28 קיבל משה סיני כדור מצויין מתמיר לינהרט ומטווח 10 מטרים בעט חזק. הכדור נראה חודר לרשת ורק זינוקו של שוער בני יהודה יעקב אסייאג מנע שער בטוח.

במחצית השניה המשיכה הפועל ת"א לתת את הטון וסיכנה את שערו של אסייאג אך הגנת בני יהודה ראויה למירב המחמאות על שהצליחה להדוף את נסיונות הכיבוש.

בדקה ה־51 שלח משה סיני כדור ארוך שהגיע לחלוץ תמיד לינהרט. לינהרט הגביה לרחבה אך בן שטרית החמיץ כשירון ממטר הכדור.

בדקה ה־70 שוב משה סיני במוקד העניינים. הוא השאיר את תמיר לינהרט לבד מול יעקב אסייאג. לינהרט בעט כדור שטוח משמאל לימין, הכדור פגע במשקוף ויצא לחוץ.

כך בעיצומו של לחץ בלתי פוסק מצד הפועל תל־אביב ביצעו בני יהודה התקפה כמעט בודדת בה השיגו את שער הנצחון ועימו את הכרטיס לגמר.

דוד מנצור שנכנס למשחק רק בדקה ה־68, מריץ בעבור שלוש דקות מימין עד לנקודת הקרן שם היטעה את בלם ת"א יעקב סגל. מנצור נטל ובעט כדור מסובב שנפגש במשקוף שערו של אריה אלטר, הכדור נחת לקרקע והחלוץ בני יהודה חזי שרזי שהתגבר בין ההגנה בעט מקרוב פנימה 0:1.

האירוע המסעיר במשחק היה בדקה ה־89. מגן בני יהודה אבינועם מלחי חילץ כדור משוט ממשה סיני מחוץ לרחבת הפועל ת"א. סיני שנראה עצבני במיוחד במחצית השניה הגיב בבעיטה ללא כדור לבטנו של המגן מלחי. השופט שהיה קרוב שלף לו כרטיס אדום.

שפט מצויין חיים ליפקוביץ במגרש העירוני בהרצליה לעיני 800 צופים.

● בני יהודה: אסייאג, מלחי, ג. שרעבי, פרי, עלו, רמי לוי (מנצור), סלמן א, חיים, זקס, גורדנה, שירזי (איזמירלי).

● הפועל ת"א: אלטר, עמר, ז'אנה, סגל, הרשליקוביץ, מוסא (רדבין), הרמת, סיני, זאנו (רפי שמואל), בן־שטרית, לינהרט.

מרקוביץ מנע נצחון ר"ג

הפועל רמת־גן – הפועל בת־ים 0:0

עמי רוזנברג

משחקי הצמד של גביע הטוטו בליגה הארצית נפתחו אתמול כאשר משחקים אלה יחד בשיטת ליגה בת סיבוב אחד בין שלוש הקבוצות שזכו בראשות הבית בו שיחקו. במשחק הראשון שנערך אתמול באיצטדיון ויגמר, נפרדו הפועל רמת־גן והפועל בת־ים בתיקו ללא שערים.

הרמת־גנים גילו עדיפות, הירבו לתקוף את שער היריב אולם החלוצים ירון זהבי ומאיר בלושטיין הירבו להחטיא.

ההזדמנות גדולה ניתנה לרמת־גן לאחר רבע שעה לפני הסיום לאחר שהשופט רחמים דיאצ'י פסק על הנקודה הלבנה לזכות רמת־גן לאחר שהחלוץ מאיר בלושטיין הוכשל ברחבת שער היריב. יוסי מזרחי בעט חלש ומשה מרקוביץ', שוער בת־ים, הצליח להדוף את הכדור.

הבת־ימים שהתבססו על משחק הגנתי נקטו בשיטה של התקפות מתפרצות ופעמיים ניתנה לחלוץ ישראל בקנתנ הזדמנויות נוחות לכיבוש אולם שמואל ג'ילארדי, שוער רמת־גן, קלט את כ דורים.

200 צופים בלבד חזו במשחק.

אלוף חדש — גלעד בלום

גבר בגמר על שחר פרקיס 2:6, 2:6

● טניס

אלוף ישראל החדש בטניס הוא גלעד בלום אשר זכה בתואר זה אתמול בירושלים לאחר שגבר במשחק שנמשך 75 דקות על שחר פרקיס 2:6, 2:6.

הרוח החזקה שנשבה בכל מהלך המשחק הקשתה על השחקנים לפתח את משחקם הרגיל.

בלום, שחזר רק לפני כשבוע מארה"ב שם הוא וזכה להישגים נאים בתחרויות בהם השתתף, הצליח אתמול במשימתו העיקרית והיא שבירת חבטות ההגשה של פרקיס הידועות בחוזק הרב ובדיוקו.

פרקיס לא היה במיטבו על אף שהציג יכולת נאה בכל מהלך האליפות עד המשחק אתמול.

במערכה הראשונה הוליך פרקיס 0:1 ו־1:2 אולם לאחר מכן הישווה בלום, שבר פעמיים חבטות ההגשה של יריבו וזכה בארבעה משחקונים ובמערכה כולה.

המערכה השניה היתה קלה הרבה יותר לבלום והוא הוליך עד מהרה 0:2, 1:3 ו־1:4. פרקיס צימצם אמנם ל־2:4 אולם בלום סיים את המשחק לזכותו 2:6.

פרקיס הסתפק בתואר אלוף ישראל לזוגות יחד עם אהוד. ויינברג. השניים גברו, לאחר משחק שקול, על כועז מרנשטיין ומיכאל דניאל 4:6, 6:7.

במערכה הראשונה זכה כל צמד בחבטות הפתיחה שלו ורק סמוך לסיום זכו פרקיס וויינברג החיפאים ביתרון וניצחו 4:6.

במערכה השניה היו אלה דווקא מיכאל ומרנשטיין שהוליכו 3:4 אולם פרקיס המנוסה והוותיק הצליח עם שותפו להשוות עד ל־6:6. בנקודה המכרעת של שובר השיוויון ניצחו פרקיס וויינברג.

היתה זו זכיה ראשונה של בלום בתואר אליפות ישראל ואין ספק שהוא נהנה מהעדרו של האלוף היוצא עמוס מנסדורף.

המשחק נערך לעיני מאות צופים בתנאי מזג האוויר הקשים במרכז הטניס בירושלים ובסיומו הוענקו פרסים, לרבות פרסי כסף וכם 2,500 דולר לאלוף ישראל ע"י נשיא איגוד הטניס מרדכי מאיר ויו"ר איגוד הטניס דוד הרניק. פרקיס הסתפק ב־1500 דולר על תוארו סגן אלוף ישראל.

אליפות הנוער תיפתח היום

אליפות הנוער הבינלאומית בטניס תיפתח היום. בשלב הראשון, שיימשך יומיים, יתקיימו משחקי הבית המוקדם בהשתתפות כמאה וארבעים טניסאים וטניס־איות. בשלב הבא שיהיה בבתיים ישתתפו בבית הגמר 32 טניסאים ו־32 טניסאיות.

האליפות היא במסגרת דירוג עולמי לנוער, תחרות המקנה נקודות לזוכים בהישגים. התחרות היא בחסות ראש עיריית בת־ים אהוד קינמן והיא נושאת את שמו של יצחק דוביצקי ז"ל.

לארץ הגיעו 6 טניסאים מאנג־ליה, שבדיה הונגריה ומערב גרמניה אשר ישתתפו בבית הגמר בתחרות זו.

● כדוריד

מחזור מקוטע

יוסף חכם

עקב יציאת נבחרת „הפועל" ישראל בכדוריד למשחקי אליפות ספורט הפועלים באוסטריה יוערכו הערב רק שלושה משחקים במסגרת המחזור ה־16 בליגה הד לאומית.

מכבי נתניה — הפועל נוף־ים (אולם ביה"ס בן גוריון בנתניה, ישפטו הרמן ופוקס, 17:33 בסיבוב הראשון למכבי נתניה).

מכבי ארזים רמת גן — מכבי רחובות (אולם האוניברסיטה בת"א, חכים וליטבק, 27:20).

מכבי פתח תקוה — מכבי ראשל"צ (האולם ביהוד, וינגר וכוקר, 19.18).

המשחקים שנידחו ייערכו ב־12 באפריל: הפועל ראשל"צ — הפועל ר"גן הפועל רחובות — מכבי ק"ש תלון; אליצור הרצליה — הפועל פ"ת.

ארגון שחקני כדורסל

יצחק ויסהוף

שמואל זיסמן (יו"ר), דורון ג'י־מצי (סגן יו"ר) אבי מאור (מזכיר), חיים זלוטיקמן (גזבר) ומיקי ברקוביץ (נשיא כבוד) — אלו המינויים שהוכרזו אתמול בישיבת היסוד של ארגון שחקני הכדורסל שמטרתו תהיה שמירת אינטרסים של השחקנים, היחסים בין השחקן לאגודה, בין השחקן לאיגוד הכדורסל וכן יפעלו למען שינוי תקנון איגוד הכדורסל בתחומים רבים.

במשרדו של עו"ד שמואל זיסמן התכנסו אתמול חברי ההנהלה. בנוסף לבעלי התפקידים מכהנים עוד ב־הנהלה משה רייס, נרב הנפלד, ארי רוזנברג ולאוואן מרסר שהיה היחיד שנעדר מהפגישה עם העיתונאים.

יו"ר הארגון שמואל זיסמן מסר כי האסיפה הכללית של שחקני הכדורסל תערך בעוד שישה חודשים. „עד אז אנו מקווים כי כל הכדורסלנים בארץ, כולל זרים ומתאזרחים, יצטרפו אלינו. כיום אנו בשלבי ארגון, אך יש הענות מרהימה גם של שחקני עבר ולכן הקדמנו את הקמת הארגון" אמר שמואל זיסמן.

חברי ההנהלה ציינו כי ישמחו ל־שבת עם ראשי איגוד הכדורסל ב־מטרה לקדם את הענף ולשפר את תנאי הכדורסלנים המופיעים בו.

"חבר שחקן צריך לשחק"

[illegible]

אושר פליי־אוף חדש

יצחק ויסהוף

הנהלת איגוד הכדורסל אישרה אתמול את החלטות הנשיאות והועדה המקצועית בדבר שינוי שיטת משחקי הפלייאוף בעונה הבאה.

מדובר על ארבע קבוצות שיתמודדו על האליפות כאשר משחק הגמר יוכרע לטובת הקבוצה שתזכה בסידרת הטוב מחמישה משחקים.

כן הוחלט להשאיר את החלטות הבורר עובדיה רויאל בדבר שיתוף שני זרים בכל קבוצה.

אושרה החלטה כי ניתן יהיה להחליף את שני הזרים החדשים עד שלושה ימים לפני המחזור השביעי. כמו כן הוגן בתקנון השאלות שחקנים עד גיל 24 וכן חמישה עשר שחקנים בלבד בסגל קבוצות לאומיות.

● בהנהלת איגוד הכדורסל הועלתה הצעה שחברי הנהלת האיגוד המשמשים גם כנציגי הקבוצות לא יוכלו לייצג את קבוצותיהם במוסדות השיפוטיים של איגוד הכדורסל.

קנס לדלזול

יצחק ויסהוף

ועדת משמעת סניפית של קבוצת הפועל ת"א בכדורסל, הטילה אתמול קנס כספי על הכדורסלן ג'ונתן דלזול שהחרים את משחק קבוצתו שלשום בחולון (75:73).

כמו כן סגב דלזול קנס כספי על תנאי. הכדורסלן לא היה נוכח בישיבת ועדת המשמעת ולכן זו הודיעה לו כי יש לו זכות לערער על העונש כפרק זמן של 72 שעות.

היום אמורה הנהלת הפועל ת"א להפגש עם עורך דינו של דלזול יוסי לבנה.

הליגה בראי הסיכומים

[illegible]

מלב ים תשיק נשיא המדינה, חיים הרצוג, את אליפות העולם בשייט מפרשיות

ברוקמן ופרידלנדר פתחו חלש

● שייט

יוסף גלזר

כשהוא שט בסירה בלבוש מזניק אתמול בבוקר נשיא המדינה חיים הרצוג („אני עוסק בשייט כבר 47 שנה") את אליפות העולם בשייט מפרשיות מדגם 470 בחוף השקט בחיפה.

הזינוק נדחה בלמעלה משעה בשל שינויים בכיוון הרוחות ולאחר מכן אף נפסל הזינוק הראשון, מה שגרם לאיחור ניכר.

בשעות הערב נפתחה האליפות באופן רישמי בטקס חגיגי לעיני קהל רב [illegible] בטיילת בת־גלים.

לאחר מצעד 20 המשלחות והנפת דגל האליפות למשמרת לנשיא המדינה בכבות השמיעו הנשיא חיים הרצוג, ראש העיר המארחת אריה גוראל ויו"ר הוועדה הציבורית [illegible] מנכ"ל צי"ם מתי מורגנשטרן. בהנחייתו של ירון לונדון הוצגו קטעי מוסיקה, מחול וזמר על טהרת ואמנים חיפאים וזיקוקי דינור חתמו את הטקס.

גם שייט היה אתמול אך עד מהרה התברר כי היום הראשון (מתוך ששה) לא האיר פניו לשייטים הישראלים. רק צמד אחד מתוך ששת הצוותים הישראלים הצליח להתברג ב־20 המקומות הראשונים. היו אלה הוותיקים שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר שתפסו את המקום הי"ז.

הישראלים יכולים להתנחם בכך שמסיכום האליפות נחשבים רק חמישה מתוך ששת השייטים והגרוע מכולם אינו נחשב.

[illegible] ג'ונסון [illegible] ונאולן מאנגליה.

והאחים [illegible] שהתאמנו לאורגנה בישראל, עם נבחרת הלאומית נחשבים לצמד בעל סיכוי טוב לזכות במדליית הזהב מה גם שאשתקד ניצחו בתחרות גדולה בצרפת.

בתחרות הנשים, בה ישראל אינה משתתפת, ניצחו מגאף וסורנסון מדנמארק לפני פורטו וברדינו מאיטליה ולולגט ומאיו מצרפת.

היום, ב־11, תחלנה תחרויות היום השני.

ראה גם „משטה" וב„עמוד אחורי".

נצחון 49 לבוסטון

בוסטון סלטיקס השיגה את נצחונה ה־49 ומוליכה במחוזר האטלנטי באנ.בי.איי. לקראת 21 המשחקים, בשגברה על ניו ג'רזי נטס 105:106.

היום פתיחת ועידת הפועל

הועידה הארצית העשירית של הפועל תיפתח הערב בשעה 8, בתיאטרון ירושלים.

בין אורחי הכבוד של הועידה יהיו נשיא המדינה חיים הרצוג, שר החינוך והתרבות יצחק נבון, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות יעקב ישי ועוד.

בסיום הערב [illegible] קיום הפועל.

[illegible]

השייט יואל סלע, המורה לחינוך גופני — רעיה ברנשטיין, מזכירת מועצת פועלי כפר סבא — ואב בלפר, מזכיר הפועל בצרת — סעיד איסקנדר. שלושה מבין ה־11 יקבלו את העיטור לאחר מותם: אהרון רוזנבלט ז"ל, מייטק קנטור ז"ל ושמחה חיניקים ז"ל.

לדפנה ויוסי
לברכה ואליהו עמיאל
הרבה ברכות בהולדת
הבן־הנכד
רות וישראל פז

מה ● מתי ● היכן

ועדת משנה לתכנון ובניה
חולון
תיק בנין 2979
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 148 בגוש 6019 ברח' יחזקאל מס' 8 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 501 מ"ר בשתי הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
תיק בנין 5214
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 129 בגוש 6019 ברח' יואב מס' 3 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 577/2 מ"ר.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — חולון

תן טרמפ לחייל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב פרישמן מס' 47 גוש 7113 חלקה 126.
תיק בנין 7/96־047
בקשה מס' 871373
בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בכבס. בגוש 6235 חלקה 109 רח' ליטוינסקי מס' 16 רקיינו 2 יחידות במגרש פחות גודל.
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף והנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
אורי עמית, ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 58 בגוש 8276 רח' המרגניות 12 תוכנית 295/87 בחריגה: עד 6% בניה, 1 קומה ת.ב. 5779 ותוכנית 52/85 בגוש 7933 חלקה 167 בחריגה מבוקשת בהקלה: בניה על הגג ת.ב. 4048.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

ועדת משנה לתכנון ובניה
חולון
תיק בנין 292
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 278 בגוש 7163 ברח' קפא"ח מס' 4 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 260 מ"ר בכל הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר
ויו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לבנין ולתכנון
עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מר הרשקוביץ יעקב הגיש בקשה לועדה ואת בתכנית מס' א' 17801 לאשר תוכנית מצב קיים לבנין בן 3 קומות ברח' הירקון 37, גוש 6105 חלקה 187 (חלקה ישנה 42) באזור תעשיה בהקלות הבאות.
1. 3 קומות עם 50% בניה לכל קומה וסה"כ 150% בניה במקום 4 קומות של 40% וסה"כ 160% בניה, או במקום 2 קומות בנות 50% בניה וסה"כ 100% בניה וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים ב' 105 החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק, בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בתוך 14 יום מיום פרסום זה.
מ. אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ולתכנון עיר בני ברק

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לבניה על הגג בחלקה מתכנית שנקבע בת.ב.ע. 1680 ולפרגולות בשטח עד 25 מ"ר בלבד לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת הקרקע ולמלונית בקומות א' ר"ב, ברחוב אידלסון מס' 5 גוש 6909 חלקה 40.
תיק בנין 005־109־2
בקשה מס' 880084
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרחב תיכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התיכנון והבניה, בקשה להקלה למתן הקלה
בהתאם לסעיפים 150־146 מחוק התיכנון והבניה תשכ"ה1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה בבנין על חלקה 60/61 בגוש 3703 רחוב גלוסקין רחובות. כדלקמן: א. תוספת 21% בשתי הקומות העליונות בבנין כך שאחוזי הבניה יגיעו בסה"כ ל־111% במקום 90% המותרים עפ"י התוכנית. ב. תוספת קומה מפולשת ועוד 2 קומות מעל למספר הקומות המותר עפ"י התוכנית. ג. הקלה של 10% בקו בנין צדדי כך שקווי הבנין הצדדיים יהיו 3.60 מ' במקום 4 מ' המותרים.
כל המעונין יוכל לעיין בתוכנית הבנין ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית, קומה ד' כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך שבועיים מיום פירסום זה בעיתון.
יחזקאל הרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

טלוויזיה

(כב), כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה. 09.00 עד כאן. חדשות קול ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.35 האנקור. 09.50 הרפתקאות בגן חיות. פרק 18: איכון הנראה. 10.15 ספורט לנו. 10.20 סוכן חשאי מ.י.ל פרק 1: מסר מה עבר. 10.40 בעלי החיים המופלאים. 11.25 רפאל. פרק 2: המשך הביוגרפיה של רפאל. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: תכניות לימודים, חצב המדבר ומחשבים בחינוך. 14.55 סוב טוב והגמד: אבן העקים. 15.20 שעת כושר. 15.30 גברת סלפלת. 15.40 מאתיים שניות למבואות ים. 15.45 מהרנסאנס עד החיפושיות. מוסיקה כלית ווקאלית. 16.00 שביל באמצע שביל כצר. טיול השבוע: המכתש הקטן. 16.15 פיצוחים, שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 16.50 40 עד כאן מידע הסטורי מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב חרש מנחם גרעון רייכר. 17.30 שמיניות באוויר מגזין לנוער בשידור ישיר מנחה דליק חלינץ. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 הקלאות היום. 19.00 בקו הבריאות, צריכת־יתר של תרופות (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 רוח הארץ. 20.30 תצפית — מגזין ודרשנוי בענייני מדע, טבע ורפואה, וניצול הרוח והטכנולוגיה במירוץ אחר הגולה, בשייט מפרשיות 470, הנערך בימים אלה בחיפה. עוד בתכנית: מהי התוכנה הזדונית שמחדרת למחשבים והורסת אותם, התוכנה המכונה כפי כול וירוס המחשבים? מנחה: יעל דן. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 מוקד. 22.05 סרט קולנוע צרפתי, בורסלינו, סרט המוריסטי על עולם הפשע של צרפת בשנות ה־30, בכיכובם של אלן דלון וז'אן פול בלמונדו כשני גאנגסטרים. כן מופיעים מישל בוקה, קתרין רובל ופרנסואז כריסטוף. 00.05 פסוק של יום וחדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 סרט הרפתקאות לילדים, רובינזון. 19.05 צרפת עכשיו. 19.10 סרט תיעודי זאת ארצי. 19.40 דרמה, מולקה ראשונה. 19.50 סרט תיעודי, מעקב משטרתי. 21.35 הבלש קולמן, זרים.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.09 „בהסמנה ניגונית" מוצרט: קונצ'רטונה בדו מג'ור, ק. 190: ברהמס: סימפוניה מס' 3: פאריית „תרובע משולש הקצוות". 09.00 „קונצרט בוקר" קוראים הסוויטה „האוי יאנוש" ברהמס: רביעייה לפסנתר בלה מג'ור בטהובן קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת מס' 4 ברוקנר: סימפוניה מס' 4 „הרומנטית". 11.57 „פינת השיר" משירי יעקב אורלנד. 12.00 „אמנים באולפן" מרק פורדסן פסנתרו נילסן: שאקונה אופוס 32: ר. שליט רימורנלת קוראי: מחולות מארודסס איירלנד: רפסודיה מטנה: „סונטת זכרונות". 13.05 „בהאזנה ניגונית" כרובים: התפתחות „אנקראון" רוסיני: מבוא ווריאציות לקלרניט ותזמורת; ויוטי קונצ'רטו מס' 22 לכינור ותז; קסטלנואבו טדסקה: חמישייה אופ' 143 לגיטרה ומיתרים; מנדלסון: הסימפוניה „האיטלקית" מס' 4. 15.00 „מוסיקה ויותר" מהקלטות חברת „גאודאמוס". 16.00 קונצרט השבוע ליטורגיקה 1985 לורי ואלפים ואיגור קיפניס צ'מבלו באך: קונצ'רטו ברה מג'ור ל־2 צ'מבלו קוואנץ: סונטה תנ"כית מס' 2 ונרלו סוויטה ל־2 צ'מבלו ויואלדי: קונצ'רטו ל־2 צ'מבלו וכלי קשת סקרלטי: סונטות באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 5 (בת שבע סבלוי־קלבר־כינור נועם בוכמן חליל). 18.00 „שעה עם..." 19.00 „מוסיקה אהובה עליכם" שומאן: קונצ'רטו בלהמינור לצ'לו ולתזמורת ברוק: שביעייה במי במול מג'ור לכלי־נשיפה וכלי־קשת. 20.05 „אינטרלוד". 20.27 „פינת השיר". 20.30 שידור ישיר של התזמורת הסימפונית ים ראשל"צ מנצח לוק"ס פוסטר/סולו; דאן ברנאר פוסייה עמי מעיינה סקרמו ים תיכונית שופר קונצ'רטו מס' 2 בטה מינור לפסנתר ותזמורת. אנתולוגיה קטנה לשירה ברהמס: סימפוניה מס' 2. 23.00 „מהמרי ישראל" י.ס.בא"ר מוסיקה קאמרית וסולו. היידן: סימפוניות.

רשת א'

07.30 „רדיקול". 08.05 „תגה" עם בני הבול. 09.05 „טלודיר" שירות מידע. 10.05 „שירותי" מחולות ושירים. 11.05 „בוקר" עם גרעון הוד. 12.05 „מעורב ים תיכוני". 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.05 „בראש צעיר" מגזין יומי לילדים. 15.30 „האוניברסיטה המשודרת" הציונות כארה"ב ציונות ופוסט־ישראליות/קשת התפיסות. פרופ' ישעיהו ליבמן. 16.05 „מושבים" „תעלומת הצבע" חלק ב' משתתפים ד"ר אמוץ דפני/בוטניקאי וד"ר אברהם ארבל/ואולוג האולוג (ש.ת.) 17.10 „צבעי הקשת" שירי עמים. 18.05 „מקצת ערב". 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שירותים לעולים. 22.05 „זמר מאוחר כוכב" תכנית היכרות ראשונית בשידור חי עם מילכה לטרן.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „קשים עצירה". 09.05 „בראש צעיר" מגזין לילדים. 10.05 „כל צבעי הרשת" עם יואב גינאי. 12.10 „אלוראלוף" ב„בית" עם אהוד מנור. 13.05 „במה היום"/ חדשות ופוסטים. 14.05 „לראות או לא לראות" וחבן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת בוקר" הייה... 15.05 „שירים ושירונים". 15.55 „קראו" [illegible] 16.05 „ימון" [illegible]

כלכלה". 16.30 „על מסטרים ואנשים" מגזין המשק והחברה. 17.05 „רגעי קסם". 18.06 „יש שאלות". 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.55 „מוסף לענייני צבא ובטחון". 20.05 „צימוקים ושקדים" לקט שירים לפסח. 22.05 „מתפשים את המטמון". 00.15 „נ'או ועוד" עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. תולדות מלחמת העצמאות: מבצע חורב. מרצה: ד"ר מאיר פעיל. 06.30 „מוקדים עין" החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר" שירים עבריים. 10.55 „לא סמים" פינה יומית. 11.05 „נכון לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 „דן, רז יומי". 13.55 „40 לאחד" סיפור היום בתש"ח. עם דודו דיין. 14.05 „פגישה יומית" עם אורלי יניב. 15.05 „שירים לחג" עם ארז טל. 16.05 „ארבע אחה"צ". 16.54 „באמן מילולי" פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „יער משהרר" מגזין גלי צה"ל לענייני צבא ובטחון. 18.45 „מעבר לגבול" מגזין גל"צ לענייני ערבים. 19.05 „שירים מבאן" שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „בעיקר מוסיקה" המכללה המוסיקלית תימנה בראשר מגישה הרצאה בנושא „הקול בג'אז". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. תולדות מלחמת העצמאות: מבצע חורב. מרצה: ד"ר מאיר פעיל. 22.05 „על הדבש ועל הכיתאק". 22.55 „לא סמים" פינה יומית. 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה". 23.55 „שירות חנות" עם ד"ר בן עמי פיינגולד מרצה לחינוך באונ' ת"א. 00.05 ציפורי לילה עם משה בקר. 02.00 לא רוצים לישון. 03.00 צלילי בוקר. שידורי צה"ל 2 — 19.05 „שליפה מהמותן". 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המסוחש. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר" עם מיכל ניב. 23.05 „קול תג'אז החי" עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאושר". 07.07 „שיר בבוקר בבוקר". 09.05 „גימלים" עם מיכל שמהאלי. 10.05 „דברים טובים". 11.05 „שבעים מי יודע". 12.05 „אהבה יומיומית". 13.05 „רק בימי תול" עם מנחם פרי. 14.06 „לי ולך" שיר וברכה. 15.05 „תרש, תריש והמתרגש". 16.05 „הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.05 „הצעקה האחרונה" עם יגאל רביד. 20.05 „בטוב באוונים". 21.05 „נאו בירושלים" שידור ישיר מפסטיבל הג'אז בירושלים משתתפים אמנים ישראליים והמולן הסטנדרטן מריסאל סולאל. 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אפתרה: הסיציליאני — 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: מוכת ירח — 9.30 ,7.15

בירהודה: חיזור גורלי — 9.10,7.00,4.30
גת: הקיסר האחרון — 9.00 ,6.00
גורדון: יומני של הוסא — 9.30 ,7.00
דקל: חשוד — 9.10 ,7.00 ,5
דרייב אין:
עבודה בעיניים — 7.45
חוד: עבודה בעיניים — 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: ריקוד מושחת — 9.10 ,7.15 ,4.30
מינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
מינמה 2: סגור
פאר: ת"א לוס אנג'לס — 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: יהושע יהושע — 9.30 ,7.15 ,2,12
רביה:
חן 1: אימפריית השמש — 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: מעקב צמוד — 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה — 9.45 ,7.40 ,4 ,2 ,11
חן 4: יום במלכודת — 9.45,7.40,5,2,11
חן 5: תרגילים בחיזור — 9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: רקרנים — 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: הנרדף — 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החלומים — 9.35 ,7.00 ,4.30
לב:
לב 1: חופשה בכפר — 10.00 ,7 ,5 ,2
לב 2: שובו של מרטין — 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 3: מלאכים בשמי ברלין — 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: ספטמבר 30 — 10.00 ,7.50 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 7.00 ,9.00

רמת־גן
ארמון: אימפריית השמש — 9.30 ,6.40 ,4
לילי: ת"א–לוס־אנג'לס — 9.30 ,7.15
רב־חן:
חן 1: מעקב צמוד — 9.40 ,7.20 ,5
חן 2: ללא מוצא — 6 ,9
חן 3: ריקוד מושחת — 9.40 ,7.30 ,5
חן 4: הקיסר האחרון — 9.15 ,6.15

ירושלים
אריסון: הנרדף — 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנה: אי אפשר לקנות אהבה — 9.15 ,4.30
רון: חשוד — 9.00 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
עוץ לי גוץ לי — 16.00
א.ט.י. — 17.45
סלח לי, אתה נושך את צווארי — 20.00
9 ולצי שבועות של שכרון חושים — 22.00
יום במלכודת — 24.00
כפיר: מוכת ירח — 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: אמפריית השמש — 8.30
סמדר: חיזור גורלי — 9.15 ,7.00
סמדר: ריקוד בחשיכה — 9.15 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: עבודה בעיניים — 9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים: — 21.45 ,18.45

חיפה
אורה: הנרדף — 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: אי אפשר לקנות אהבה — 9.00 ,7.00 ,4.30

עצמון:
עצמון 1: עבודה בעיניים — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: חיזור גורלי — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ריקוד מושחת — 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: מוכת ירח — 9.00 ,6.30 ,4
רביאור:
רביאור 1: מעקב צמוד — 9.15 ,6.45
רביאור 2: הקיסר האחרון — 9.15 ,6.00
רביאור 3: החשוד — 9.15 ,6.50
אורלי: יומני של הוסא — 9.15 ,6.45
קרן אור המזרח:
ת"א לוס אנג'לס — 9.15 ,7.00
פאר: הסיציליאני — 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה
שרון: ת"א לוס אנג'לס — 9.15 ,7 ,5

חולון
סביון: חיזור גורלי — 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: מלון הדר המיומות — 9.00 ,6.00
ארמון: ת"א לוס אנג'לס — 9.30 ,7.30 ,5

מתנ"ס קרית שרת
אבא גנוב — 9.30 ,7.15 ,4.00

בת־ים
עצמאות: מלון הדר המיומות — 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
דוידל: עבודה בעיניים — 9.30 ,7.15

פתח־תקוה
היכל 1: עבודה בעיניים — 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: חיזור גורלי — 9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: רקרנים — 9.30 ,7.15

עפולה
מתתיהו: עבודה בעיניים — 9.00

ראשון־לציון
רון 1: עבודה בעיניים — 9.30 ,7.30
רון 2: חיזור גורלי — 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 30.3
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
מותו של סוכן: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 30.3 ב־20.30
קידוש
בשעה 22.30
בדלתיים סגורות

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3

חולון
אחרון — הושע 32

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, הפ"ג 28

נתניה
פורת — ס"ח 76

פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר

רמת־גן
היכון — עוזיאל 89

תל־אביב
דיזנגוף — דיזנגוף 132
קופ"ח — המלך ג'ורג' 25

חיפה
קופ"ח — יל"ג 6

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'–ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 9.00 ,8.16 ,8.00 ,7.00 ,6.00

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג 9.00, 8.00, 7.00, 6.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.30
בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35
* הרכבת תוסעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות לטמקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
בקור חולים – ילדים
הדסה ע"כ – פנימית, נשים, כירורגית, עיניים א.א.ג.
הדסה הר"צ – אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יפתח מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–16.00. בימי ו' ב־08.00–20.00. טלפונים: 03־433500 03־453600
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02־245358
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229486 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו־ד' – טל' 282752
„קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות רופאי השיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—25.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' ברזובסקי 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 528546. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 03־285822 ;294869
מרכז מידע לקרובנות אונס
לרענות האזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'–ה' בשעה 17.00—21.00
עזרה ראשונה במשטרה
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־335214
ער"ן באר־שבע — 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
מילון מינהרדים
מוקד עת"א לשקרים רופאים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — טל' 065־98334, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823332, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, 03־530848, שח"ל בגוש דן טל'

הרופא והרס"ר זוכו מגרימת מותו של החייל ארז שיטרית

יואב אביב

בית־הדין הצבאי בחיפה זיכה אתמול את סרן ד"ר רפאל סמואלוב ואת רס"ר פיצת נאפסו מאשמת גרימת מותו ברשלנות של החייל ארז שיטרית.

בהרכב השופטים, בראשות נשיאת בית־הדין הצבאי בחיפה, אל"מ נילי פלד, קבע פה אחד כי הרופא ומפקדו של החייל ארז שיטרית אינם אשמים בגרימת מותו והודיע, כי נימוקי פסק־הדין יימסרו במועד מאוחר יותר.

הוריו של חייל ארז שיטרית קיבלו את פסק־הדין בתדהמה. "אין כאן משפט צדק", אמרו בני המשפחה שהיו באולם.

המקרה אירע באפריל אשתקד. החייל ארז שיטרית נמלט מבסיסו והוא נתפס והוחזר בג'יפ. במהלך הנסיעה הוא נפל מהג'יפ ונחבט בראשו. הוא הובא לבסיס בסמוך לצומת גולני. בשעות הערב חש ברע ולאחר שהרופא בדק אותו הוחלט לקרוא לאביו כדי שיקח את החייל לביתו.

בבית הורע מצבו של החייל ובלילה הוא הועבר על־ידי בני משפחתו לבית־החולים פוריה בטבריה. בשל מצבו החמור הוא הועבר באותו לילה במסוק לבית־החולים רמב"ם בחיפה ונפטר בבוקר.

במהלך המשפט טענו סניגורי הנאשמים כי התביעה לא הצליחה להוכיח שמרשיהם גרמו למותו של החייל. לטענתם, מותו של ארז שיטרית יכול היה להיגרם כתוצאה ממכה שספג מאביו.

אקדח וכדורים נמצאו בתאו של הרצל אביטן

זהבה מוזס

אקדח ומספר כדורים נמצאו אתמול במהלך חיפוש בתאו של אסיר העולם הרצל אביטן בכלא איילון.

במסגרת אימון של קורס משק"ים בשירות בתי־הסוהר תירגלו התלמידים אתמול את התיאוריה שלמדו ופשטו על תאי האסירים שבכלא איילון. הם עברו מתא לתא וכהגיעם לתאו של הרצל אביטן שבאגף ההפרדה גילו אקדח וכדורים המוסתרים במגורות הלילה.

הרצל אביטן מוגדר כאסיר מסוכן ביותר שהורשע ברצח שומר "קרן אור" ברמת־גן וברצח מי שהיה מנהל בית־הכלא רוני ניצן. בימים אלה נערך משפטם של הרצל אביטן וחבריו שמעיה אנג'ל ויעקב שמש המואשמים ברצח האסיר חיים שושן באגף "רקפת" שבכלא.

משפטם מתנהל בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ואמצעי שמירה קפדניים ביותר ננקטים שם כדי למנוע בריחתם או פגיעה בהם.

לפני מספר שבועות נתפשה אורית ארביב, אם בנו של הרצל אביטן, עם אקדח בבואה לבקרו בבית־הסוהר בבאר־שבע. אורית, שהינה אסירה ברישיון, שוחררה בערבות לאחר שהוגש נגדה כתב־אישום ופרקליטות המדינה ערערה על שחרורה.

בוטלו האישומים נגד נוטעי העצים בחרבת אבו לחם

בצלאל עמיקם, עתים

כתבי האישום שהוגשו נגד 10 מתושבי הכפר קטנה שבאיזור יהודה ושלושה פעילים בתנועות שמאל, שהואשמו בהסגת גבול בשל נטיעת עצי זית באדמות הכפר חרבת אבו לחם, בוטלו אתמול בבית־משפט השלום בירושלים.

נטיעת העצים נעשתה במחאה על כך שמינהל מקרקעי ישראל והסיירת הירוקה הפקיעו את האדמות ועקרו את עצי הזית שצמחו שם במשך שנים.

לטענת התובעת, מירי בן־ציון, נכנסו הנאשמים לשטח, למרות שנציג מינהל מקרקעי ישראל הזהיר אותם שלא יישארו שם ולא יטעו את העצים.

בדיון הראשון, שנערך בשעתו בפני השופטת מרים נאור, העלו פרקליטיהם של הנאשמים, עוה"ד ג'ונתן כותאב, נתן לם ונטע גולדמן מהאגודה לזכויות האזרח, טענה מקדמית. הם אמרו, כי על־פי מפות וראיות היתה נטיעת העצים בשטחי הפקר שהיו קיימים בין ישראל לקו ירדן עד שנת 67. לכן, אין לבית־משפט בישראל סמכות לשפוט אותם על כך שנטעו שם עצים.

השופטת נאור הציעה לתביעה שתחזור בה מהאישום. אתמול הודיעה המשטרה לבית־המשפט שהיא חוזרת מהאישום ומתחייבת שלא יוגש נגד נוטעי העצים אישום חדש בעניין זה.

הורדת שיעורי הריבית העלתה שערי המניות

אלחנן חורוביץ

הורדת שיעורי הריבית הביאה לריבוי עליות שערים בי מניות ההשקעות. מהן עלו אתמול 148, לעומת 96 שירדו ו־181 שנשארו בלי שינוי.

בניגוד ל"השקעות" הוסיפו מניות הסחר להגיב לירידת ערך הדולר בעולם. במניות הסחר עלו 7 שערים, לעומת 11 שירדו ו־12 שנשארו בלי שינוי.

המחזורים הסתכמו ב־3.7 מיליון ש"ח ב"השקעות" וב־5.9 מיליון ש"ח במניות הסחר, המחזור ב"משתנים" בלבד עלה למיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב היתה נטייה לעליות קלות בצמודות למדד בנושאות 3% ריבית לשנה. בנושאות 4.25% ריבית לשנה היתה נטייה לירידות עד חצי אחוז. בצמודות ב־80% למדד היו תנודות קלות. בסוג "בריחה כפולה" נרשמו עליות עד 3%. בצמודות במט"ח תנודות קלות.

במילווה שחר מועד עלה המחזור ל־51.4 מיליון ש"ח. התשואות השנתיות נעו בין 15.7% ל־17.8%.

של המטבעות ירד אתמול ב־0.05 אג' ל־1.5664 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.07 אג' ל־1.5664 ש"ח.

דולר נוסעים — 1.585 ש"ח.

דולר שחור הוסיף לנוע בין 1.67 ל־1.68 ש"ח.

בטוקיו ירד אתמול הדולר כ־ין יפאני נוסף — ל־124.43 ין —

גלגלי הבורסה

היה ב־4% פחות לעומת יום ה' של השבוע שעבר. אך בצהריים ותרבו ידיעות על התערבות בנקים מרכזיים לטובת הדולר וחל שיפור קל בשערו שהגיע ל־124.8 ין יפאני.

במסחר רב־צדדי במניות לפני הצהריים נעו העליות בין 0.8% (כלל סחר) ל־1.1% (יואל) לעומתן ירדו נייר חרות ב־0.6% וכלל תעש' אל' ב־0.8%. המחזור בשלב מסחר זה הסתכם ב־516 אלף ש"ח בלבד.

במסחר במניות במשתנים אחרי הצהריים עלו 23 שערים לעומת 1 שירד (כלל תעש' אל') ו־4 שנשארו בלי שינוי. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־2.5% בנכסים בנין.

מדד המניות עלה מ־78.06 ל־78.95 נקודות, ב־0.85%.

במניות ההשקעות בלטה ביותר העלייה ב־15.8% בגל אופ', ב־10% עלו תכן, מרכז קבלנים 5 ואלרוב 1. לעומתן ירדה גולדפרוסט 5 ב־10.1%, ב־10% ירדו ויקטור, ברישון 1 ומשוריות 1.

במניות הסחר שפדיונן ב־1988 נעו עליות השערים בין 0.4% (פועלים מ') ל־2.1% (פועלים מב'). לעומתן נעו הירידות בין 0.3% (כלל שח 7) ל־1.2% (מזרחי מ'), תשואותיהן השנתיות נעו בתחום 10%.

במניות הבנקים המסחריים שמרקיו להשיר עלתה הסטנות 01 ב־3 אחוזים. לעומתו ירדה הסטנות 05 ב־0.2% וכלל מ"ד 1 ב־0.1%.

הגימלאים במצעד האחד במאי 1988

הסתדרות הגימלאים תשתתף במצעד־מפגן האחד במאי של ההסתדרות הכללית לכבוד 40 שנה לקוממיות של המדינה ביחידה מיוחדת.

נשלח מכתב חוזר לסניפים ולארגוני הפנסיונרים בבקשה לעשות את הדרוש כדי להבטיח השתתפות מירבית של ציבור הגימלאים במצעד שתפקידו לבטא את יחסו של דור המייסדים למדינה ולציין את מעורבותו של ציבור זה בנעשה בחברה כיום.

לשם מסירת פרטים יתקיים ביום א' 10 באפריל בשעה 9.30 בלשכת המס רח' ארלוזורוב 115, תל־אביב, מפגש של יו"ר סניפי הסת. הגימלאים ויו"ר ארגוני הפנסיונרים.

נתמנה מטה למבצע ובו חח"ח א. אלפרט, צ. אטלס וח. טלמור. המטה יוציא הוראות מפורטות.

ביום עיון של אחיות גימלאיות

ביום עיון לאחיות ואחים גימלאים שנערך בבי"ס לפעילי ההסתדרות, הרצה חח' א. אברהמוביץ על הישגי ציבור הגימלאים והאתגרים שלפניהם:

א. שמירה על רמתן של קצבאות הזיקנה למרות נסיונות תורים מצד האוצר להקטינן.
ב. השגנו ניצחי שחיקה לפנסיונרים בקרנות הביטוח ולגימלאים התקציביים.
ג. הודות ללחץ ציבורי שהפעלנו נתקבל תוק הסיעוד בכנסת אשר יכנס לתוקפו באופן מעשי ב־1 באפריל 1988, היינו בעוד מספר ימים.
ד. יזמנו את הקמת השדולה בכנסת המשמשת משענת נאמנה לציבור הגימלאים במאבקיו השונים.
ה. הבאנו את בעיות הגימלאים, בעזרה האוהדת של כלי התקשורת האלקטרונית והכתובה, למודעות הציבור.

האתגרים שלפנינו שאושר לקדמם בשנת הבחירות: א) הכנסת כל רכיבי השכר לחישובי הפנסיה; ב) עדכון הפנסיות בהתאם לשכר הממוצע במשק; ג) העלאת גיל הפרישה לפנסיה מטעמים חברתיים וכלכליים; ד) פעולה למען שרותי סעד ממלכתיים משופרים, בניית בתי אבות עממיים נוספים ורבוי מועדונים לגימלאים.

בעקבות ההרצאה התפתחה שיחה ערה. הנחתה חח' יהודית ברטון.

חילופים בראשות הסתדרות הגימלאים

לפי בקשת חח' אליהו רייך שנבחר ליו"ר הסתדרות הגימלאים לאחר התפטרותו של חח' אוריאל אברהמוביץ – נדחו החילופים ל־1 במאי ש.ז.

גימלאי חברת החשמל – במרחב הדרום בחרו מועצה בת 70 חברים. מזכירות בת 9 חברים שהם: בוכנר, גיטליץ, וולפסון, חיינקס, יצחקו, יחיאלי, צלונים, צפורי, רונן. לועד הביקורת נבחרו: הנדלסמן, מלין, תרשיש. כיו"ר הארגון נבחר שלמה גיטליץ.

גדעון שגיא יו"ר האגף למינהל וכח אדם – מביא לידיעת המוסדות כי בהתאם להסכם בין ההסתדרות והממשלה על המוסדות להפריש מרכיבי השכר המוכרים לפנסיה לחלק: 1. חלק המוסד, אחוז נוסף וביחד 12% בהתאם להסכם נוכרת ההפרשה הנוספת לצרכי מס. 2. חלק העובד במקביל ינכה המוסד 0.5% נוסף וביחד 5.5%. 3. תחולת הגדלת דמי הגימלאים לקרן הפנסיה 1 באפריל 1988.

מבטחים – ב־20 במרץ ש.ז. התקיים יום עיון לפעילים מרמת־גן, מחולון, בבית ההבראה בזכרון יעקב. בירך חח' נור עזרא, הרצו ש. אבינזר על מקורי המתיחות בחברה הישראלית וע. לוק על מדיניות פנים וחוץ. הנחו ש. גילמן, וא. גפן. המרצים השיבו לשאלות החברים.

ותיקי התנועה במחוז יהודה – בישיבת מזכירות ב־17 במרץ ש.ז. בירך יעקב כהן את אליהו רייך. הדיון נערך על מעמד הגימלאים במפלגת העבודה. בדיון השתתפו: סלים, וייסמן, שלי, בן ארי, מור, רייך, שושנה רצ'ינסקי, אין יחזקאל רכז הסניפים במחוז יהודה.

ותיקי התנועה – התכנסו ב־9 במרץ ש.ז. בהשתתפות חח' משל. בדיון הועלו נושאים אקטואליים והתביעות מהנהגת המפלגה לייצוג הולם בוותיקי התנועה. בדיון השתתפו: יחיא, מזור, סלע, אבינור, הנחה צבי צבואלי.

בסניפים

גבעתיים – ב־23, 22, 21 בפברואר ש.ז. התקיים טיול לצפון הארץ. ב־29 בפברואר ש.ז. התקיימה מסיבת פורים משותפת לשני המועדונים, צפון ודרום.

חיפה – ב־3 במרץ ש.ז. התקיימה מסיבת פורים במועדון רוממה, במסיבה צוינו ברגשי הערכה יום התולדת של 14 חברות וחברים שהגיעו לגבורות ושלושה בני 90 ומעלה. הנחה אהרן לרנר, יו"ר הסניף. חברה שהגיעה ארצה בשנת 1925 הרשימה את הנוכחים בסיפור חיית המרגש. ברכו יוסף בלושטיין וחח' שלמה וול.

ביום 13 במרץ ש.ז. הוקם סניף וותיקי התנועה בבת־גלים. בהשתתפות חח' בלושטיין ווולברשטיין לועד נבחרו אורנד גדליהו, ציקנובסקי, וטיאן, סביר, ועטסמן. הנחה מזכיר המפלגה חח' עוזי. ב־15 במרץ ש.ז. חוגגת תנאר איש המפלגה מטעם מועצת פועלי חיפה בהשתתפות חח' חיים הברפלד והוא העניק לבלושטיין, פלג, ניסן דוד, לבב, צפורה לסקוב, מינגלד. ב־16 במרץ ש.ז. אספת עובדי המדינה של מחוז חיפה – בהשתתפות בלושטיין, מלוחוס, סתת, הנחה חיים מגלו.

רחובות – ב־18 בפברואר ש.ז. נערך סיור ברחב בעיירה יבנה, ועד סביבות אשקלון. התקיימה מסיבת פורים בהנחיית רכז ההדרכות חח' זהבי.

תל־אביב יפו – ב־22 בפברואר ש.ז. התקיים טיול לנמל אשדוד, אשקלון, יד מרדכי, קרית־גת. ב־7 במרץ התקיימה מסיבה חגיגית בבית ברנר הנחה חח' א. סגל. ברכו אורי אלפרט, בן עמי ארליך, י. גדעוני, מאירך, לילי מנחם, וטדי קאופמן מזכיר המועצה.

רעננה – ב־4 בפברואר ש.ז. מסיבת טו בשבט בירך אברהם יחיא, הנעימה בשירה דורית הררי. הנחה איזיק סלע. ב־7 בפברואר ש.ז. הרצה ש. אבינזר על יהדות התפוצות. ב־14 בפברואר ש.ז. הרצה ד"ר שמעיה על השוכרת. ב־23 בפברואר ש.ז. טיול לאילת ל־3 ימים. 28 בפברואר ש.ז. הרצה בנימין סלע על המחשב בחיי יום יום. ב־5 במרץ ש.ז. מסיבת פורים בירך ראש העיר בנימין וולקוביץ, הופיעה זמרת, הנחה איזיק סלע. 6 במרץ ש.ז. הרצאת אלוף משנה מיל אלי גבע, על השטחים. 20 במרץ ש.ז. הרצאת גדעון בן ישראל על שמירת זכויות הגימלאים.

חדרה – ב־2 במרץ ש.ז. מסיבת פורים ברכו: הולצמן, רחל טרוס, חזי מלכוביץ. הופיעה מקהלת הפנסיונרים "רוני בניצוחו של המלחין דודו שני.

חולון – ב־23 במרץ ש.ז. מפגש הגיגי לכבוד חג הפסח. הופיעה מקהלת הסניף בניצוח אילן כדורי. ברכו משה רינות, ראש העיר חיים שרון, והרחות הכבוד ת"כ אורה נמיר סיפרה על עבודתה בועדת העבודה והרווחה שהיא עומדת בראשה. הנחה אליעזר גפן יו"ר הסניף. ב־20 במרץ ש.ז. נערך יום עיון לתלמידי המכללות מחולון ורמת־גן, שמעון אביזמר הרצה על גורמי המתיחות בחברה הישראלית וע. לוק שוחח על מדיניות חוץ ופנים. הנחה חח' דוד עזרא. בניהולם של אליעזר גפן ושמעון גילמן. בסיום נערך טיול לזכרון יעקב והסביבה.

הסתדרות הגימלאים מברכת את מזכ"ל ההסתדרות חברי הוועדה המרכזת, חברי השדולה בכנסת ואת כל ציבור הגימלאים ומשפחותיהם בברכת

חג שמח

לרגל החג לא יופיע הטור השבועי בשבוע הבא – הטור הבא יופיע ביום שלישי כ"ח בניסן 12 באפריל ש.ז. משרדי הסתדרות הגימלאים יהיו סגורים בימי הפסח. עורך הטור אברהם גל מברך את ציבור הקוראים בחג שמח.

בפלילים

4 שנות מאסר לשודד סוכנות ספורטוטו

עתים

4 שנות מאסר בפועל הוטלו אתמול על אביחי מכורש, בן 26 מראש העין, שהורשע בשוד מזויין בסוכנות הספורטוטו בעיירה.

הצעיר הובא לדין בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב והואשם כנשיאת נשק שלא כחוק, שוד ונהיגה בזמן פסילה.

התובע, עו"ד משה שילה, טען, כי מכורש הגיע בשעה 13.00 לחנות הספורטוטו ברח' העצמאות בראש העין, כאשר בעלי הסוכנות עמדו לסגור אותה. כשהוא מצוייד באקדח ופניו מכוסים בכובע גרב צעק הנאשם "זה שוד" ודרש מהמתלוננים את כספם. כאשר אחד הבעלים התמהמה, איים עליו השודד: "מה אתה רוצה, שאראה לך שזה לא צעצוע? זה אמיתי".

תוך כדי איומים נטל הנאשם 1800 ש"ח ואת מפתחות רכבו של אחד הבעלים, יצא החוצה, כלא את המתלוננים בפנים ונמלט עם המכונית שגנב.

הנאשם הורשע על־ידי השופט אורי שטרוזמן שציין בגזר־הדין, כי השוד עצמו, אף כי השלל אינו רב, הוא חמור והאיום באקדח - בין אם הוא אמיתי או צעצוע — חמור שבעתיים. לכן גזר עליו השופט שלוש וחצי שנות מאסר בפועל ושנה וחצי על־תנאי בשל תיק זה, וכן הפעיל חצי שנה מאסר שהיתה תלויה ועומדת נגדו.

קזינו מיוחד לנשים נחשף בבת־ים

עתים

קזינו בלתי חוקי למשחקי פוקר שנועד במיוחד לנשים, נחשף לדברי המשטרה, שלשום בלילה בדירת מגורים בבת־ים.

בלשי מחלק המודיעין של הזרוע המרכזית משטרה על דירת המגורים בקומה הרביעית שברחוב שטרן בבת־ים לאחר תצפיות על המקום.

במקום שהו אותה עת 23 אנשים, 13 מהם נשים והיתר גברים. החשודים היו בעיצומו של משחק רולטה.

המשטרה תפסה במקום 3,400 דולרים, 4,180 ש"ח ו־500 אסימוני משחק.

דוברות המשטרה מסרה, כי המועדון שנחשף היה מיועד בעיקר לנשים. היא ציינה, כי הנשים התושבות שנעצרו הינן ברובן נשואות וחלק מבעליהן שלא נמצאו אותו מוכרים כמי שעוסקים אף הם במשחקים אסורים במקומות אחרים.

בעלת הדירה, בת 46, היגה דמות מוכרת למשטרה.

חשודים בנסיון לאלץ ערבי להתפטר מעבודתו

עתים

שני תושבי מחנה ג'ילזון שברצועה נעצרו אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב ל־4 ימים, כחשודים בתקיפת צעיר ערבי שעבר במסעדת "הגזוזטרה", תוך איומים כי "מי שעובד עבור יהודים אחרי ה־1 באפריל — יירצח".

ב"כ המשטרה, רס"ר מוטי כרמלי, אמר בבית־המשפט, כי השניים, גמעה אבו־עיאש (43) וכרים מתמיר (27), הופיעו ביום א' השבוע במסעדת "הגזוזטרה" הם ניגשו לעובד, מחמוד נאסר, כשבידי אחד מהם סכין שלוף והודיעו, כי באו מטעם "מטה ההתגוננות" וכי יתרצו וירצחו כל מי שימשיך לעבוד אצל היהודים.

השניים חשודים כי תקפו את העובד הערבי, וכאשר באו שוטרים שהוזעקו למקום — תקפו גם אותם. כמו־כן איימו על עוברים ושבים. ב"כ המשטרה דרש להאריך מעצרם ב־10 ימים בטענו, כי אם ישוחררו הם עלולים לבצע איומיהם.

בת 83 נשדדה בידי בחורה בתל־אביב

עתים

שודדת חטפה אתמול תיק שהכיל 500 ש"ח, דמי קצבת ביטוח לאומי, מידיה של ישישה בת 83, תושבת תל־אביב.

האשה אמרה לחוקרי המשטרה, כי סמוך לשעה 12.15 בצהריים, בהיותה בחדר מדרגות ביתה, הופיעה בחורה וחטפה מידיה את תיקה. הישישה לא נפגעה והמשטרה פתחה בחקירה.

שוטר נפצע כשניסה לעצור נהג בטייבה

עתים

אמנון שאבי, שוטר ממשטרת טייבה, נפצע קל אור לאתמול לאחר שניסה לעצור נהג מכונית סובארו שניסה לדרוס אותו בכבישי הכפר.

השוטר ניסה לעצור רכב שנסע באורות מסוכן, אך הנהג פגע בשוטר. תוך מציעתו ברגל, קם השוטר, ירה לעבר גלגלי הרכב וניהל מאבק עם הנהג כשהוא תלוי על רכבו. תודות לעקשנותו נעצר הנהג כשהוא פצוע אף הוא. השוטר הועבר לבית חולים מאיר בכפר־סבא, קיבל טיפול ושוחרר.

לאסתר ואבי קמינסקי

אתנו באבלכם במותו של

צבי קמינסקי ז"ל

סניף מפ"ם ראשון־לציון

ישראל תהיה מלוכלכת בחג הפסח בגלל העוצר בשטחים

ערימות אשפה ברחובות באר־שבע ● צפויים שיבושים חמורים בתל־אביב ובירושלים

שלי יחימוביץ, עתים

העוצר בשטחים כבר נתן את אותותיו על החיים בבאר־שבע ובדרום. תילי אשפה נערמו אתמול ברחובות באר־שבע, ולא היה מי שיפנה אותם. 150 עובדי הניקיון נותרו בבתיהם בגלל העוצר.

אנדריי אוזן, סגן מנהל האגף לשיפור פני העיר, אמר, כי שבוע לפני חג הפסח מצטברות כמויות אשפה פי שלוש מהרגיל, ובהיעדר העובדים מהשטחים אי־אפשר יהיה להתגבר על הכמויות העצומות של האשפה. "זו בעיה שלא היתה לנו ב־20 השנים האחרונות ונצטרך לחשוב על היערכות שתקטין את תלותנו בכוח העבודה מהשטחים", אמר אוזן.

אתמול גוייסו למלאכת הניקיון תלמידי תיכון ומחר, ערב החג, יעזבו כל עובדי העירייה את משרדיהם ויעסקו גם הם בניקיון העיר.

בבית־החולים "סורוקה" נערמו אתמול שלושה טונות כביסה מלוכלכת והיום ייערמו שלושה טונות נוספים. בבית־החולים מכבסים את המצעים במכבסה במזרח־ירושלים וכעת ייאלצו החולים להביא מצעים מביתם.

שיבושים בתל־אביב

שיבושים חמורים צפויים בפינוי האשפה לקראת ליל הסדר בתל־אביב בשל היעדרות עובדי התברואה מהשטחים. לקראת הפסח צפויות כמויות אשפה גדולות במיוחד.

עיריית תל־אביב־יפו נערכת להתמודד עם המצב על־ידי הוספת משמרות של עובדי התברואה האחרים.

חלק גדול מ־350 עובדי התברואה של עיריית ת"א־יפו תושבי השטחים לא הגיע אתמול לעבודה ונגרמו קשיים בפינוי הפסולת ברחובות ת"א.

צמצום שירותים בירושלים

בעיריית ירושלים צופים כי יחולו תקלות באספקת שירותי ניקיון, גינון ותחזוקה, אם יימשך הסגר שהטיל צה"ל על איזור יהודה ושומרון.

מתוך 1,500 הפועלים הערביים העובדים בעירייה לא באו אתמול לעבודתם למעלה מ־200 פועלים המתגוררים בשטחים. הפועלים המתגוררים במזרח ירושלים הגיעו לעבודה כרגיל.

העירייה פנתה לצה"ל בבקשה שינפיק סידורים שיאפשרו כניסת עובדי עירייה ערבים מהשטחים לירושלים, כדי שיוכלו להמשיך בעבודתם. אולם בקשה זו נענתה בשלילה.

בעירייה צופים, כי אם יימשך הסגר לא תוכל העירייה לספק שירותים כרגיל ותצמצם, בין היתר, את תדירות איסוף האשפה.

עובדי „שמשון": את הכסף לקחתם – אל תגעו בכבוד

אבשלום קווה

כמאה מעובדי מפעל הצמיגים „שמשון" בפתח־תקווה הפגינו אתמול מול משרדי „כור", בעלת המפעל, בתל־אביב. המפגינים הגיעו לחזית הבניין יחד עם בני משפחותיהם והתפזרו כעבור שלוש שעות.

העובדים נשאו כרזות בגנות מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, חברת העובדים וההסתדרות. באחת הכרזות נאמר: „לקחתם לנו את המשכורת – אל תקחו לנו את הכבוד".

העובדים מנהלים מאבק נגד החלטה שלא להעביר לחשבונם משכורת 13 ומנעה מהם את חשי המקובל לחג הפסח בשל הקשיים הכלכליים בהם היא נתונה.

בהפגנה השתתפו גם מספר נציגים ממפעל הצמיגים „אליאנס" בחדרה, ש„שמשון" היא חברת בת שלה.

מהנהלת „כור" נמסר בתגובה, כי החברה נמצאת בקשיים והיא עושה מאמצים כדי שמשכורת מארס תשולם במועדה.

עובדי „אליאנס" מתכוונים לחדש את מאבקם לאחר החג.

עובדי „שמשון" בהפגנתם (צילום: עוזי קרן)

12 בתי־חולים יושבתו היום ומחר אבל יהיו כשרים לפסח

עובדי מד"א הפגינו נגד סגירת התחנות

יוסף שמי, חיים מרגלית, יואב אביב, יהודה צור, אשר שילוני

רופאי המדינה ממשיכים בעיצומים וישביתו היום ומחר 12 בתי־חולים.

בתי־החולים שיעבדו במתכונת שבת הם שיבא בתל־השומר, איכילוב ורוקח בת"א, ביה"ח בנהריה, רוטשילד בחיפה, הלל יפה בחדרה, בתי־החולים הפסיכיאטריים אברבנאל בבת־ים, שער־מנשה, איתנים בירושלים, באר־יעקב, ביה"ח בנס־ציונה וביה"ח הגריאטרי שמואל הרופא.

המטבחים יוכשרו

עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים הודיעו אתמול, כי יכשירו את המטבחים לקראת החג, לאחר שבמשך היום השתלטו על המטבחים בבתי־החולים הממשלתיים ומנעו ממשגיחי כשרות לבצע את עבודתם.

עובדי מד"א הפגינו

הנהלת מגן־דוד־אדום החליטה אתמול להמשיך במאבקה נגד סגירת תחנות ומוקדים.

"סגירת תחנות מגן־דוד־אדום היא ביטוי קיצוני למדיניותו ההרסנית של האוצר" — הכריזה ח"כ אמירה סרטני, בהפגנת עובדי מד"א שנערכה אתמול בעפולה.

היא קראה לראש העיר, ח"כ עובדיה עלי, להתייצב בראש המאבק נגד שר האוצר חבר סיעתו, כדי למנוע את סגירת התחנות בעפולה, במגדל העמק, בחצור הגלילית, בנווה מעלות ובקצרין ברמת הגולן.

כ־300 איש הפגינו אתמול מול מועצת עיריית חצור נגד ראש המועצה, על שאינו פועל כדי למנוע את סגירת תחנת מד"א במקום.

13 קיבוצים באזור שלחו מכרקים לראש הממשלה ולשרת הבריאות נגד הכוונה לסגור את תחנת מד"א בחצור, המשרתת אוכלוסייה גדולה של קיבוצים ויישובים עירוניים. גם במעלות קובלים התושבים על הכוונה לסגור את תחנת מד"א המקומית, המשרתת רבבות תושבים יהודיים, דרוזים וערביים.

עיריית בת־ים מאיימת על הנהלת מד"א להחזיר לעצמה את השטח והבית של תחנת מד"א, שהם רכוש העירייה, ולהפעיל שירות עזרה ראשונה משלה, אם תממש ההנהלה את הודעתה ותסגור את התחנה, יחד עם חמש תחנות נוספות במקומות שונים.

ד"ר גינת: ערביי ישראל יקבעו מי יהיה ראש הממשלה הבא

קובי מנדל

„ערביי ישראל הם שיקבעו מי יהיה ראש הממשלה בבחירות הקרובות" – כך סבור ד"ר יוסף גינת מאוניברסיטת חיפה, ששימש בעבר כיועץ לענייני ערבים במשרד ראש הממשלה.

ביום עיון בנושא ערביי ישראל לקראת שנות ה־90, שנערך אתמול באוניברסיטת חיפה, אמר ד"ר גינת, כי בעוד שבקרב היהודים אין קולות צפים רבים והבוחר הישראלי יצביע עבור אחד משני הגושים הגדולים, הרי שבקרב המגזר הערבי מוערך שיעור הקולות הצפים, על־פי סקרים שנערכו באחרונה, ב־4 מנדטים לפחות. „אם הקולות האלה יצביעו בעד רק"ח והמתקדמים, אז ראש הממשלה הבא יהיה יצחק שמיר. אולם אם הם יצביעו בעד המפלגות הציוניות השמאליות, אז שמעון פרס יהיה ראש הממשלה הבא", אמר ד"ר גינת.

הוא הוסיף, כי תהליך הפלשתינזציה בקרב ערביי ישראל הולך וגובר, אך הסיבות להיווצרותו נעוצות במידה רבה בסיבות מקומיות, כמו קיפוח בתקציבי הרשויות המקומיות הערביות, ללא כל קשר לבעיות הפלשתיניות בשטחים. ד"ר מג'ד אל חאג' מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה אמר ביום העיון, כי חרף הזדהותם של ערביי ישראל עם תושבי השטחים, הרי שהקו הירוק עדיין שריר וקיים מבחינתם, וכי הם רוצים לחיות אזרחים שווים במדינת ישראל ולא תושבי מדינה פלשתינית, אם זו תקום לצידה של ישראל.

התעשיינים מוכנים לשלם תוספות מפעליות בלבד

אבשלום קווה

יו"ר ועדת העבודה של לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים והאחרות התעשיינים, דן פרופר, קרא אתמול לצמרת ההסתדרות להיכנס למשא־ומתן מזורז על הסכמי שכר ותוספת יוקר „כדי שהציבור ידע היכן הוא עומד וכדי להרגיע את המשק". פרופר וחברי ועדת העבודה היו אורחי תא הכתבים לענייני העבודה.

פרופר אמר, כי על רקע עליות שכר ריאליות גבוהות בשנתיים האחרונות, אין מקום לתוספת ארצית, אלא רק לתוספות מפעליות, על פי מצב המפעל.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר אתמול, כי ההסתדרות פועלת לכך שהמשא ומתן על הסכמי שכר חדשים שינהלו ההסתדרות והאיגודים המקצועיים לא ייהפך ל„תפוס כפי יכולתך", שכן תמיד ישנם כאלה המסוגלים להשיג יותר. עם זאת תעמוד ההסתדרות על כך שהשכר הריאלי ב־1988 יהיה גבוה יותר מאשר ב־1987. הברפלד אמר דברים אלה בישיבת הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי.

הברפלד קרא למזכירי האיגודים המקצועיים ללחוץ על המעסיקים לקיים את הסעיף בהסכם השכר הקודם בדבר הפרשת אחוז על־ידם וחצי אחוז על־ידי העובדים לקרנות הפנסיה.

הסתיים הסכסוך בבל"ל על העברת עובדות מתפקידן

אבשלום קווה

סכסוך עבודה בהנהלה המרכזית ובאגף התפעול בבנק לאומי, שנמשך ארבעה ימים, הסתיים אתמול בהתערבות שמעון שמע, מחזיק תיק עובדי הבנקים וחברות הביטוח במועצת פועלי תל־אביב.

הסכסוך פרץ לאחר שההנהלה הורתה לשתי עובדות לעבור לתפקיד אחר. הוועד הורה לעובדות שלא לקיים את ההוראה ובהמשך כינס אסיפות הסברה בזמן העבודה ביחידות אלה, המקיפות 2500 עובדים.

לאחר דיון שהתקיים אתמול בין ההנהלה לוועד העובדים בהשתתפות שמע הוחלט להשהות את מכתבי ההתרעה לעובדות ונושא העברתן לתפקיד אחר יידון במסגרת ועדה משותפת של הוועד וההנהלה.

ספרי תורה נשרפו בהצתה בבית כנסת באשדוד

עזרא אבירן, עתים

בית הכנסת הכולל „משיבי החיים" ברחוב המעפילים ברובע כ' באשדוד הוצת אור לאתמול ושישה ספרי תורה שהיו בבית הכנסת עלו באש. כמו כן נשרפו כליל כמה עשרות ספרי תפילה ותשמישי קדושה והנזק נאמר בכ־800 אלף ש"ח.

מפקד משטרת אשדוד, סגן ניצב יואל דרמן, אמר כי השריפה פרצה סמוך לשעה 2 לפנות בוקר והכבאים לא יכלו להציל את מבנה הצריף אלא עסקו באיתור האש ומניעת התפשטותה לצריפים אחרים, ובהם ישיבה ושני בתי כנסת. סימנים בולטים של הצתה והמשטרה חוקרת בכיוון פלילי וגם חשד לפעילות חבלנית עויינת.

בשעות אחר הצהריים הוזעקו הכבאים לשכונת חב"ד בקרית־מלאכי לכיבוי דליקה במרתף בניין שאיננו מאוכלס ואשר משמש לאברכים ללימודי תורה. החברו, שילדים ירדו למרתף, שהוא גם מקלט, שיחקו בגפרורים. האש אחזה בחומרי בניין שנמצאים במקום.

דליקה נוספת פרצה אמש בדירה בקרית־גת. עקרת בית הדליקה מכשיר גז, ומחוסר זהירות פרצה להבה. היא השליכה את המכשיר מידה ואש אחזה בשטיחים ובהיטים. לא היו נפגעים. נגרם נזק לתכולת הדירה.

נדחה ערעור עצירים מינהליים מאום־אל־פחם

יואב אביב

בית המשפט המחוזי בחיפה, בראשות השופט אליעזר דוד בר, דחה אתמול את ערעורם של שני תושבי אום־אל־פחם על מעצרם המינהלי והם הובאו לבית־המשפט השלום בעיר להארכת מעצרם.

השניים, חאלד מחג'נה בן 27 וראג'א מחמוד אגבריה בן 36, החשודים כחברים עם ארגון טרור והסתה למהומות שהיו בוואדי ערה, נתונים במעצר מאז חודש נובמבר. סניגורם, עו"ד אדם פיש, יערער לבית־המשפט העליון על החלטת בית־המשפט המחוזי.

השניים הם הערבים הראשונים בתחומי הקו הירוק שבוצע נגדם מעצר מינהלי לאחר הפסקה של שנים ארוכות.

מפקח יעקב אביטן טען בפני שופט השלום דוד גרשון, כי במהלך המהומות שהשניים חשודים בליבויין הושלכו בקבוקי תבערה וידו אבנים על כוחות הבטחון.

השופט גרשון האריך את מעצרם עד ה־1 באפריל, מועד בו יתקיים דיון בבקשת המשטרה להאריך את מעצרם בנוכחות באי־כוחם.

לחברנו **חיים חזנולד**

בהגיעך לגבורות

מיטב האיחולים

מי יתן ותמשיך בפעילותך הברוכה שנים רבות

כה לחי

בית מפ"ם רמת־גן גבעתיים

הודעה על קבלת החלטה מיוחדת

(לפי סעיפים 25־26 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג 1973

של:

החברה ק.מ. דנאור (1987) בע"מ

חברת ק.מ. דנאור (1987) בע"מ מתכבדת בזה למסור והודיעה כי ביום 24 למרץ 1988 באסיפה כללית שנתכנסה כדין, נתקבלה החלטה הבאה בדבר שינוי תזכיר החברה [illegible]

סעיף 1 (ו)—(ח) לתזכיר החברה יבוטלו. [illegible]

[illegible]

24.3.88